

ပြည်သူ့လွှတ်တော်
ကိုယ်စားပြုကော်မတီကို
ထောက်ခံကြ

(၁၅-၁-၉၉)ရက်နေ့တွင် စတင်တည်ထောင်သည်

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၃ ခုနှစ်

ခရစ်နှစ် ၂၀၀၁ ခုနှစ်

အမှတ်(၁၉)

ဗိုမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖမ်းဆီးခံရ

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သော တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားပြု (၄)ပါတီထဲမှ ဗိုမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ဦးကမ်းလျှန်ကို နအဖစစ်အုပ်စုမှ ပြီးခဲ့သည့်မတ်လ(၁၉)ရက်နေ့က မွန်ပြည်နယ်မော်လမြိုင်မြို့တွင်ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဦးကမ်းလျှန်သည် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ရင်းနှီးသူ ဖြစ်ပြီး၊ ယခုလို နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ဆွေးနွေးစကားပြောနေချိန် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည့် အတွက် မည်သည့်ကိစ္စကြောင့်ဆိုသည်

ဗိုမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီ
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
ဦးကမ်းလျှန်

ကို မသိသေးကြောင်း ဗိုမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီဘဏ္ဍာရေးမှူးက ပြောဆိုသည်။

စာရေးဆရာမ စမ်းစမ်းနွဲ့ (သာယာဝတီ) ပထမဦးဆုံးအကြိမ် နေအိမ်ပြန်ခွင့်ရ

၁၉၉၄ခုနှစ်ဩဂုတ်လ ကတည်းက နအဖစစ်အကျဉ်းထောင်အတွင်း အကျဉ်းကျခံနေရသော စာရေးဆရာမ စာရေးဆရာမ စမ်းစမ်းနွဲ့ (သာယာဝတီ) သည် ဧပြီလ(၈)ရက်နေ့က ပထမဦးဆုံးအကြိမ် နေအိမ်သို့ပြန်ခွင့်ရခဲ့ပြီး မိသားစုနှင့် (၃)နာရီကြာ တွေ့ဆုံစကားပြောခွင့်ရခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထိုကဲ့သို့ပြန်ခွင့်ရခဲ့သော ဧပြီလ(၈)ရက်နံနက်ပိုင်းက နအဖ စစ်ထောက်လှမ်းရေးတို့ စောင့်ကြပ်လိုက်ပါလာပြီး ယင်းတို့၏ထိမ်းချုပ်မှုကြောင့် (၃)နာရီကြာအထိသာ မိသားစုနှင့် စကားပြောဆိုခွင့်ရခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဆရာမ စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)သည် နအဖစစ်အုပ်စုအား ဆန့်ကျင်သည့်စာရွက်စာတမ်းများ ရေးသားထုတ်ဝေသည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ၁၉၉၄ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်း စစ်ထောက်လှမ်းရေးတို့က ဖမ်းဆီးပြီး ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ် ချမှတ်ခံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။

အသက်(၅၆)နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သော စာရေးဆရာမ စာရေးဆရာမ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၊ ပဲခူးတိုင်းစည်းရုံးရေးအဖွဲ့ဝင် ဆရာမ စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)သည် အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်အတွင်း ဆုံးရှုံးစွာနေထိုင်ရမှုကြောင့် ယခုအခါ သွေးတိုးကျောက်ကပ်နှင့် အမျိုးသမီးရောဂါများ ခံစားနေရကြောင်း သိရသည်။

ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးအခြေအနေဆိုးရွားနေသော ဆရာမ စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)အား ပြန်လွှတ်ပေးရန် နိုင်ငံတကာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသားခွင့်အဖွဲ့ (ပြင်သစ်ဌာနခွဲ)နှင့် နယ်ခြားမဲသတင်းထောက်များအဖွဲ့ (RSF)တို့မှ ဧပြီလ(၂၅)ရက်ကတောင်းဆို သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်သည့်ကာလ ကြာမြင့်နေပြီဟုဆိုကြ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ် နအဖမှ ယခုထိအသိအမှတ်မပြုသေး

နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် ယင်းတို့၏ ဝန်ကြီးများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖတို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဆွေးနွေးနေမှုများ ပိုမိုတိုးတက်လာသည်ဟု ပြည်တွင်းပြည်ပ အသိုင်းအဝိုင်းများသို့ တွင်တွင်ပြောဆိုနေကြသော်လည်း ဘိဘီစီသတင်းဌာန၏ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာကျွန်းကျင်သူ လယ်ရီဂျာကင် က ဆွေးနွေးမှုများရပ်ဆိုင်းနေသည်ဟု တလကျော်ကြာသွားပြီဟု ဝေဖန်လုံးသပ် ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယခုကဲ့သို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆွေးနွေးနေမှုများကို အထူး လျှို့ဝှက်ထားသော်လည်း ဆွေးနွေးနေမှုသည် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းမှယူဆထားသလို ပြေပြစ်ချောမွေ့စွာ တိုးတက်မှုရှိမနေကြောင်း အရိပ်အမြွက်သတင်းများလည်း မကြာခင်က ထွက်ပေါ်လာသည်ဟု သိရသည်။ ထို့ပြင် ယခုကဲ့သို့ တိုးတက်လာမှု မရှိခြင်းကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အထူးစိတ်ပျက်နေပြီး ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ ရာဇာလိအစ္စမေး ရန်ကုန်သို့ပြန်လာပြီး ဆွေးနွေးပွဲ ပြန်စီရင်အောင် အကူအညီပေးစေချင်နေကြောင်း ရန်ကုန်မှရရှိသော သတင်းများအရ ဘိဘီစီက ပြောဆိုသွားသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဒီဇင်ဘာလနှင့် ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတို့တွင် ဆွေးနွေးမှုများကို အချိန်မှန်မှန်ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ထို့နောက်ပိုင်း အချိန်မှန်မှန်ရသမက မတ်လရောက်သည့်အခါ လုံးဝရပ်ဆိုင်းသွားသည်ဟု

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအရေး၊
ပြည်ထောင်စုအရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီအရေးတွေကို
ခွဲခြားလို့မရဘူးဆိုတဲ့ နိုင်ငံမာတဲ့ယုံကြည်ချက်အရ
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က
အမျိုးသားနိုင်ငံရေးတာဝန်တွေကို
ထမ်းဆောင်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်

၁၉၉၉ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ(၁၂)ရက်

သိရသည်။

ဧပြီလ(၂)ရက်နေ့က ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက် ကုလမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ပင်ဟေရိုက နအဖ စစ်ထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်၏ ဒီမိုကရေစီ အခြေခံသဘောတရားများလက်ခံထားပုံနှင့် ပါလီမန်အတိုက်အခံအဖွဲ့ ရှိသင့်သည်ဆိုသည့် ထောက်ခံအားပေးချက်များကို မိမိကျေနပ်အားရမိကြောင်း ဘိဘီစီ သတင်းဌာနသို့ ပြောကြားခဲ့သည်။

သံတမန်အသိုင်းအဝိုင်းကမူ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်၏ အယူအဆမျိုး အခြားဗိုလ်ချုပ်ကြီးအတော်များများက လက်ခံယူဆခြင်းမရှိဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက် အမေရိကန်သံရုံးကောင်စီဝန်Mrs.Priscilla Clapp က ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တခုသော အထီးကျန်နိုင်ငံဖြစ်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အမှန်တကယ် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲဖြစ်လာမည့် လက္ခဏာများတွေ့နေရကြောင်း၊ ဝါရှင်တန်ရှိ အာရှအဖွဲ့အစည်းမှ ကြီးမှူးကျင်းပသည့် ပညာရှင်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် သံတမန်များတက်ရောက်သည့် နံနက်စာ စားပွဲ၌ ပြောကြားခဲ့သည်။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

နောက်ကျောဖုံးသို့

ကုလလူ့ အခွင့်အရေး အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် မိနစ်(၉၀)ကြာ တွေ့ဆုံခဲ့

မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက် ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေး အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး မစ္စတာပေါ်လီဆာဂီယို ပင်ဟေရိုသည် ဧပြီလ(၂)ရက်နေ့ကထိုင်းနိုင်ငံမှတဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယခုကဲ့သို့ ကုလ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးတဦးအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခြင်းသည် (၅)နှစ်တာအတွင်း ပထမဦးဆုံး အကြိမ်ဖြစ်သည်။

မစ္စတာ ပင်ဟေရိုသည် ဧပြီလ(၃)ရက်နေ့က နအဖ အတွင်းရေးမှူး (၁)ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်းအောင်၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဦးတင်လှိုင်၊ အလုပ်သမားရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်တင်ငွေတို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့တွေ့ဆုံစဉ် မစ္စတာ ပင်ဟေရိုက အကျဉ်းကျခံနေရသော လွှတ်တော်အမတ်များကို အမြန်ဆုံး လွှတ်ပေးရန်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ရာတွင် ရေရှည်စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှု

များအပြင် ရေတိုလုပ်ဆောင်မှုများလည်း လိုအပ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကိုလွှတ်ပေးပြီး လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်နှင့် သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်များလည်း ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်း တိုက်တွန်း ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ဧပြီလ(၄)ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် နအဖစစ်အုပ်စုက မစ္စတာ ပင်ဟေရိုအား ရတနာသဘာဝခါတ်ငွေ့ပိုက်လှိုင်း တည်ရှိရာ တနင်္သာရီတိုင်း ကန်ပေါက်ဒေသသို့ ပို့ပေးခဲ့ကြောင်းသိသော်လည်း ထို

ခရီးစဉ်သည် နအဖ စစ်အုပ်စု၏ အစီအစဉ်ဖြစ်ပြီး ယင်းတို့ သွားခွင့်ပြုသည့် နေရာများကိုသာ မစ္စတာပင်ဟေရို ရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

မစ္စတာပင်ဟေရိုသည် ဧပြီလ(၄)ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဗဟိုဌာနချုပ်ရုံးသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ဦးလွင်အပါအဝင်

စာမျက်နှာ(၇)ကော်လံ(၁)သို့

မင်းဆိုးကို *မိုးကြိုး* ပစ်ပြို

အယ်ဒီတာအာဇာနည်

တော်လှန်ရေးနေ့ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေမိန့်ခွန်းအပေါ် သဘောထားအမြင်

လောက၌မည်သည့်အရာမဆို အကြောင်းအကျိုးဖြစ်စဉ်ပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ထိုအခြေခံတရားအပေါ်အခြေပြု၍ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးတရားတို့ကို ဓမ္မအမြင်နှင့်သုံးသပ်ရှုမြင်သူများရှိသလို အဓမ္မအမြင်ဖြင့်သုံးသပ်ခံယူသူလည်း ရှိ၏။ ယင်းကဲ့သို့ သုံးသပ်ခံယူမှု ကွဲပြားမှု ပမာဏအပေါ်မူတည်၍ ဝိရောဓိ(သို့)ပဋိပက္ခဖြစ်ပေါ်တိုးပွားလာသည်။ ဘက်နှစ်ဘက်အမြင် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဤကား လောကဓမ္မပင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ပြည်သူတရပ်လုံးစုစည်းရန် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ဖွဲ့စည်းပြီး ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲခဲ့သည်ဟူသော သမိုင်းဆိုင်ရာအမှန်တရားကို ချေဖျက်ဖို့ကြိုးစားပြီး တပ်မတော်သည်သာ ပြည်သူလူထု နှင့်လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဖဆပလတွင်ပါဝင်သော ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ(ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ)နှင့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအစရှိသည့် လူထုအခြေပြုပါတီများ၏အခန်းကဏ္ဍကို လုံးဝဖျက်သိမ်းခဲ့သည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ သမိုင်းဆိုင်ရာလိမ်ညာမှုသာဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရာတွင် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းမှုမလုပ်ဘဲ အချင်းချင်း သဟဇာတဖြစ်သည့်မှုကို လုပ်ဆောင်ဖို့ ပြောကြားခဲ့သည်။(အမှန်မှာ ဤသို့သော အထွေထွေသဟဇာတဖြစ်ရေးမူကို လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်ကျော် ၁၉၉၀ပြည့်ရွှေးကောက်ပွဲ ပြီးစကပင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က မူဝါဒတရပ်အဖြစ် ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။) တကယ်တမ်းတွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မည်ဆိုသည်ထက် ဆိုးဝါးသော အဓမ္မကျင့်သုံးမှုများကို နအဖကကျူးလွန်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများအား ဖမ်းဆီးထောင်ချခြင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးကို လုံးဝဂရုမထားဘဲ ထောင်များအတွင်းညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ လွတ်ရက်စေ့သော်လည်း ပြန်လွှတ်မပေးခြင်းပေါ်တာဆွဲခြင်း၊ အုပ်စုဖွဲ့၍မုဒိန်းကျင့်ခြင်း၊ အဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းစေခြင်းစသည့် နအဖတို့၏ကျူးလွန်မှုများသည် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မည် ဆိုသည့် စကားရပ်ထက် အဆပေါင်းများစွာကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အလုပ်နှင့်အပြောမညီညွတ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ စကားသည် သူခိုးကလူဟစ်သည့်လုပ်ရပ်သာဖြစ်သည်။ အဓမ္မဝါဒီတို့၏ လုပ်ကြံလှည့်ဖျားမှု ဖြစ်သည်။နအဖသည် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကိုကျင့်သုံးခြင်းမရှိဘဲ ပြည်သူလူထုကြီး၏ဆန္ဒနှင့်အညီ ပြည်သူလူထုလိုလားသော ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်ကြီးကို ရှေ့ရှုချိတက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း မစားရဝခမန်းဟစ်ကြွေးလိမ်ညာ ပြောဆိုနေပြန်သည်။ အမှန်မှာ ဤအထက်ပါတာဝန်သည် ပြည်သူလူထုက အပ်နှင်းထားသောပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။စစ်တပ်ဟူသည် သက်ဆိုင်ရာစစ်စခန်းမှာနေရန် လိုအပ်သည်ဟု အစိုးရကယူဆပါမှ တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူလူထု အကျိုးစီးပွားနှင့်အညီ လွတ်လပ်သောဈေးကွက်ကို ဖော်ဆောင်ပေးလျက်ရှိကြောင်းလည်း ပြောင်ပင်ကြွားဝါလျက်ရှိသည်။ သို့သော် တကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဈေးကွက်ကို မဆိုထားဘိ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်ပင် အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိသည်ကိုတွေ့နေရသည်။တရုတ်၊ထိုင်း စသည့်နိုင်ငံတို့နှင့်လည်း တဖက်စောင်းနင်း ကုန်သွယ်ရေးပဏာမဖြင့် ကုန်သွယ်နေရ၍ တိုင်းပြည်တွင် အင်မတန်နစ်နာ ဆိုးရွုံးနေရ၏။

နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးဟူသောအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့၊ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့ စသည့်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကို ပြန်လည်စုစည်းပြီး ၎င်း၏ အရံအင်အားစုများအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည်ကို ပြောင်ပင် ဝန်ခံခဲ့သည်။ ဤသည်ကား ၎င်းတို့ပြောကြားနေသည့် ခေတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရှေ့ရှုသည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်ကြီး၏ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်သည်ကို မမြင်တွေ့နိုင်ဘဲ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့၏ အရံအင်အားအဖြစ် သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်မှာ အလွန်စိတ်ပျက်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် တော်လှန်ရေးနေ့၌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေပြောကြားသောမိန့်ခွန်းသည် စစ်မှန်သော အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဦးမတည်ဘဲ စစ်တပ်အုပ်စိုးသော အကန့်အသတ်ရှိသည့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုသာ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဟူသော စစ်အုပ်စု၏ ရပ်တည်ချက်ကို ထပ်လောင်းအတည်ပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောင်းလဲကျင့်သုံးကောင်း ကျင့်သုံးမည်ဖြစ်သော်လည်း အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံရေးတွင်စစ်တပ်၏အခန်းကဏ္ဍကို မြင့်မားစေရေးဟူသော ၎င်းတို့၏ မဟာဗျူဟာရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြောင်းလဲမှုမရှိဟု သုံးသပ်တွေ့ရှိကြောင်း ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်သည့်သတင်းအေဂျင်စီမှ ထုတ်ဝေသည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား (၄၅၈)ဦးတို့ကို လွှတ်ပေးရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့က တောင်းဆို

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ကြီး Amnesty International ကမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နအဖ စစ်အုပ်စု၏ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း ခံထားရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားစုစုပေါင်းထဲမှ (၄၅၈)ဦးတို့၏အမည်နှင့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန် ဖော်ပြလိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ထို(၄၅၈)ဦးထဲတွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ ဆရာဝန်များ၊ ဆရာ၊ဆရာမများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊လူ့့ဆိုင်တော်များနှင့် အိမ်ရှင်မအမျိုးသမီးများပါဝင်ပြီး နအဖ စစ်အုပ်စုအားလက်မခံကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့သဖြင့် ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်မှ(၂၁)နှစ်အထိ အကျဉ်းချထားခြင်း ခံနေရသူများဖြစ်သည်ဟု အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့က ဆိုသည်။

အဖွဲ့ကြီး၏မြန်မာ့ရေးရာသုတေသီ Donald Gust က “အကျဉ်းသား(၄၅၈)ဦးကို အကြွင်းမဲ့ချက်ခြင်း လွှတ်ပေးရန် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ကျမတို့ ထပ်မံပြီး မေတ္တာရပ်ခံပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင်စာရေးဆရာမဒေါ်စမ်းစမ်းနွဲ့၊ ထောင်ထဲမှာ (၁၁)နှစ်ရှိပြီဖြစ်တဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်မင်းကိုနိုင်၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့နေတဲ့ သတင်းစာဆရာ ဦးဝင်းတင်တို့လို အထူးအကျဉ်းသားတွေအတွက်လည်း ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းပြီး ထောင်ထဲမှာရောက်နေတဲ့ အကျဉ်းသားများကိုစွဲကို လေးလေးစားစား ဦးစားပေးဆောင် ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

တချို့အကျဉ်းသားတွေဆိုရင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကတည်းက ထောင်ထဲရောက်နေကြတာပါ။အဲဒီလူတွေကို ကျမတို့ဦးစားပေးသွားမှာပါ” ဟုပြောဆိုခဲ့သည်။

ယခုနှစ်အတွင်းမြန်မာဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားသူ(၁၀၀)ကျော်ကို လွှတ်ပေးခဲ့ခြင်းအပါအဝင် တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသော နိမိတ်လက္ခဏာများ ရှိလာသော်လည်း နောက်ထပ်လွှတ်ပေးသင့်သူများ အများအပြားရှိသေးကြောင်း အဖွဲ့ကြီးကထောက်ပြထားသည်။ထို့ပြင် ကျကျနနစစ်ဆေးမှုမရှိဘဲ အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ လူ့သိက္ခာကျအောင် ရက်ရက်စက်စက် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းများအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နအဖ စစ်အုပ်စု၏ တရားမဲ့လုပ်ရပ်များနှင့် ပတ်သက်သမျှကိုလည်း အဖွဲ့ကြီးကအသေးစိတ်တန်းစီဖော်ပြထားကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဆိုးဝါးသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ကျူးလွန်နေသည့်အတွက် နအဖ စစ်အုပ်စုအပေါ် အရေးယူဒဏ်ခတ်မှုများ နောက်ထပ်(၆)လအထိ တိုးမြှင့်ထားရန် ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့က သဘောတူပြီး နောက်ပိုင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ကြီးက ယခုကဲ့သို့ လှုပ်ရှားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် အသေးစိတ်အချက်အလက်များနှင့်ဖော်ပြထားသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား(၄၅၈)ဦးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ချက်ခြင်းလွှတ်ပေးရန်လည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ကြီးက နအဖစစ်အုပ်စုအား တောင်းဆိုတိုက်တွန်းထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဂျပန်၏ ခေါင်းမာသည် သမိုင်းရောဂါ ဆေးကုသရန် လိုအပ်နေ

မကြာသေးမီအချိန်အတွင်း အာရှတိုက်တခွင်လုံးတွင် စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်ပေါ်စေမည့်ဖြစ်ရပ်နှစ်ခု ဂျပန်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

တခုမှာ ဂျပန်၏ ကာကွယ်ရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နိုရိုတာက ဂျပန်၏ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ကျူးကျော်ရေးသမိုင်းကို ချီးမွမ်းထောပနာပြုသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ အခြားကိစ္စတခုမှာ ဂျပန်အစိုးရမှနေ၍ ပုံဖျက်ထားသည့် ဂျပန်သမိုင်းစာအုပ်ကို ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ် ပြဌာန်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဂျပန်သည် “ခေါင်းမာသည် သမိုင်း” ရောဂါဆိုးကို ခံစားနေရဆဲဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပေသည်။ ဤရောဂါဆိုးကို ဂျပန်အနေဖြင့် (၂၀)ရာစုဒုတိယရာစုဝက်မှစတင်၍ ခံစားခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤရောဂါဆိုးအား အလျှင်အမြန်ကုသခြင်းမပြုပါက ဆိုးရွားသည့်အကျိုးဆက်ဖြင့် သမိုင်းတကျော့ ပြန်ဖြစ်လာရန် အန္တရာယ်ရှိသည်။

ဂျပန်စစ်ဝါဒီများသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း အာရှပြည်သူများအား အကြီးအကျယ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့သည်မှာ အများသိကြသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။လူ့ဆန်သည့် ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ရာ၌ သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ရန်အတွက် များလွန်းနေပေသည်။သို့ရာတွင် ဂျပန်၏ ကျူးကျော်မှုကိုဖိုးကွယ်ရန်အတွက် အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးပမ်းမှုများ ရှိခဲ့သည်။ ဂျပန်အစိုးရ ပညာရေးဌာနမှနေပြီး သမိုင်းစာအုပ်ကို ပြင်ဆင်ရေးသားဖို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာစစ်ကာလက ဂျပန်၏ကျူးကျော်မှုများကို သမိုင်းစာအုပ်တွင် ဖြုတ်ပစ်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ စစ်ရာဇဝတ်ကောင်အဖြစ် ကမ္ဘာက ကြိုးမိန့်ပေးခဲ့ဖူးသူ တိုဂျိုအားဝန်ကြီးချုပ်အပါအဝင် ဝန်ကြီးများက သီချိုင်းတွင် သွားရောက် အလေးပြုခဲ့ကြသည်။ ယခု (၂၁)ရာစုကို ရောက်ပြီဖြစ်သော်လည်း ဂျပန်ပြည်တွင် ယင်းတို့၏ကျူးကျော်မှုသမိုင်းကို ငြင်းပယ်ရန်ကြိုးပမ်းမှု ယနေ့တိုင်ဆက်လက်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ဂျပန်ကာကွယ်ရေးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နိုရိုတာသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျပန်စစ်ဝါဒီများ၏ ကျူးကျော်ရေးစစ်ပွဲကို “ကြီးမြတ်သည့် အရှေ့အာရှစစ်ပွဲ”ဆိုပြီး အလှူချယ်ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း တရုတ်စစ်သားနှင့်တရုတ်အရပ်သား(၃)သိန်းကျော်အား သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းကို ယခု ပြုပြင်ထားသည့် စာအုပ်၌ ဖော်ပြခြင်းမရှိဘဲ ထားမည်ဖြစ်သည်။ ဇိမ်မယ်များကိစ္စတွင်လည်း ယင်းတို့က ပယ်ချခဲ့ကြသည်။ ကိုရီးယား အမျိုးသမီး မြောက်များစွာကို အဓမ္မဖမ်းဆီးပြီး ဂျပန်စစ်သားများအတွက် ဇိမ်မယ်များ ပြုလုပ်စေခဲ့လေသည်။ဤဆိုးရွားသည့်ဖြစ်ရပ်ကို ဂျပန်အစိုးရသည် ၁၉၉၀ခုနှစ်ကျမှ ဝန်ခံခဲ့သည်။

ယခု ပြုပြင်လိုက်သည့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်ထဲတွင် နောင်လာ နောက်သားများမသိစေရန်အတွက် ဤ ဇိမ်မယ်ကိစ္စအားလုံးကို ချန်လှပ်ထားသည်။ ဤ ကျောင်းသုံးပြဌာန်းစာအုပ်အရ ဂျပန်သည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဒီရေကို ဆန်တက်ပြီး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားပြုလုပ်လိုသည့် သဘောဖြစ်နေသည်။ဤလုပ်ရပ်ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဂျပန်ပြည်တွင်းရှိ လူအများအပြားက ရွတ်ချပြောဆိုနေကြသည်။ဤကိစ္စသည် အာရှပြည်သူများကိုလည်း စော်ကားရာကျပေသည်။

နိုရိုတာအနေဖြင့် ယခုကဲ့သို့ တာဝန်မဲ့ပြောဆိုခဲ့ခြင်းကို ဂျပန်ပါလီမန်တွင် အမတ်အချို့က ဝေဖန်ရှုတ်ချကြပြီး ယင်းအား အရေးယူရန်ရာထူးမှဖြုတ်ပစ်ရန် အဆိုပြုခဲ့ကြသော်လည်း အာဏာရ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ကပါလီမန်၏ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးတွင် ဗီတိုအာဏာသုံးပြီး ပယ်ချခဲ့သည်။

အဘယ့်ကြောင့် ဂျပန်၏ “ခေါင်းမာသည် သမိုင်းဝေဒနာ”သည် အကုရခက်နေရသနည်း။အခြေခံကျကျ ပြောရပါက ဂျပန်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် စစ်ဝါဒီများနှင့် စစ်ရေးသက်သက် အမြင်သဘောတရားများကို အမြစ်ပါမကျန် တွန်းလှန်ဖယ်ရှား၍ မကုန်စင်သေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ဂျပန်၏ စစ်ရေးနှင့်စီးပွားရေးအင်အား ကြီးထွားလာမှုသည် ဂျပန်ပြည်၏ အတွင်းပိုင်းနိုင်ငံရေးကို လက်ျာဘက်သို့ တွန်းပို့စေသည်။ ယင်းကြောင့် နယ်ချဲ့လိုသည့်အယူအဆတို့ ပို၍သာကျယ်ပြန့်လာနေပြီး စစ်ဝါဒီများနှင့် လက်ျာနိုင်ငံရေးသမားများကို ပို၍ ဂဏှာမငြိမ်ဖြစ်စေသည်။

ယင်းကြောင့် အာရှပြည်သူများအဖို့ ဂျပန်စစ်ဝါဒီများ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို အကြီးအကျယ် ခံခဲ့ကြရပြီးဖြစ်သဖြင့် ဤကိစ္စတွင် သတိရှိရှိဖြင့် စောင့်ကြည့်ရန်လိုပေသည်။ ❖

ဂျပန်အစိုးရ၏ ဖောက်ပြန်သည့် သမိုင်းစာအုပ်ကို ဂျပန်စစ်မှုထမ်းဟောင်းကြီးများကပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်ကြောင်း ဂျပန်ပညာရေးဌာနသို့ တင်ပြနေစဉ်နှင့် ကိုရီးယားမှ ကျောင်းသားများကလည်း ထိုစာအုပ်ကို ကန့်ကွက်ကြောင်း ဂျပန်သံရုံးရှေ့တွင်ဆန္ဒပြနေစဉ်

၂၀၀၁ခုနှစ်

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သစ်တော တဝက်နီးပါးကို လူသားများက ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းခဲ့ပြီ။ ဆက်လက်၍လည်း ဤသစ်တောများကို လူသားများက ခုတ်လှဲဖျက်ဆီးနေဆဲဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီး၏ပတ်ဝန်းကျင်ကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဖျက်ဆီးလျက်ရှိနေသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၅ခုနှစ်အထိ ဤခုနှစ်များအတွင်း သစ်တောဧရိယာ သန်း(၂၀၀၀)လောက် နီးပါး ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရသည်။ ဤအကျယ်အဝန်းသည် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ တနိုင်ငံ၏ အကျယ်အဝန်းမျှဖြစ်သည်။

၁၉၅၀ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်၏(၃၀%)သည် သစ်တောများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခဲ့သည်။ တဝက်ကျော်သည် အပူပိုင်းဒေသ သစ်တောများဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅ခုနှစ်ရောက်သောအခါ သစ်တောမျက်နှာပြင်မှာ (၁၂%)သာရှိတော့သည်။ ယနေ့ဆိုလျှင် နောက်ထပ် တဝက် ထပ်မံပျောက်ကွယ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

ခုတ်လှဲသည့် သစ်ပင်များကို စက်မှုထွန်းကားသည့် နိုင်ငံများက ဖွံ့ဖြိုးဆဲ တောင်ဘက်ခြမ်းကမ္ဘာ့နိုင်ငံများထက်(၁၂)ဆ ပိုမိုအသုံးပြုလျက် ရှိသည်။ကမ္ဘာတောင်ဘက်ခြမ်း ဆင်းရဲသည့်နိုင်ငံများသည် သစ်ပင်များကို လောင်စာ (ထင်း)များအသုံးပြုရန် အတွက် ခုတ်လှဲကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ခုနှစ်က ခုတ်လှဲသမျှသစ်ပင်၏ (၂၀%)နီးပါးကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများက အသုံးပြုပြီး၊ (၈၀%)ကျော်သည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးစက်မှုထွန်းကားသည့် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများက အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။၁၉၉၀ ခုနှစ်ရောက်သောအခါ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံက (၂၀%)ကျော်သုံးပြီး၊

ဖွံ့ဖြိုးပြီးစက်မှုနိုင်ငံက (၇၀%)ကျော် သုံးသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများသည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ခုတ်လှဲသည့် သစ်ပင်များအား ပိုမိုသုံးစွဲလာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပူအိုက်စွတ်စိုသည့်အရပ်မှ ပေါက်သည့်သစ်တောသည် ကမ္ဘာ့မြေမျက်နှာပြင်၏ (၆%)ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤသစ်တောမှပေါက်သည့် သစ်များသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သစ်တောအားလုံး၏ တဝက်ခန့်ရှိနေသည်။ဤဗုတ်သုန် သစ်တောကြီးထဲတွင် ကမ္ဘာ့ဩဇာသလောကအတွင်း သက်ရှိသက်မဲ့(၇၀%) မှ(၉၀%)အထိ မှီတင်းနေထိုင်လျက် ရှိသည်။ ဆေးဝါးအတွက်အသုံးပြုသည့် သစ်ဥသစ်ဖု သစ်မြစ် အစရှိသည်များ၏(၂၅%)သည် ဤသစ်တောထဲမှ ရရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသစ်တောသည် ကာဗွန်ဓါတ်အများအပြားကို သိုလှောင်ထားခြင်းဖြင့် ဒေသရာသီဥတုနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုကို ပုံမှန်အတိုင်း လည်ပတ်စေခြင်းခြင်းဖြစ်သည်။

သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းသည် ဆိုးဝါးသည့်ရေလွှမ်းမိုးမှုများနှင့် မိုးခေါင်ခြင်းများကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ကမ်းပါးများ ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ကမ်းပြိုခြင်းနှင့်အတူ မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များတွင် ရေတိမ်လာစေခြင်း၊ ခန်းခြောက်ခြင်းများကို တစတစ ဖြစ်လာစေသည်။ မုတ်သုန်သစ်တောများ တဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့ပါးလာနေသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အဖိုးတန်သစ်များဖြစ်သည့် ကျွန်းသစ်များ၊ မဟော်ဂနီ အစရှိသည်တို့ကို ရယူလိုသဖြင့် လိုက်လံခုတ်လှဲရာမှ သစ်တောကို ရှင်းလင်းနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးအတွက် သစ်တောအား ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းသည်လည်း သစ်တောကို များစွာပြုန်းတီးစေသည်။

သစ်တောနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကမ္ဘာ့စောင့်ကြည့်သူအဖွဲ့ (World watch Institute)က ယခုလို ထုတ်ပြန်သည်ကို တွေ့ရသည်။

–ဒီကနေ့စက်မှုနိုင်ငံများမှ အသုံးပြုလျက်ရှိသော သစ်တောများမှာ စိုက်ပျိုးသစ်ပင်များ (၁၀%)သာပါဝင်သည်။

–ခုတ်လှဲသမျှသစ်များအနက် (၅၅%)သည် ထင်းနှင့်လောင်စာအတွက် အသုံးပြုသည်။ ကျန်သစ်တောများမှာ တည်ဆောက်ရေးနှင့် စက္ကူပြုလုပ်ရေးအတွက်အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထင်းအဖြစ်အသုံးပြုသည့် သစ်တဝက်ခန့်ကို နိုင်ငံ(၅) နိုင်ငံမှ ခုတ်လှဲသည်။ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဘရာဇီးလ်နှင့် နိုင်ဂျီးရီးယားတို့ ဖြစ်သည်။

ဤသစ်တောများကိုသာ မှီတင်းပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသည့်

ဒေသခံတိုင်းရင်းသား အများအပြား အတင်းအဓမ္မ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းခံရသည်။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံတွင် လူမျိုးအုပ်စု(၂၃၀) ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လူ (၂)သန်းခန့် ပြောင်းရွှေ့ခံရသည်။

–အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ရုရှား၊ ကနေဒါ၊ တရုတ်၊ ဘရာဇီးလ်၊ ဆိုဒင်၊ ဖင်လန်၊ မလေးရှား၊ ဂျာမနီနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့သည် သစ်နှင့် ပတ်သက်သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှု(၇၁%) ကို ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည်။ ဤနိုင်ငံများအနက် (၅)နိုင်ငံ၏ ထုတ်လုပ်ရေးသည် (၄၅%)ရှိသည်။

–ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် တချိန်က မိမိနိုင်ငံမှသစ်များကို ပြည်ပသို့ ထုတ်ရောင်းရသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဖိလစ်ပိုင်သည် ပြည်ပမှသစ်ကို မှာယူတင်သွင်းနေရပြီးဖြစ်သည်။အကျိုးဆက်မှာ သစ်တောကိုမှီတင်းနေထိုင် စားသောက်ရသည့်လူဦးရေ (၁၈)သန်း ဒုက္ခရောက်ကြရသည်။

❖

ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် တနှစ်လျှင်စား၍ရသည့်အစားအစာ တန်ငါးသိန်း ပေါင်သန်း ၄၀၀ တန်ဘိုး စွန့်ပစ်လျက်ရှိ

အစီရင်ခံချက် အသစ်တခုအရ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် နှစ်စဉ်စားသောက်၍ ရသေးသည့် အစားအစာကောင်း တန် (၅)သိန်းကို စွန့်ပစ်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေရန်အတွက် ဒေသခံအာဏာပိုင်များနှင့် စွန့်ကြဲရေးအသင်းအဖွဲ့များအား တန်(၃၀၀၀) သာ လှူဒါန်းစွန့်ကြဲကြသည်။ နှစ်စဉ် လှူဒါန်းစွန့်ကြဲရန်အတွက် အစားအစာတန် (၂၀၀၀)ကို စုဆောင်းပြီး မရှိဆင်းရဲသည့်အဖွဲ့ (၃၇၄)ဖွဲ့ကို ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းသော စားသောက်ရေးအကူအညီပေး အသင်းအဖွဲ့တခု၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အမျိုးသမီးတဦးက ယခုကဲ့သို့ ပြောဆိုသည်။

“ကျမတို့ဟာ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့များအတွက် ဒီထက်ပိုပြီးအများကြီး လုပ်နိုင်ပါတယ်၊ အခုဆိုရင် ကျမတို့ ကောက်ခံရရှိတဲ့ အစားအစာတွေကို ရယူလိုတဲ့ ဆင်းရဲသားအဖွဲ့ပေါင်း (၁၀၀)ကျော်ဟာ စောင့်မျှော် နေကြပါတယ်” အခုလို စားသောက်၍ ရသော အစားအစာများကို ရောင်းမရသဖြင့် လှူဒါန်းမည့်အစား ယခုကဲ့သို့ စွန့်ပစ်ခြင်းသည် အင်မတန်ရှားသွပ်သည့် အလုပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ငတ်ပြတ်သူများအတွက် အစားအစာရှာဖွေပေးသူ ကော်ရီးနာဟောက်က ဆိုသည်။

လူတွေဟာ လှေလှော်ရင်း ရေငတ်နေရသလို ဖြစ်နေတယ်၊အစားအစာ ပေါကြွယ်ပေမယ့် ငတ်သည့်လူများက ငတ်နေကြရခြင်းဖြစ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ဤပြဿနာကိုဖြေရှင်းရ

မည်။

ဤကဲ့သို့ နှစ်စဉ် စွန့်ပစ်လိုက်သည့် အစားအစာများ၏တန်ဖိုးမှာ ပေါင်သန်းပေါင်း (၄၀၀)ရှိသည်။ စွန့်ပစ်ရာတွင် ကုန်ကျငွေမှာပေါင်သန်း (၅၀)ရှိသည်။ အစားအသောက်ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ၎င်းတို့အမြဲလိုလို စွန့်ပစ်လိုက်သည့်အစားအစာများ၏ စာရင်းအတိအကျကို ထုတ်ပြန်လိုခြင်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင် ယခုကဲ့သို့ စွန့်ပစ်သည့် အစားအစာမှာ ထုတ်လုပ်သည့် အစားအစာအားလုံး၏ ၂၀%ခန့် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။လွန်ခဲ့သည့် (၁၀)လအတွင်း အစိုးရက ခန့်အပ်သည့် အစားအစာကြပ်မတ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့တဖွဲ့သည် လတ်ဆတ်သည့် သစ်သီးဝလံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၏ ကုန်ဈေးနှုန်းသည် ကျဆင်းခြင်းမရှိဘဲ ဈေးနှုန်းကိုထိန်းထားနိုင်ရန် အတွက်ဖြစ်သည်။

ဟက်(ခ်)ကို ဟုခေါ်သော အစားအသောက်အား လက်လီရောင်းချသည့် ဗြိတိန်၏အကြီးဆုံးကုမ္ပဏီတခုသည် တနှစ်တနှစ်လျှင် ပေါင်သန်းပေါင်း (၂၈)သန်းတန်ဘိုးရှိသည့် အစားအစာများကို စွန့်ပစ်လျက်ရှိသည်ဟုသိရသည်။ စူပါမားကက် ခေါ်ကုန်တိုက်ကြီးတခုက လျှို့ဝှက်စွာဖြင့် တနှစ်တနှစ်လျှင် အစားအသောက် တန် တသိန်းအထိ စွန့်ပစ်ကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် စားသောက်ကုန် အားလုံး၏ ၂၇%ကို နှစ်တိုင်းစွန့်ပစ်သည်ဟု သိရှိရသည်။

ကမ္ဘာ့ကျေးရွာ

၂၀၃၀ခုနှစ်အတွက် ၂၁ ရာစုသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပေပြီ။ သိပ္ပံပညာ၏ တိုးတက်မှု၊ နည်းပညာ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးသည် ခုန်ပျံ့ကျော်လွှားကာ တိုးတက်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ခေတ်မီ သတင်းပြန်ကြားရေးခေတ်ဖြစ်နေသည်။ ကမ္ဘာကြီးအတွက် ဆက်သွယ်ရေးမှာ မည်သည့်နေရာမဆို စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ဆက်သွယ်နိုင်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ကျေးရွာတမျှကျဉ်းလာသည်။ ရွာမြောက်ဘက်မှဖြစ်သမျှ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ရွာတောင်ဘက်ကသိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ကျေးရွာ (Global village) ဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြလေပြီ။ ဤ ဂလိုဘယ်လ်ဗေးလိပ်(ဂျ်) “ကမ္ဘာ့ကျေးရွာ”အကြောင်းကို ချုံ့ပြီးလေ့လာ ကြည့်ပါစို့။

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေသန်းခြောက်ထောင် ကျော်ပြီဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေကို လူပေါင်း (၁၀၀)အထိ တိတိကျကျချုံ့ပြီး အချိုးကျကျ ကမ္ဘာ့အနေအထားကို တွက်ကြည့်ပါက အောက်ပါတို့ကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။

ကမ္ဘာ့ကျေးရွာတွင် လူ (၁၀၀) တိတိရှိပါက ထိုရွာထဲတွင် အာရှတိုက်သား(၅၇)ယောက်၊ ဥရောပတိုက်သား (၂၁)ယောက်၊ ကမ္ဘာ့အနောက်ခြမ်း (တောင်–မြောက်အပါအဝင်) (၁၄)ယောက်နှင့် အာဖရိကတိုက်သား (၈)ယောက် အသီးသီးရှိမည်။

တဖန် ဤအထဲတွင် အမျိုးသမီး (၅၈)ယောက်၊ အမျိုးသား(၄၂)ယောက် ရှိမည်။ထို့အပြင်(၇၀)ယောက်မှာ အသားဖြူ မဟုတ်သူများဖြစ်မည်။ ကျန် (၃၀) သာအသားဖြူဖြစ်မည်။ ဤကျေးရွာရှိ လူ (၁၀၀)ထဲတွင် လူ (၆)ယောက်က ကမ္ဘာ့ရွာတခုလုံး၏ဓနဥစ္စာ(၅၉%)ကို ပိုင်ဆိုင်မည်။ ဤ လူ(၆)ယောက်ကလည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသား ချည်းဖြစ်နေမည်။ ဤ ကမ္ဘာ့ကျေးရွာအခြေအနေကို ဆက်ပြီးလေ့လာ ပါက–

ရွာသား(၈၀)သည် အဆင့်မမီသော အိုးအိမ်တွင်နေထိုင်ကြရသည်။ ရွာသား(၇၀)သည် စာမဖတ်တတ်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ရွာသား(၅၀)သည်လည်း အဟာရချို့တဲ့သည့်ရောဂါကို ခံစားနေကြရသည်။ ဆက်လက်ပြီး ထိုရွာသား(၁၀၀)ထဲတွင် တက္ကသိုလ်ပညာ

သင်ရသူ တယောက်သာရှိသည်။ ကွန်ပျူတာပိုင်ဆိုင်မှုလည်း တယောက်သာရှိသည်။ ဤအချက်အလက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင်ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမြင်နိုင်သည်။ ကိုင်း– ကျနော်တို့ ၂၁ ရာစုအဝင် ခေတ်မီကမ္ဘာကြီးရဲ့ ကြေးမုံပြင်ကတော့ အကြမ်းအားဖြင့် ဒါပဲဖြစ်ပါသည်။ တိုးတက်သည်ဟုအပေါ်ယံ မြင်ရတာကိုး။ အများတကွအများစုမှာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည့် အခြေအနေကို မခံစား မစံစားရဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာ့လူသားများအတွက် စဉ်းစားစရာ ဖြစ်နေသည်။အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် တော်လှန်ရေးသမားများအဖို့ ဘာကို လုပ်ရမည်နည်း။အရှည် စဉ်းစားကြရန် အလေးအနက်တိုက်တွန်းလိုသည်။

ဆက်ပြီး တင်ပြချင်ပါသေးသည်။ ရက်သတ္တပတ်လျှင် ကမ္ဘာ့သူကမ္ဘာသား သန်းနှင့်ချီပြီး သေဆုံးနေကြရသည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သေဆုံးနေခြင်းဖြစ်သည်။သင်သည် ကမ္ဘာ့သူကမ္ဘာသားတယောက်ဖြစ်ပြီး စစ်ပွဲဖြစ်နေသည့်အန္တရယ် တခါမျှကြုံဖူးခြင်းမရှိ၊ တခါမျှ တဦးတည်း အမှောင်ထုတွင်း ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားခြင်းခံရဖူးသူမဟုတ်၊ လှူကြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုဒဏ်ကိုမခံရဖူး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငတ်မွတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒဏ်ကို မခံရဖူးသူဖြစ်ပါက သင်သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသန်းပေါင်း(၅၀၀)ထက် ကံကောင်းနေပြီဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို မှတ်ယူရမည်။

လူတကာအဖို့ ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေခဲသေတ္တာနှင့်နေနိုင်ပြီ၊ ရေခဲသေတ္တာထဲတွင်စားစရာရှိမည်။ ဝတ်စရာလည်း မပူရ။ အမိုးအကာ လုံလုံအောက်တွင် နေရအပ်ရသူဖြစ်ပါက သင်သည်ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူ(၇၅%)ထက် ချမ်းသာနေပြီဟု မှတ်ယူရမည်။ ထို့ထက်မက သင်သည် ဘဏ်တိုက်ထဲတွင်စုဆောင်းထားသည့် ငွေရှိမည်။ သင်၏ပတ္တာအိတ်ထဲတွင်လည်း သုံးရန်အဆင်သင့်ရှိမည်ဆိုပါက သင်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အချမ်းသာဆုံး(၈%)တွင် ပါဝင်နေသည်။ ဤကား ကမ္ဘာ့ကျေးရွာ၏ ယေဘုယျရုပ်ပုံလွှာ မည်၏။

❖

မင်းကိုနိုင် ဆုရဦးမည်

နအဖ စစ်အကျဉ်းထောင် အတွင်း အကျဉ်းကျခံနေရသော ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂ များအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ မင်းကိုနိုင်အား ချက်သမတနိုင်ငံက ဧပြီလကုန်တွင် Homohomeny ဆုပေးရန် ကြေညာ ထားကြောင်း သိရသည်။

မင်းကိုနိုင်သည် ယခင်ကလည်း ကနေဒါနိုင်ငံ မွန်ထရီယယ်မြို့ အခြေစိုက် Rights Democracy အဖွဲ့၏ John Humphrey ဆုနှင့် နော်ဝေနိုင်ငံ အခြေစိုက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများအဖွဲ့ ISFIT ၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားငြိမ်းချမ်းရေးဆု ရရှိထားသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၈၃နှစ် မတ်လ(၂၃)ရက်နေ့တွင် နအဖ စစ်အုပ်စုထောက်လှမ်းရေးတို့က ဖမ်းဆီးပြီး ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ်အကျဉ်းချခံထားရသော ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ မင်းကိုနိုင်သည် ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၉၉ခုနှစ်က လွတ်ရက်စေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။သို့သော်လည်း နအဖ စစ်အုပ်စုက ယခုထိ ပြန်လွှတ်ပေးခြင်း မရှိသေးဘဲ ဆက်လက်အကျဉ်းချထားခဲ့သည်။အကျဉ်းထောင်တွင်း မင်းကိုနိုင်၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ဆိုးဝါးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

မင်းကိုနိုင်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့ရှိ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများစုဝေးပြီး ဧပြီလ(၅)ရက်နေ့က ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေထံ စာတစောင်ပေးပို့ခဲ့ကြောင်းသိရသည်အပြင် နော်ဝေနိုင်ငံအခြေစိုက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကျောင်းသားများအဖွဲ့ကလည်း အင်တာနက်မှတဆင့် မင်းကိုနိုင်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် မေတ္တာရပ်ခံနေကြောင်း သိရသည်။

ထို့ပြင် မင်းကိုနိုင်ကို လွှတ်ပေးရေးအတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်မြို့ရှိ မြန်မာသံရုံးရှေ့ အမေရိကန် ဗြိတိန်ကနေဒါတောင်အာဖရိကမလေးရှား၊ပေါ်တူဂီ၊ အီတလီ၊ဘဲလ်ဂျီယံနှင့် ဩစတီးယားနိုင်ငံများရှိ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်ပေါင်း(၉၅)ခုတို့မှ ကျောင်းသားပေါင်းရာချီကာ မြန်မာပြည်လွတ်မြောက်ရေး ညွှန်ပေါင်း အဖွဲ့ FBC၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဧပြီလ (၁၈)ရက်နေ့က(၂၄)နာရီ အစာငတ်ခံ ဆန္ဒပြခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ❖

(၅၆)နှစ်မြောက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ ထုတ်ပြန် ပန်ကြားချက်မှ အဆက်

လွှားလွန်မြောက်ရန်အတွက် ယနေ့တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ်ကံကြမ္မာ အဆိုးအကောင်းကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော အင်အားစုကြီးနှစ်ရပ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ(တပ်မတော်)နှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့ ပဏာမအားဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြလျက်၊ဆက်လက်၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများပါ ပါဝင်ဆွေးနွေးကာ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးတိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး သွေးစည်းညီညွတ်ရေးတည်းဟူသော ဘုံလုပ်ငန်းစဉ်ကြီးများကို ပူးပေါင်း လက်တွဲဆောင်ရွက်ကြရန်မှာ တခုတည်းသော လမ်းကြောင်းကြီးဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာယုံကြည်သဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးအဖြေရှာကြပါရန် ကျွန်ုပ်တို့က အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် တိုက်တွန်းပန်ကြားခဲ့ပါသည်။ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံးက မျှော်လင့်တောင့်တနေသည့် ဆန္ဒလည်းဖြစ်ပါသည်။

၁၀။သက္ကရာဇ်နှစ်ထောင်ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလမှစ၍ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေကြပြီဖြစ်ကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဝမ်းသာအားရဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။အမြော်အမြင်ကြီးမားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကြိုးပမ်းခဲ့မှုကြောင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက်အောက်မှ လွတ်လပ်ရေးကြီး ရယူနိုင်ခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ လက်ရှိ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် နမူနာသင်္ခန်းစာယူကြ၍ တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူလူထုအကျိုးရှေ့ရွှေ့ကာ အမြန်ဆုံး(အမြန်ဆုံး) ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ကြပါစေဟု ယနေ့ကဲ့သို့သော (၅၆)နှစ်မြောက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်ဖော်ကြေညာ၍ ပန်ကြားလိုက်ပါသည်။

၁၂။ဤဆွေးနွေးပွဲသည် တမျိုးသားလုံး၏ အရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေးနေကြသည်ဖြစ်ရာ တတိုင်းတပြည်လုံးက မျှော်လင့် အားထားနေကြသည့် ဆွေးနွေးပွဲလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားကို ဦးထိပ်ထား၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြခြင်းဖြင့် မလွဲမသွေ သဘောတူညီချက်ရလဒ်ကောင်းများ ပေါ်ထွက်လာမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မျှော်လင့်ထားပါသည်။ရရှိပြီး သဘောတူညီချက်ရလဒ်ကောင်းများကိုလည်း၊ ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်စေရန်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်တို့အနေဖြင့် အတူပူးတွဲလျက် အမြန်ဆုံး ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုလိုက်ရပါသည်။

၁၃။ ချက်ခြင်းလက်ငင်း သဘောတူညီနိုင်သည့် ပုဒ်မအမျိုးမျိုးဖြင့် အကျဉ်းချခံနေရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအားလုံးအား ချွင်းချက်မရှိ အမြန်ဆုံး လွှတ်ပေးခြင်းမျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ မျှော်လင့်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့က ရိုးသား တည်ကြည်စွာဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့်နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ
၂၀၀၁ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ရက်

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တွင် အမေရိကန်မှ ဘိန်းစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် တာစူလျက်ရှိ

အမေရိကန်အထူးတပ်သားများက ထိုင်းလက်ရွေးစင်တပ်အား မူးယစ်ဆေးဝါးမှိုင်းနှင်းရေးအတွက် သင်တန်းပေးမည်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး အထူးတပ်ဖွဲ့တဖွဲ့သည် လာမည့်မေလ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ပြုလုပ်မည့် မူးယစ်ဆေးဝါးစစ်ပွဲတွင် ပါဝင်မည်ဟု သိရသည်။ ဤစစ်ဆင်ရေးမှာ မြန်မာပြည်မှ ဝင်ရောက်လာသော မူးယစ်ဆေးဝါးများအား တားဆီးသွားရန်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အင်အား(၂၀)ခန့်ရှိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ပထမတန်းစား အထူးတပ်ဖွဲ့တခုသည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အသစ်စက်စက်ဖွဲ့စည်းထားသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး အထူးတပ်(၃၉၉)ကို အောက်တိုဘာလမှ စတင်ပြီး သင်တန်းပေးသွားမည်ဟု ဘန်ကောက်မြို့ထုတ် နှေးရှင်းသတင်းစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဤအသစ်စက်စက်ဖွဲ့စည်းထားသည့် အထူးလျှို့ဝှက် ထိုင်းတပ်ဖွဲ့သည် အခြားအထူးတပ်ဖွဲ့တခုမှ အင်အား(၁၀၀)ခြေမြန်တပ်နှစ်ခုမှ အင်အား(၁၀၀)စီနှင့် နယ်ခြားစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့မှ အင်အား(၁၀၀)စုစုပေါင်း အင်အား(၄၀၀)ခန့်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။

သင်တန်းပေးမည့် အမေရိကန်အထူးတပ်ဖွဲ့သည် လာမည့်မေလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပြီး

ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ရှိနှင့်ထားသည့် အမေရိကန်စစ်သား(၅၀၀၀)နှင့်အတူ ထိုင်းစစ်တပ်နှင့်ပူးတွဲကာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပြုလုပ်နေကြ အမေရိကန်-ထိုင်းတို့၏ “ရွှေမြေဟောက်” ပူးတွဲ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုကို ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးအထူးတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း လုပ်ဆောင်လာမှုသည် ယင်းတို့၏ နောက်ဆုံးပေါ်နည်းနာတခုဖြစ်ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးများ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း စိမ့်ဝင်လာမှုကို လျော့နည်းပပျောက်သွားရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မိသားစုအဖွဲ့အစည်းဆေးဝါးများကို တားဆီးရေးဖြစ်သည်။ ဤဆေးဝါးများသည် မြန်မာပြည်ရှိ ‘ဝ’အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေး တပ်မတော်ထိမ်းချုပ်ထားသည့် နယ်မြေတွင် အများအပြား ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နှင့် ထိုင်းတပ်တို့ ပူးတွဲပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပြုလုပ်ခြင်းမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဟု ချူလာလောင်ကွန်းတက္ကသိုလ်မှ လုံခြုံရေးကျွမ်းကျင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက ဆိုသည်။ ဒေသအခေါ်ယာဘား မူးယစ်ဆေးဝါးများသည် UWSA ‘ဝ’တပ်တို့ ထိမ်းချုပ်ထားသည့် ထိုင်းနိုင်ငံ မယ်အိုင်၊

ဖန်းခရိုင်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်၍ မြန်မာပြည်နယ်စပ်တလျှောက်တွင် ချက်လုပ်လျက်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ပို၍ တိကျစွာဖော်ပြရပါက မြန်မာနိုင်ငံ ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့သစ်များဖြစ်ကြသည့် မိုင်းယောင်းနှင့် မိုင်းမယ်မြို့တဝိုက်တွင် ဖြစ်သည်။ ဤမြို့သစ်(၂)မြို့ကို မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းရငွေနှင့် တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုင်းကုမ္ပဏီများနှင့် ထိုင်းအလုပ်သမား ရာပေါင်းများစွာတို့က တည်ဆောက်ပေးနေခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် နအဖစစ်အုပ်စုသည် အခြားတဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများတို့၏ တိုးမြှင့်ဖိအားပေးခြင်းကို ခံနေရသည်။ ထိုင်းအမှတ်(၃)တပ်မတော်မှ စစ်ဦးစီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝါတနာချိုင်းက နအဖ စစ်အုပ်စု၏ ထိပ်ပိုင်းအရာရှိများသည် ‘ဝ’တို့ထံမှ လာဘ်ငွေလက်ခံရရှိထားပြီး ဤပြဿနာကို လျစ်လျူရှုထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုသည်။နအဖ စစ်အုပ်စုသည် မည်ကဲ့သို့ပင် ဝေဖန်ထောက်ပြဖိအားပေးခြင်းခံရသော်လည်း မကြာမီဟန်ဆောင်၊မသိဟန်ဆောင်နေပြီး မျက်စေ့မှိတ် ငြင်းပယ်လျက်ပင်ရှိသည်။ နအဖစစ်အုပ်စု၏ ဤလုပ်ရပ်သည် တိုင်းပြည်အတွက် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိသည်။ ❖

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မယ်ဆိုင်မြို့တဖက်ခြမ်း
မြန်မာပြည်အတွင်းရှိ တာချီလိတ်နယ်မြေအတွင်း
မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်သော
စက်ရုံ(၄၀)ခန့်ရှိ
ဘိန်းစိုက်ခင်းအများအပြားရှိပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး
ထွက်ရှိမှုများပြား၊ အမ်ဖက်တမင်း ဆေးပြား
(၁)သန်းခန့်ဝယ်ယူနိုင်သလို ဘိန်းဖြူ(၁၀) ကီလို လောက်ကိုလည်း ဝယ်ယူနိုင်

ထိုင်းလွှတ်တော် နိုင်ငံခြားရေးကော်မတီ၏
လေ့လာတွေ့ရှိချက်

စစ်အုပ်စု၏ ဖက်စပ်စက်ရုံများ အရှုံးပေါ် အလုပ်သမား အများအပြား အလုပ်ထုတ်ခံရ

စစ်အုပ်စုသည် မိမိ၏ဖောက်ပြန်မှားယွင်းလျက်ရှိသည့် နိုင်ငံရေးစီးပွားရေး ပေါ်လစီအရပ်ရပ်များကြောင့် ဘက်ပေါင်းစုံ အကြပ်အတည်းများနှင့် တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ရလျက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်အုပ်စုအဖို့ စီးပွားရေးအကြပ်အတည်းမှာ အလွန်ကြီးမားလျက် ရှိနေပြီးဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံခြားနှင့်ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သည့် စက်ရုံအတော်များများမှာ အရှုံးပေါ်လျက်ရှိနေကြောင်း သိရှိရသည်။ ယင်းကြောင့် ဤ စက်ရုံများသည် အလုပ်သမားများကို အပြစ်မရှိ အပြစ်ရှာပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ အလုပ်ထုတ်ပစ်နေရကြောင်း သိရှိရသည်။အလုပ်ထုတ်ရာ၌လည်း လုပ်အားခ မပေးဘဲ ဖြတ်ပစ်ခြင်း ပြုလုပ်သဖြင့် အလုပ်သမားများ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာပြီး ကုမ္ပဏီများအား ပြန်လည်တရား

စွဲဆိုကြောင်း သိရှိရသည်။

မန္တလေးမြို့တွင်ရှိသည့် မြဘုရင် နို့ဆီချက်စက်ရုံသည် ဤကဲ့သို့သော နည်းဖြင့် အလုပ်သမားများ အလုပ်ဖြတ်ခံရရာ မကျေမနပ်ဖြစ်ကြသည့် အလုပ်သမားများက ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုအတွက် တရားရုံးတွင် ရုံးတင် တရားစွဲလျက်ရှိသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖေါ်ဝါရီလ(၈)ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ မြဘုရင် နို့ဆီချက်စက်ရုံ၏ အုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာက အလုပ်သမား (၂၉)ဦးအား စက်ရုံပစ္စည်းခိုးယူမှုဖြင့် အကြောင်းပြကာ အလုပ်ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မကျေမနပ်ဖြစ်လျက်ရှိသည့် အလုပ်သမားများသည် လျော်ကြေးရလိုမှုဖြင့် မန္တလေးမြို့ရှိ တိုင်းတရားရုံးတွင် ဦးတိုက်လျှောက်ထားကြသည်။

ဤအမှုတွင် စက်ရုံအုပ်ချုပ်မှု

ဒါရိုက်တာ၏ စက်ရုံပစ္စည်းခိုးယူမှုအကြောင်းပြချက်သည် ခိုင်လုံမှု မရှိကြောင်း တရားရုံးတော်က တွေ့ရှိသဖြင့် စက်ရုံမှနေပြီးအလုပ်သမားများအား လျော်ကြေးပေးရန် စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်ဟုသိရှိရသည်။ဤ နို့ဆီချက်စက်ရုံမှာ တရုတ်မှ ၆၀%၊ နျူးဇီလန်မှ ၄၀%ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့ပြီး စစ်အုပ်စု နို့ထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်းမှ အဆောက်အဦးနှင့် မြေနေရာများ ရင်းနှီးပါဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ဤ လုပ်ငန်းတွင် စစ်အုပ်စု၏အခွန်စည်းကြပ်မှု အမျိုးမျိုးဒဏ်ကိုခံနေရသဖြင့် စက်ရုံမှာအရှုံးပေါ်လျက်ရှိသည်။၎င်းအပြင် စက်ရုံတွင် လုံလောက်သည့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း ရရှိခြင်းမရှိသည့်အပြင် ကုန်ချောအတွက် ခိုင်မာသည့်ဈေးကွက်လည်း မရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုမရှိကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည်။ ❖

မွန်ပြည်နယ်အတွင်း မတန်တဆဈေးဖြင့် လယ်သမားများထံမှစပါးသိမ်းဝယ်

နအဖ အာဏာပိုင်များသည် မွန်ပြည်နယ်တွင် လယ်သမားများထံမှ အဓမ္မပြုပြီး စပါးများသိမ်းဝယ်လျက် ရှိသည်ဟု ကြားသိရသည်။ နအဖ အာဏာပိုင်တို့က မြို့နယ်(၁၀)မြို့နယ်တွင် စပါးဒိုင်များဖွင့်လှစ်ပြီး ယင်းကဲ့သို့ စပါးကို သိမ်းဝယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်နယ်တခုတည်းတွင် စပါးတင်း(၃)သန်းရရှိရန် မှန်းထားသည်။

သတ်မှတ်ထားသည့် အပိုအတွက် ကိုရောင်းပေးရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသည် ကြိုတင်ပြီး

(၁၃)နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားတော်လှန်ရေးနေ့ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF)မှ ကျင်းပ

ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှ (၁၃)နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားတော်လှန်ရေးနေ့ကို ယနေ့ မတ်လ(၂၀)ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည်အနောက်ဖက်ဒေသ ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ လွတ်မြောက်နယ်မြေတနေရာတွင် ပြုလုပ် ကျင်းပခဲ့ကြောင်းသိရှိရသည်။

ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးသည် နအဖစစ်အုပ်စုကို လက်နက်ကိုင် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် ဗမာပြည် လူမျိုးစုများထဲမှ လူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်း တခုဖြစ်သည်။ဤ တော်လှန်ရေးနေ့အခမ်းအနားတွင် ချင်းအမျိုးသား ခေါင်း

ဆောင်များက ချင်းအမျိုးသားများ၏ အဖိနှိပ်ခံဘဝမှလွတ်မြောက်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရေးနှင့် အမျိုးသားဂုဏ်သိက္ခာကို မြှင့်တင်ရေးအတွက် ယခုကဲ့သို့ လက်နက်စွဲကိုင်တော်လှန် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဟောပြောကြသည်။

၎င်းအပြင် ဤ နေ့ကြီးရက်ကြီးတွင် CNF ခေါင်းဆောင်များက ဗမာပြည်၏ နိုင်ငံရေးပြဿနာပြေရှင်းသွားရေးအတွက် ယခုကဲ့သို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖ စစ်အုပ်စုတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်ကို ကြိုဆိုကြောင်း၊

ဤဆွေးနွေးပွဲမှ အနှစ်သာရရှိပြီး လက်တွေ့ကျသည့် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲကို ဖော်ဆောင်လိုမိမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ ဤကဲ့သို့သော လက်တွေ့ကျပြီးအနှစ်သာရ ရှိသည့် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဤ ဆွေးနွေးပွဲတွင် လူမျိုးစုနိုင်ငံရေးအင်အားစုများ ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်ဟုတင်ပြပြီး ၎င်းတို့အနေဖြင့် ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရေးအတွက် ဇွဲလုံ့လဝီရိယစိုက်ထုတ်ကာ ဆုံးခန်းတိုင်တိုက်ပွဲဝင်မည်ဟု ပြောဆို ဆွေးနွေးသွားကြသည်။ ❖

စစ်အုပ်စုအား ပိုမိုဖိအားပေးကြရန် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ တောင်းဆို

အဝေးသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၁ခု၊မတ်လ(၁၇-၁၉)ရက်နေ့များတွင်ပြုလုပ်ပြီး အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သည့် ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်တစောင်ကိုလည်း ထုတ်ပြန်လိုက်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ကြေညာချက်ထဲတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းကို ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း၊ ဤဆွေးနွေးပွဲသည် စစ်မှန်သည့် သုံးပွင့်

မယ်ဆိုင် တာချီလိတ် နယ်စပ်ဂိတ်ပြဿနာမအေးနိုင်သေး ထိုင်းကုန်သည်များအထိနာ တရုတ်ပစ္စည်းများအသာစီးရ

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလ(၂၁)ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည့် ထိုင်း-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်ကော်မတီ အစည်းအဝေး၌ တိုးတက်မှုများရှိခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုနေသော်လည်း နယ်စပ်ဂိတ်ပြန်ဖွင့်ရေးကိစ္စမှာ ယခုထိမအောင်မြင်သေးကြောင်း ဧပြီလ(၁၅)ရက်နေ့ထုတ် ဘန်ကောက်ပို့စ်သတင်းစာထဲတွင် ရေးသားထားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှ မယ်ဆိုင်ဂိတ်ကို တဖက်သတ် ပြန်ဖွင့်ပေးထားသော်လည်း နအဖ စစ်တပ်များအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ကုန်ပစ္စည်းများတင်ပို့ရောင်းချမှုကို မူကန့်သတ်ထားခဲ့ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယခုကဲ့သို့ နယ်စပ်ဂိတ်ပြဿနာ မဖြေရှင်းနိုင်သည့်အတွက် သင်္ကြန်ကာလအတွင်း ထိုင်းဘတ်ငွေ သန်း(၅၀၀)ကျော်ဖိုး အရောင်းအဝယ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဆိုသော ထိုင်းကုန်သည်ကြီးတို့၏ မျှော်လင့်ချက်များ ပျက်ပြားသွားခဲ့သည်ဟု ဘန်ကောက်ပို့စ်က ဆိုသည်။

နယ်စပ်ရောင်းဝယ်ရေးဂိတ်များ

ပိတ်ထားသည့်အတွက် ငွေကြေး လည်ပတ်မှု အနည်းဆုံး(၃၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကျဆင်းခဲ့ရပြီး မယ်ဆိုင်ခရိုင်အတွင်းရှိ ဘဏ်များကိုလည်း မေလထဲတွင် ပိတ်ရတော့မည်အခြေအနေများ ရှိသည်ဟု ထိုင်းကုန်သည်ကြီးများ၏ ညည်းညူပြောဆိုမှုကို ဘန်ကောက်ပို့စ်သတင်းစာက ရေးသားဖော်ပြသည်။

နယ်စပ်ဂိတ်ပိတ်ထားသဖြင့် ထိုင်းကုန်သည်ကြီးများ အခက်အခဲတွေ့နေချိန် တရုတ်လူမျိုးများ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လှိမ့်ဝင်နေသော ပြဿနာက ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထိုင်းပစ္စည်းများအစား တရုတ်နိုင်ငံထုတ် ကုန်ပစ္စည်းများကို အားထားနေရသည့်အတွက် တရုတ်ကုန်သည်များမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူကိုယ်တိုင်လာရောက်ရောင်းချနိုင်ရန် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ခွင့်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးနေရကြောင်း သိရသည်။

ရက်ကြာမြင့်စွာနေထိုင်နိုင်မည့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ခွင့်လက်မှတ်များကို မူဆယ် လဝက ရုံး၌ တဦးလျှင် ကျပ်တသောင်းပေးကာ ကြားပွဲစားများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသေး ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဆုံးဖြတ်ချက်တွင်ဖော်ပြ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်မှုတချို့ ရှိလာသော်လည်း ယေဘုယျအခြေအနေအားလုံးကို ခြုံကြည့်ပါက လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသေးကြောင်း ဂျီနီဗာရှိကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်က ဧပြီလ(၁၈)ရက်နေ့တွင် ပြောကြားလိုက်ကြောင်း အာပီသတင်းအရ သိရှိရသည်။

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးပါတီ၊ အတိုက်အခံလူမျိုးစုပါတီနှင့် ပါတီဝင်မိသားစုများကို ဆက်လက်နှိပ်ကွပ်နေသည့်အတွက် လွန်စွာစိတ်သောကဖြစ်မိရပါကြောင်း လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ထဲတွင် ဖော်ပြထားပြီး

ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) က သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဥပဒေထုတ်တားမြစ်ထားသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများ ရပ်တန့်သွားအောင် စနစ်တကျ မဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို ဝေဖန်ထားကြောင်း အေအက်ဖ်ပီသတင်းက ဆိုသည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား တချို့ကို လွှတ်ပေးခြင်း၊နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့အကြား ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးခြင်းတို့အပေါ် ကျေနပ်အားရဖြစ်မိကြောင်း လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ဖော်ပြထားပြီး၊ ယခုကဲ့သို့ အတိုက်အခံများနှင့် ဆက်သွယ် ဆွေးနွေးမှုကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်း အကောင်

မှတဆင့် ဝယ်ယူနိုင်သည်ဟု သိရသည်။ တရုတ်လူမျိုးတို့မှာ ထိုလက်မှတ်များဖြင့် မန္တလေးမြို့အထိ ဝင်ရောက်နေကြပြီး လမ်းခရီးရှိ စစ်ဆေးရေးဂိတ်များတွင် လူနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ အစစ်ဆေးမခံရရေးအတွက် ရွှေဥက္ကာခရီးသွားလာရေးကုမ္ပဏီမှကားများကို အသုံးပြုနေကြောင်းမန္တလေးတမြို့လုံးတွင် တရုတ်လူမျိုးများ များပြားလာသည့်အတွက် နယ်စပ်မှတဆင့် ခိုးဝင်ရောက်ရှိလာသော တရုတ်လူမျိုးများကို ဖမ်းမိရန် မလွယ်ကူတော့ကြောင်း လဝကအရာရှိများ၏ပြောကြားချက်ကိုလည်း ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံက ဧပြီလ(၁၆)ရက်နေ့တွင် ထုတ်လွှင့်သွားပြန်သည်။

ယခုလို ထိုင်းကုန်ပစ္စည်းများအစား တရုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို အားထားနေရသည့်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းခိုးဝင်လိုသော တရုတ်လူမျိုးများအဖို့ အချိန်အခါကောင်း ဖြစ်နေသည်ဟု သိရသည်။

❖

ကမ္ဘာ့အနှံ့ ရောက်ရှိကြသော ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများသည် မြန်မာစစ်အုပ်စုအား ပိုမိုဖိအားပေးကြရန် ကမ္ဘာ့အသိုင်းအဝိုင်းသို့ တင်ပြတောင်းဆိုကြောင်းသိရှိရသည်။ နေရာ အတိအကျကို ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် နိုင်ငံတနေရာတွင် နိုင်ငံ(၂၈)နိုင်ငံမှ လာကြသည့် ဒီမိုကရေစီအင်အားစု (၅၃)စုတို့သည် (၃)ရက်တာမျှ မြန်မာပြည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကွ သေနင်္ဂဗျူဟာ အစည်းအဝေးတခုကို ကျင်းပခဲ့သည်။

ဤအစည်းအဝေးတွင် နိုင််တကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်(ILO)၏ မြန်မာပြည်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အခိုင်အမာအရေးယူပြီး အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ အစိုးရများအား နှိုးဆော်ထားပြီး၊စစ်အုပ်စုကို ပိုမိုပြီး ဖိအားပေးသွား ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။

ဤ မြန်မာပြည်နှင့် ပတ်သက်သည့် နိုင်ငံတကွသေနင်္ဂဗျူဟာအစည်း

အဝေးသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၁ခု၊မတ်လ(၁၇-၁၉)ရက်နေ့များတွင်ပြုလုပ်ပြီး အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သည့် ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်တစောင်ကိုလည်း ထုတ်ပြန်လိုက်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ကြေညာချက်ထဲတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းကို ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း၊ ဤဆွေးနွေးပွဲသည် စစ်မှန်သည့် သုံးပွင့်

ယခုရာစုနှစ်တွင် သောက်သုံးရေပြဿနာ အလွန်ကြီးမည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အထူးဂရုပြုကြ

ပြီးခဲ့သည့် မကြာသေးခင်က ဒဟေ့(ဂ်)ဒါမြို့တွင် ကမ္ဘာ့ရေပြဿနာ ကိုဆွေးနွေးသည့် နိုင်ငံတကာ အစည်းအဝေးတရပ်ကို ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ ဤ နိုင်ငံတကာအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံပေါင်း(၁၆၀)မှ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။ဤ ပြဿနာသည် ဒိုင်းနမိုက်ထက်ပင် ပေါက်ကွဲလွယ်သည်ဟု နိုင်ငံတကာ အစိမ်းရောင်ကြက်ခြေနီအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ မီခေး(လ်)ဂေါ်ဘာချော့(ဖ်)က ပြောဆိုခိုင်းနှိုင်းသည်။(၂၁) ရာစုတွင် ရေသည် “ရွှေပြာ”(Golden Blue) ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်ဆိုဆွေးနွေးသည်။

ရေနွံ့ပတ်သက်ပြီး အချက်အချို့ကို သိရှိနားလည်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ပထမအချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်လျက်ရှိသည့် ဤဂြိုဟ်ကမ္ဘာကြီး၏ မျက်နှာပြင်(၇၀%)သည် ရေများဖြင့်ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည်။ ဤရေ အားလုံးထဲတွင် ၂ဒသမ၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ဆားရေဖြစ်သည်။ရေအများစုမှာ ကမ္ဘာ့မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းတဝိုက်နှင့် ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေခဲတုံးများအဖြစ် စုရုံးတည်ရှိသည်။ ကျန်သည့်အစိတ်အပိုင်းမှာ ချောင်၊ မြောင်း၊အင်း၊ အိုင်နှင့်မြစ်ကြီးများ ထဲတွင် စီးဆင်းတည်ရှိသောရေများ ဖြစ်သည်။နေအပူရှိန်ကြောင့် ပင်လယ်ထဲရှိ ရေထုအထူ (၁ဒသမ၁)မီတာခန့် သည် အငွေ့ပျံပြီး မိုးကောင်းကင် တိမ်များဖြစ်လာသည်။ မိုးကောင်းကင်သည် အလွန်ကြီးမားသည့် ရေငွေ့လှောင်ကန်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။ တနှစ်တနှစ် ရွာချလိုက်သည့်မိုးတွင် ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် ရေပမာဏ ၇ဗက်လိုမီတာ (၄၆၀၀၀) ခန့်ရှိသည်။

ဆက်လက်ပြီး ရေ၏ အရေး

ကြီးပုံကို ဖော်ပြရပါက လူသားတယောက်၏ကိုယ်ခန္ဓာသည် အမှန်စင်စစ် ရေထုပ်ကြီးသာဖြစ်သည်။ ကိုယ်အလေးချိန်(၇၀)ကီလိုဂရမ် ရှိသော လူတယောက်၏ ကိုယ်ခန္ဓာထဲတွင် ရေ (၄၃)လီတာ (၄၃၀၀၀စီစီ) ပါဝင်နေသည်။လူတယောက်အဖို့ အတော်အသင့်ပူသောရာသီဥတုတွင် အသက်ရှူခြင်း၊ချွေးထွက်ခြင်း၊ ဆီးသွားခြင်း စသည့် အမှုပြုခြင်းဖြင့် တနေ့လျှင် ၎င်း၏ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းမှ ရေ(၂ဒသမ၅)လီတာ (၂၅၀၀စီစီ)စွန့်ထုတ်လျက်ရှိသည်။ လူတယောက်သည် ၎င်း၏အလေးချိန်(၂%) လျော့ကျလာသောအခါ ရေငတ်လာသည်။ ရေကိုပြန်၍သောက်ပေးရသည်။ လူတယောက်သည် (၁၀%)အလေးချိန် လျော့ကျသွားပါက အကြီးအကျယ် ဖျားနာပြီး ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်လာသည်။

အစားအစာနှင့်ပတ်သက်လျှင်လည်း ရေသည် အလွန် အရေးကြီးကြောင်း တွေ့ရသည်။ဂျူ (၁)ကီလိုဂရမ်ကို စိုက်ပျိုးရရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေ(၉၀၀)လီတာ အသုံးပြုရသည်။ဆန်(၁)ကီလိုဂရမ် ရရှိနိုင်ရန်အတွက်ရေ (၁၉၀၀)လီတာ လိုသည်။ ရေသည် အစားအသောက်များ ပြင်ဆင်ရာတွင် မရှိမဖြစ် အလွန်အရေးကြီးသည့် ဖျော်ရည်ဖြစ်သည်။ ရေပြဿနာကို ဆွေးနွေးသည့် ဤနိုင်ငံတကာအစည်းအဝေးက ကျွမ်းကျင်သူများ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ယခုအချိန်မှာပင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေသန်းပေါင်း (၁၀၀၀)သည် သန့်ရှင်းပြီး အန္တရယ်ကင်းသည့်ရေကို အသုံးမပြုရဘဲ ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေသန်းပေါင်း(၃၀၀၀)သည် ကျန်းမာရေးအတွက်လိုလောက်သော သန့်ရှင်း

သည့် ရေကို အသုံးမပြုရဘဲ ဖြစ်နေသည်။ တဖန် နောင်လာမည့် (၂၅)နှစ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်၌လူသန်းပေါင်း(၃၀၀၀) နီးပါးသည်ရေကိုလိုလိုလောက်လောက် မသုံးရဘဲဖြစ်နေသည်။ဂေါ်ဗားချော့(ဖ်)က လာမည့်(၁၀)နှစ်(သို့)(၁၅)နှစ်တွင် ရေပြဿနာကြောင့်အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် စစ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သတိပေးလိုက်သည်။နောင်လာမည့်(၂၅)နှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ိုင်း၊တောင်ပိုင်းအာဖရိကဒေသနှင့် အာရှတိုက်ဒေသ အစိတ်အပိုင်းရှိ နိုင်ငံ(၁၇)နိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေလုံလုံလောက်လောက်ရနိုင်မည် မဟုတ်တော့ချေ။

ယခုအချိန်တွင် ရေလုံလောက်စွာ သုံးစွဲခြင်းမပြုနိုင်သူ ကမ္ဘာ့လူသားသန်း (၁၀၀၀)ရှိရမှာ သက္ကရာဇ်(၂၀၂၅) ရောက်လျှင် သန်း(၁၀၀၀)ဖြစ်လာမည်။ (၂၀၂၅)ခုနှစ်တွင် လူသားအားလုံး ရေအလိုအလောက်သုံးစွဲနိုင်ရန်အတွက် ယခုကြိုးပမ်းမှုထက် နှစ်ဆတိုးကြိုးပမ်းသွားရမည်။ ပင်လယ်ထဲသို့ စီးဆင်းသည့် မြစ်ကြီးအချို့တွင် သိသိသာသာ လျော့နည်းကျဆင်းနေသည်ဟု ဆိုသည်။

ကမ္ဘာ့စောင့်ကြည့်မှုအဖွဲ့ကကမ္ဘာ၏ထွက်ရှိသည့်စားသောက်ကုန် အားလုံး၏(၅၀%)ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည့် တရုတ်ပြည်၊အိန္ဒိယပြည်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့တွင် ရေများ လျော့နည်းကျဆင်းလာနေသည် ဟုဆိုသည်။ တရုတ်ပြည်မြောက်ပိုင်းလွင်ပြင်ရှိ ကုန်းတင်ရေ၏အမြင့်သည်နှစ်စဉ် ၁၅မီတာ လျော့နည်းကျဆင်းနေသည်ဟုဆိုသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာဆိုလျှင် မြေအောက်မှ ထုတ်ယူသည့်ရေသည် နှစ်စဉ်ရွာထားသည့် မိုးရေ၏ နှစ်ဆဖြစ်နေသည်။

မြစ်ကြီးများလည်း တဖြေးဖြေး

ချင်း ခန်းခြောက်လျော့နည်းလာသည်။ နိုင်းမြစ်ကြီးသည် မြေထဲပင်လယ်သို့ သိသိသာသာ လျော့နည်း စီးဆင်းနေသည်။ယခု နိုင်းမြစ်သည် လူသန်းပေါင်း (၁၅၃)သန်း၏ စားနပ်ရိက္ခာကို ထုတ်လုပ်ရန် အလုပ်အကျွေးပြုနေရသည်။ (၂၀၂၅) ခုနှစ်ရောက်လျှင် လူဦးရေသန်းပေါင်း (၃၄၃)သန်းသည် ဤ နိုင်းမြစ်ကြီးကို မှီခိုကြရမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုးဆုံးမှာ ကမ္ဘာကြီး ပူနွေးလာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် မြောက်ပိုင်းဝင်ရိုးစွန်းမှ ရေခဲခေါင်းစွပ်များတဖြေးဖြေး ပိုမိုပျော်ကျ စီးဆင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ ပျော်ကျလာသည့် ရေခဲရေများဖြင့် အသက်ရှင်ရပ်တည်ရသော လူသားသန်းပေါင်းများစွာ ရှိသည်။ပူနွေးမှုကြောင့် ရေခဲလျော့နည်းလာသည်။ ယင်းကြောင့် ပျော်ကျရည်လည်း လျော့နည်းလာသည်။ဤကဲ့သို့ ရာသီဥတု ကမောက်ကမဖြစ်မှုသည် နောင်တွင် ဤကမ္ဘာကြီးပေါ်တွင် ပိုမိုဖြစ်လာနိုင်စရာ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ကြက်ခြေနီ၏ အစီရင်ခံချက်အရ ၁၉၉၄ခုနှစ်မှ ၁၉၇၀ ခုနှစ်အကြား မိုးခေါင်မှုကြောင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှအားဖြင့် လူ (၅၆)သန်း ဒုက္ခရောက်စေသည်။ပြီးခဲ့သည့်(၁၀)နှစ်တွင် ရာသီဥတုနှင့် ဆက်စပ်သည့် ကပ်ဆိုက်မှုများ ပိုမိုများပြားလာပြီး အတိုင်းအတာပမာဏလည်း ကြီးထွားဆိုးဝါးလာသည်။ ၁၉၉၀-၉၉ ခုနှစ်ကြားကာလသည် အဆိုးဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။နောင်လာမည့် နှစ်ပေါင်းများစွာလည်း ဤ ဆိုးဝါးမှုကို ကမ္ဘာကြီး ရင်ဆိုင်ရဦးမည်ဟု မျှော်လင့်နေရသည်။

❖

ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည် သဘောတူညီမှုမရှိဘဲ ပိတ်ဆို့ အရေးယူရေးမူဝါဒ အပြောင်းအလဲမလုပ်သင့်

နအဖစစ်အုပ်စုအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ ဆက်ပြီးပြုလုပ်ရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ရီပတ်ဘလင်ကန် ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ် (၃၅)ဦးတို့ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ချ် ဒဗလျူဘုရ်ထံ ဧပြီလဆန်းက စာတစောင်ပေးပို့ခဲ့ကြောင်း ဝါရှင်တန်အခြေစိုက် Free Burma C oalition အဖွဲ့၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ထဲတွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

အမေရိကန်သမ္မတသစ်ထံ ယခုပေးပို့လိုက်သောစာ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ နအဖစစ်အုပ်စုအပေါ် လက်ရှိကျင့်သုံးနေသည့် ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှု မူဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးရန် တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကောလင်း ပါဝဲလ်၏ ထုတ်ပြန်ချက်များထဲတွင်လည်း ယေဘုယျအားဖြင့် ပိတ်ဆို့အရေးယူသည့်မူဝါဒကျင့်သုံးခြင်းကို မကြိုက်ကြောင်းပြောခဲ့သော်လည်း၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိကျသောမူဝါဒထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်သည့် အမေရိကန်အစိုးရမူဝါဒအပေါ် တစုံတရာ ဩဇာသက်ရောက်မှု ရှိစေအောင် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အမတ်(၃၅)ဦးတို့ က ယခုကဲ့သို့ ရွှေ့ဆုံးမှ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အလွန်တရားထူးခြားကြောင်း မိမိတို့ထင်မြင်သည်ဟုFBC အဖွဲ့ ဝါရှင်တန်မြို့သို့နှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးမှူး ဒဲန့်ပိတ်ယံက ဘီဘီစီသတင်းဌာနသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နယူးယောက်ဆီးနိတ် လွှတ်တော်အမတ် အများစုပါဝင်သော တညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီမှုတို့ မရှိခဲ့သည်မှာ ကာလအတော်ကြာနေ

ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုလို ဩဇာကြီးမားသည့် ဂျက်ဆီဟဲန်း၊ ရစ်ချ်မက်ကော့နဲ့တို့အပါအဝင် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အမတ်(၃၅)ဦးတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး အမေရိကန်သမ္မတထံ ပေးပို့ခဲ့သည့် စာသည် ထူးထူးခြားခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပါတီကြီးနှစ်ခု၏ အခိုင်အမာထောက်ခံမှုကို ပြသခြင်းဖြစ်သည်အတွက် မစ္စတာဂျော့ချ်ဒဗလျူဘုရ် အစိုးရအပေါ် တစုံတရာအကျိုး သက်ရောက်စေမည်ဟု မိမိယူဆကြောင်း ဒဲန့်ပိတ်ယံက ပြောဆိုသည်။

ထို့ပြင် သမ္မတဂျော့ချ်ဒဗလျူဘုရ်ထံ ပေးပို့ခဲ့သည့် ဆီးနိတ်လွှတ်တော် အမတ်(၃၅)ဦးတို့၏ စာထဲတွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ လုပ်ထားခြင်းကို ရုတ်သိမ်းရန် နဲ့လ်ဆင်မင်ဒဲလားက ထောက်ခံကြောင်း မကြေညာမချင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဆက်လက်အရေးယူမှုများ ဆက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊အလားတူ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖစစ်အုပ်စုတို့ ဆွေးနွေးဆိုင်ပင်မှုများမရှိဘဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ အပြောင်းအလဲ မလုပ်သင့်ဟု ယူဆကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ဟု သိရသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်ကလည်း နအဖစစ်အုပ်စု၏ နိုင်ငံသားများအပေါ်တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများ၏ ပမာဏနှင့် အတိမ်အနက်ကို အတိအကျဖော်ပြခဲ့ကြောင်း အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများ အဆုံးသတ်ရေးကို မိမိတို့ထောက်ခံကြောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနှင့် နိုင်ငံတကာမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို ဆက်ပြီးလက်ခံသင့်သည်ဟု အခိုင်အမာယူဆကြောင်း၊ သမ္မတထံပေးပို့သောစာထဲတွင်ရေးသားထားသည်ဟု သိရသည်။

ထို့ပြင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် သူမကိုထောက်ခံသူများနှင့် နအဖစစ်အုပ်စုတို့ ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုစတင်ခဲ့ခြင်းသည် ပိတ်ဆို့ အရေးယူထားမှုကြောင့်လည်းတစိတ်တပိုင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟုယုံကြည်ကြောင်း၊ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ဒီမိုကရေစီပြန်လည်စိုးမိုးရေး ကြိုးပမ်းမှုများကို အားပေးရန်လည်းလိုအပ်ကြောင်း ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အမတ် (၃၅)ဦး၏စာထဲတွင် ရေးသားထားကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် နအဖစစ်အုပ်စု၏ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများပြုလုပ်ရန် ၁၉၉၇ခုနှစ်က ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂျပန်အလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်၏ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေး အားပေးကူညီထောက်ခံမှု

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံအားပေးသည့်အနေဖြင့် ဂျပန်ဘာသာဖြင့် RENGO ဟုလူသိများသော ဂျပန်အလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်(JTUC)က တိုကျိုအခြေစိုက် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများအတွက်Burma Office (Japan) အမည်ရ ရုံးခန်းနေရာတခုအား ဧပြီလ(၁၇)ရက် (မြန်မာနှစ်ဆန်း ၁ရက်) နေ့က ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယခုရရှိသော ရုံးခန်းအသစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးမောင်မောင်က “ဂျပန်အလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ ကျနော်တို့ပူးပေါင်းပြီးတော့ ရုံးဖွင့်ဖွင့်ပြီးတော့ ဂျပန်ပြည်သူတွေကြားမှာ မြန်မာပြည်မှာ တကယ် ဘာဖြစ်နေ

တယ်၊ မြန်မာပြည်မှာ လူ့အခွင့်အရေးတွေ ချိုးဖောက်ခံရတယ်၊ မြန်မာပြည်မှာ စစ်တပ်က ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေကို ဂျပန်ပြည်သူတွေကြားမှာ တင်ပြမယ်။အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေကို တင်ပြမယ်။ အဲဒီကနေတဆင့် ဂျပန်အစိုးရက နအဖကို မှားယွင်းစွာထောက်ပံ့နေတဲ့ ငွေတွေကို ပံ့ပိုးမှုတွေကို ရပ်တန့်ဖို့ ကြိုးစားမယ်လို့ ကျနော်တို့ဦးတည်ပြီး ဒီရုံးကိုဖွင့်တာ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျပန်အလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် JTUC အနေဖြင့် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အားပေးထောက်ခံကူညီရန် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်လယ်ပိုင်းမှ စတင်ပြီး နည်းလမ်းများရှာဖွေခဲ့ကြောင်း၊ ILO ၏ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အဓမ္မ

လုပ်အားခိုင်းစေမှုများ အဆုံးသတ်ရေးအတွက် အရေးယူမှုများပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ခြင်း၊ ICFTU ခေါ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်က မြန်မာစစ်အာဏာပိုင်များအပေါ် အဓမ္မလုပ်အားခိုင်းစေခြင်းအတွက် ပိုမိုဖိအားပေးမှုများပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုလို ရုံးခန်းနေရာပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ရုံးခန်းအသစ်ရရှိသော ဧပြီလ(၁၇)ရက်နေ့မှာပင် Burma Office (Japan)ကကြေညာချက်တစောင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ နအဖစစ်အုပ်စုအာဏာဆက်လက်ချုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက် အဓိကအားဖြင့် ဂျပန်အစိုးရဆိုမူ ထောက်ပံ့မှုများ ရရှိအောင်ကြိုးပမ်းနေကြောင်း၊ ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း မြန်မာ့ဒီမို

ကရေစီရေးအတွက် ပြတ်သားစွာ ရပ်တည်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ မြန်မာပြည်ကို အကူအညီပေးနေမှုသည် အချိန်ကာလနှင့်မကိုက်ညီကြောင်း၊မြန်မာပြည်၏ ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းရမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

ဂျပန်အလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် JTUC၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုအဓိကတာဝန်ခံ မစ္စတာ Shigeru Nakijimaက “တခုက အစိုးရနဲ့တိုက်ရိုက်တွေ့ပြီး ODA ကိစ္စကို ဖိအားပေးဖို့ပဲ၊ နောက်တခုက အတိုက်အခံပါတီတွေထဲက ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီကိုဗဟိုပြုပူးပေါင်းပြီး အစိုးရရဲ့ပေါ်လစီတွေပြောင်းလဲအောင် ကြိုးပမ်းဖို့ပဲ၊ ဒီလိုလုပ်ဖို့အတွက် မြန်မာ

ပြည်ရဲ့ပေါ်လစီတွေကို လွှတ်တော်အမတ်တွေသိဖို့ဟာ အရေးကြီးတာကြောင့် ဒီကိစ္စကို အလေးပေးလုပ်ဆောင်ရပါမယ်”ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီနှင့် တလလျှင် အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ခန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်ပြဿနာကို ဆွေးနွေးပြီး အဖြေရှာသွားမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ Yukio Hatoyamaသည်လည်း မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးထောက်ခံသည့် ဂျပန်လွှတ်တော်အမတ်များ အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့သောအခြေအနေများကြောင့် မြန်မာပြည်အရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ထိရောက်မည်ဟုယူဆကြောင်း မစ္စတာ Shigeru Nakajimaက ဆက်လက်ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ❖

လူငယ်နှင့်အနာဂတ်ပညာရေး လူငယ်စကားဝိုင်း ကျင်းပပြီးစီး

မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ကရက် SYCB နှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (လွတ်မြောက်နယ်မြေ)တို့၏ကူညီမှုဖြင့် “လူငယ်နှင့်အနာဂတ်ပညာရေး” ဆိုသည့် လူငယ်စကားဝိုင်းတခုကို ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တနေရာတွင် ဧပြီလ(၂၁)ရက်နေ့က အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ လူငယ်စကားဝိုင်းသို့ ဒေသတွင်းရှိGN 32ပအိုဝ်း ဒီမိုကရက်တစ်လူငယ်အစည်းအရုံး၊ ပအိုဝ်းအမျိုးသမီးသမဂ္ဂဒီမိုကရေစီနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအင်အားစု၊ ပလောင်လူငယ်အဖွဲ့၊ ပအိုဝ်းပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်အရုံး၊ WEAVE၊ မြန်မာအမျိုးသမီးသမဂ္ဂ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(လွတ်မြောက်နယ်မြေ) စသည့်အဖွဲ့အစည်များမှ လူငယ်များနှင့် စိတ်ပါဝင်စားသူ (၂၀)ခန့်တက်ရောက်ကြပါသည်။ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာသူများမှ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေဒေသအသီးသီးရှိ လူငယ်များ၏ အနာဂတ်ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အားနည်းချက်အားသာချက်၊ ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ယခုပြုလုပ်သော စကားဝိုင်းမှ လူငယ်များ၏ အနာဂတ်ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး

- (၁) မိမိတို့ သက်ဆိုင်ရာဒေသအလိုက်စာသင်ကျောင်းများတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ တပြေးညီဖြစ်စေရန်၊
- (၂) သက်ဆိုင်ရာဒေသ အသီးသီးရှိ ဆရာ၊ဆရာမများ၏ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန်

- (၃)ပညာရေးဝန်ထမ်းများအကြား အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့်ကူညီနိုင်ရန်အတွက် Teacher Exchangeများ ပြုလုပ်သွားရန်

- (၄)သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်း ဘာသာစကား သင်ကြားပေးနိုင်သည့် ကျောင်းများပေါ်ပေါက်လာစေရန်

- (၅)နယ်စပ်ဒေသရှိ လူငယ်များအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ သင်ကြားနိုင်ရန်

- (၆) နယ်စပ်ဒေသအသီးသီးတွင် ကျောင်းများလုံလုံလောက်လောက် ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ရန်

- (၇) ပညာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေဒေသအသီးသီးရှိ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန်

- (၈) သက်ဆိုင်ရာဒေသအသီးသီးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ပညာရေးဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို အကူအညီပေးနေသည့်အဖွဲ့အစည်းများကြား အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန် စသည်အချက်(၈)ချက်ကို လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း အကြံပြုဆွေးနွေးကြသည်ဟု သိရသည်။

ယခုအကြိမ်ကျင်းပသည့် စကားဝိုင်းသည် ဒုတိယအကြိမ်ကျင်းပခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပထမအကြိမ်ကျင်းပသည့် လူငယ်စကားဝိုင်းကို အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး(ဒီမိုကရက်တစ်အင်အားစုများအဖွဲ့)NRP (DO)၏ ကမကထပြုမှုဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် မတ်လ(၃၁)ရက်နေ့မှ ဧပြီလ(၁)ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ကြောင်း၊ဒေသတွင်းရှိအဖွဲ့ပေါင်း(၁၆)ဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူလူငယ်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ကုလလူ့ အခွင့်အရေး အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး မှ

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် (၅)ဦးနှင့် (၁)နာရီခန့်ကြာမြင့်စွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း၊ မည်သည့်ကိစ္စများ ဆွေးနွေးသည်ကိုမူ နှစ်ဖက်လုံးမှ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမရှိဟု သိရသည်။

ထို့နောက် မစ္စတာ ပင်ဟေရိုသည် ဧပြီလ(၅)ရက်နေ့၌ မြန်မာဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်၊အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် သွားရောက် တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ရာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်(၁)နာရီခွဲကြာခန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

မစ္စတာ ပင်ဟေရိုသည် မြန်မာနိုင်ငံမှပြန်လာပြီးနောက် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတခုကို ဧပြီလ(၆)ရက်နေ့ ညနေပိုင်းက ဂျီနီဗာမြို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ မစ္စတာ ပင်ဟေရိုက ယခုခရီးစဉ်သည် ပဏာမလေ့လာမှုခရီးစဉ်ဖြစ်ပြီး နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် မိမိအကြား နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ တိုတောင်းသည့်ကာလအတွင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုနှင့် အချက်အလက်ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး အစီရင်ခံစာမတင်နိုင်သေးကြောင်း၊နောက်တကြိမ် ဇူလိုင်လအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ ထပ်မံသွားရောက်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ပြီး ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် အစီရင်ခံစာအပြည့်အစုံကို တင်ဖို့ရည်ရွယ်ထားကြောင်း ပြောဆိုသည်။

သို့သော်လည်း မစ္စတာ ပင်ဟေရို နောက်တကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ရန်မှန် အဖစစ်အုပ်စုအပေါ်တွင်သာ မူတည်နေပေသည်။

ညော်သည်ကြီးအတွက်ဆုတောင်း

တမနက် စာသင်ခန်းထဲမှာ ကရင့်တော်လှန်ရေးသမိုင်းထဲက ခေါင်းစဉ်တခုဖြစ်တဲ့ “၁၉၆၀ ခု နေဝင်းအိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်တွင်ခေါ်ယူသည့် ဖဆပလအစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူတို့ ပြုလုပ်သော ငြိမ်းချမ်းရေးပျက်သွားရသည့် အကြောင်းရင်းများ” သင်ခန်းစာကို ကျောင်းသားများနဲ့ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေး အမြင်ခြင်းဖလှယ်နေတုန်း စာတစောင် ရောက်လာတယ်။

“မနက်ဖြန် နာမည်ကြီးစာရေးဆရာများ ဟောပြောပွဲလာလုပ်မည်။ ကျောင်းသားများနှင့်တကွ လာရောက်နားထောင်ပါရန်ဖိတ်ခေါ်သည်” ဆိုတဲ့တိုတိုတုတ်တုတ် အကြောင်းကြားစာတစောင်။ ပညာရေးမှူး၊ ဘားအံခရိုင်ဆိုပြီး လက်မှတ်ထိုးထားတယ်။

ဒါနဲ့ပဲ နောက်တနေ့ (၁၇-၂-၂၀၀၁) မယ်လဒုက္ခသည်စခန်းထဲက သိရိစန္ဒာ ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်ကို အဖော်တစ်ယောက်နဲ့အတူ ထွက်လာခဲ့တယ်။ ဟောပြောပွဲ နားထောင်မယ့် လူထုပရိတ်သတ် တရာကျော်၊ နှစ်ရာနီးပါး ရောက်နေကြပြီ။ နောက်မှသိရတာက ပရိတ်သတ်က ဒီထက် နှစ်ဆမက ရှိတယ်။ ချိန်းထားတာကတခြား နေရာ၊ အချိန်နီးကပ်မှ လုပ်ဖြစ်တာက တနေရာမို့ စောင့်မျှော်နေတဲ့ ပရိတ်သတ်တွေ နေရာလွဲပြီး လူနည်းသွားတာတဲ့။

ဆယ့်နှစ်နာရီခန့်မှာ ဘားအံခရိုင်ဥက္ကဋ္ဌနဲ့အတူ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်သော သတင်းအေဂျင်စီမှ စာပေအဖွဲ့သားတချို့နဲ့ ကရင်အင်္ဂါနီကိုဝတ်ဆင်ထားတဲ့ ဆရာကြီးဦးတင်မိုးတို့ ဟောပြောပွဲလုပ်မယ့်နေရာဆီ လျှောက်လာတာတွေ့ရတယ်။ဆရာ့ကို နောက်ဆုံးအကြိမ်တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဟိုး....(၂၉)နှစ်က ဆရာရုပ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်တော့ အများကြီး ပြောင်းလဲသွားတာ တွေ့ရတယ်။ ကျနော် စိတ်ထဲမှာ “အော်.....

ဆရာတောင် အရွယ်တော်တော် ကျသွားပြီပဲ”လို့ မှတ်ချက်ချလိုက်မိတယ်။ ဆရာ့ကိုအခုလို လုံးဝမမျှော်လင့်တဲ့ နေရာ၊ လုံးဝမမျှော်လင့်တဲ့ အချိန်တခုမှာ ခုလို ရုတ်တရက်ပြန်တွေ့လိုက်ရတော့ အချိန်ကြာမြင့်စွာက အပြီးအပိုင် ခွဲသွားရတဲ့ ဖခင်တယောက်ကို ပြန်တွေ့ရသလို အမည်မဖော်ပြတတ်တဲ့ ဝေဒနာလှိုင်းကြက်ခွပ်လေး တခု ကျနေတဲ့ရင်ထဲမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ခံစားလိုက်ရတယ်။

အခမ်းအနားအစီအစဉ် စတော့၊ အခန်းအနားမှူး-ပဒိုမန်းစိုးတင့်က ဧည့် သည် စာရေးဆရာများကို ပရိတ်သတ်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ အစီစဉ်အတိုင်း မောင်လွမ်းဏီက ဆရာတင်မိုးရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းကို ဖတ်ပြသွားတယ်။နေဇော်နိုင်က ဆရာတင်မိုးကဗျာထဲက သူ့ရဲ့စိတ်ကြိုက် ကဗျာတချို့ကို ကောက်နှုတ် ရွတ်ဖတ်

ပြတယ်။ ဦးမြင့်အောင်က သူ့ရဲ့ စာပေ အတွေ့အကြုံ တချို့တို့ကို ဟောပြော သွားတယ်။ ပြီးတော့ ဆရာ တင်မိုးက သူ့ကဗျာနဲ့ သူ့အကြောင်းများကို ဟာသနှောပြီး ဟောပြော သွားတယ်။ လေသံ နိမ့်နိမ့်နဲ့ စကားပြောတိုင်း အမြဲ ပြုံးနေတတ်တဲ့ ဆရာ့“စတိုင်”နဲ့ဟောပြောလေတိုင်း ကဗျာလေးများကို ညှပ်ညှပ်ပြီး အများကြီး ရွတ်ပြသွားတတ်တဲ့ ဆရာ့ရဲ့“ဟန်”တွေကတော့ ဟိုတုန်းကအတိုင်းပါပဲ။ ဆရာဟောပြောနေတာကို ထိုင် နားထောင်ရင်း လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၉၇၂ခုနှစ်တုန်းဆီက ဆရာ့ဟောပြောပွဲလေးတခုဆီကို ကျနော် စိတ်အစဉ် ခေတ္တပြန်ရောက်သွားခဲ့တယ်။

နေရာက ကြည့်မြင်တိုင်၊ စိန်မိုက်ကယ်ဘုရားကျောင်း အဆောင်တခုမှာ။နွေရာသီကျောင်းပိတ်တုန်း ဆရာသံလျှင်ဖေသွင်က ကျနော်တို့ ဝါသနာရှင်လူငယ်များအတွက် စာရေးနည်းသင်တန်းတခု ဖွင့်လစ်ပို့ချပေးတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းပေါင်းစုံက

ကျောက်ပိုင်း(ကွမ်တာ)

ဝါသနာရှင်လူငယ်များ (၇၀)ကျော် တက်ရောက်ခဲ့တယ်။နေ့ဘက်မှာ စာရေးနည်းကို လက်တွေ့နဲ့တကွ ပို့ချပေးပြီး ညဘက်မှာ နာမည်ကြီးစာရေးဆရာတချို့ကို ဖိတ်ကြားပြီး ဟောပြောစေတယ်။ဆရာမကြီး မယ်ခကွေး (ဒေါ်ခင်ခင်-ပြည်) လူထု ဒေါ်အမာ၊ မြသန်းတင့်ရှုမဝဦးကျော်၊ မောင်သာရ၊ ဆရာတင်မိုးနဲ့ နာမည် မမှတ်မိတော့တဲ့စာရေးဆရာ နောက်ထပ် တယောက် အကြံများကို လာရောက် ဝေငှ ဟောပြောပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျနော်တို့က လူငယ်လူရွယ် ကဗျာရူး စာရူးမနူးမနပ်အချိန်၊ လာရောက်ဟောပြောသွားတဲ့ဆရာကြီးများကို ရွတ်ရွတ် နောက်နောက် အကြောင်းတွေ မေးခွန်းထုတ်တယ်။ ဆရာကြီးတွေကလည်း ကျနော်တို့တွေကို နားလည်ခွင့်လွှတ်စွာနဲ့ဟာသနှောပြီး ပြန်ဖြေပေးတယ်။ အထူးသဖြင့် မောင်သာရနဲ့ ဆရာတင်မိုးတို့ နှစ်ယောက်ကို ကျနော်တို့ လူငယ်တွေက ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားတယ်။

မောင်သာရဆိုရင် ကျနော်တို့ ရွတ်ရွတ်နောက်နောက် သူငယ်ချင်းတစုရဲ့ ပေါက်ကရမေးခွန်းများကို အလူးအလဲခံခဲ့ရတယ်။ သူ့ကလောင်အမည်မောင်သာရကို ထောင်ထဲမှာ

ဘယ်လိုရွေးခဲ့ရပြီကတ္တီပါဖိနပ်စီးရွှေထီးဆောင်းလို့အမည်ပြောင်းရပ်ရှင် ရိုက်တဲ့ မူလဝတ္ထုနာမည် “ထမိကျွတ်လို့လွှတ်လိုက်သည်” ဝတ္ထုကို ရေးနိုင်ဖို့ သူ ဘယ်လိုစွန့်စားခဲ့ရတယ်စတဲ့ သူ့အတွေ့

အကြုံ ဇာတ်လမ်း ကို ကျနော်တို့ တော်တော် သဘော ကျခဲ့တယ်။ ဆရာတင်မိုး ဆိုရင်လည်း ကျနော်တို့ လူငယ်တွေ ကဗျာကောင်းစာကောင်းရေးနိုင်ဖို့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ကျင့်သုံးရမယ်ဆိုတဲ့ အကြံပေးချက်တွေဟာ ယနေ့တိုင် အသုံးပြုနေရတဲ့ နည်းကောင်း လမ်းညွှန်တွေဖြစ်တယ်။

အဲဒီတုန်းက ဆရာရဲ့အသက်က သုံးဆယ့်ကိုးနှစ်၊ အရွယ်ကောင်းတုန်း သန်သန်မာမာအချိန်၊ ခုတော့ (၆၇)နှစ်ဆိုတဲ့ တည်ငြိမ်တဲ့အပိုင်းရောက်လာပြီ။ ဖြစ်သင့်တာက ခုလို အချိန်မျိုးမှာ ဆရာဟာ ကိုယ့်မိသားစု မြေးမြစ်တွေနဲ့ ကိုယ့်ပြည်ကိုယ့်ရွာမှာ အေးအေးချမ်းချမ်း ရှိနေသင့်တယ်။ အာဏာရူးစစ်ဗိုလ်တစုရဲ့ အမှောင့်ပရောဂကြောင့်

ဆရာ့ခမျာ နိုင်ငံရေးဝရမ်းပြေးဘဝရောက်နေရတယ်။ ဒါတွေခဏထား။

ဆရာတင်မိုးကို အကြောင်းပြုပြီး ကျင်းပတဲ့ “စာပေတတ်သိပညာရှင်များဟောပြောပွဲ”အစီအစဉ်မှာ၊ ဆရာရဲ့ “ဟန်”နဲ့ “မာန်”တွေကတော့ ဟိုးအရင်က အတိုင်းပါပဲ။ပထမပိုင်း ဆရာဟောပြောသွားတဲ့ဆရာကဗျာနဲ့ဆရာဘဝအကြောင်းတွေကတော့ ကျနော်နဲ့ယဉ်ပါးပြီးသား။ (၁၉၈၈)ခုနှစ် ဒီဘက်ကာလ ဆရာ့ဘဝဇာတ်လမ်းကတော့ ကိုယ့်ယုံကြည်ချက်ကြောင့် ဟောပြောသွားတဲ့ဆရာကဗျာနဲ့ဆရာဘဝအကြောင်းတွေကတော့ ကျနော်နဲ့ယဉ်ပါးပြီးသား။

ဒါပေမယ့်ဆရာက အဲဒီ ခါးသီးဖွယ်ဇာတ်လမ်းကိုပဲ ဘာမှမမူသလို ဟာသနှောပြီးခပ်ပေါ့ပေါ့နဲ့ပဲ ဟောပြောသွားတယ်။သို့သော် မှတ်ချက်တခုတော့ ဆရာ့ချခဲ့တယ်။ ဝင့်ဆိုတာ တကယ်ရှိတယ်။ဒီနေ့ ငါကလုံချည်ကိုချွတ်၊ ဘောင်းဘီဝတ်ပြီး ပြေးနေရတယ်။ တနေ့ကျရင်မင်းတို့လည်း ဘောင်းဘီကိုဝတ်ပြီးပြေးရမယ့်အလှည့်ရောက်ဦးမယ်။ မကြာတော့ပါဘူး.... ဇရာသံနဲ့ ဆရာကမှတ်ချက်ချခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ ဒီအသက်အရွယ်နဲ့ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ ဆရာ့လို ပြည်သူ

တွေက ချစ်ခင်လေးစားခြင်းခံနေရတဲ့ စာပေတတ်သိ ပညာရှင်တယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့်တိုင်း ကိုယ့်ပြည်မှာ သိက္ခာရှိရှိ တိုင်းပြည်ဂုဏ်ဆောင် စာပေအခန်းကဏ္ဍ တနေရာရာမှာ ဂုဏ်သရေအပြည့်နဲ့ တာဝန်ထမ်းရွက်နေရမယ့်အချိန်ဖြစ်တယ်။ မည်သို့ဆိုစေ ပတ္တမြားတို့မည်သည် ဘယ်နေရာမှာပဲ ပစ်ထားပစ်ထားအရောင်ကတော့ တလက်လက်ပါ။

နိုင်ငံရေးတွေ ဝါဒရေးတွေ ခဏဘေးဖယ်ထား။ အခုလိုဆရာ့ကို ဒီအသက်အရွယ်မှာ၊ မမျှော်လင့်တဲ့အချိန် မမျှော်လင့်တဲ့ နယ်စပ်တနေရာမှာ ခုလို ရုတ်တရက် ပြန်တွေ့လိုက်ရတော့ စာပေသားသမီးတယောက် အနေနဲ့ ကိုယ်ချင်းစာရင်နာမိတယ်။ အိမ်ကို ဆရာသတိရနေမှာပါ။ ဟိုမှာ ကျန်နေကြတဲ့သားသမီးများအတွက် ဆရာရတက်မအေးဖြစ်နေမှာပါ။ လပြည့်လကွယ်၊ဥပုသ်နေ့များဆိုလျှင် ဘုရားကျောင်းကန် စေတီပုထိုးရိပ်များမှာ ပုတီးစိပ်ပြီးအေးအေးလူလူနဲ့ ဆရာတရားထိုင်ချင်နေမှာပါ။

ဟိုနေ့က သမီးလေးဆီ ဖုန်းဆက်တယ်။သမီးကပြောတယ် ပေပေဒီမှာ မီးမလာတာ နှစ်ရက်တောင်ရှိသွားပြီ၊ဥပုသ်မီးလာတာ.... ဆရာက သူ့စကားထဲမှာထည့် ပြောခဲ့ပါတယ်။ မီးမလာတော့ အဖေဖုန်းသမီး ဖုန်းဆက်လို့မရ။ ဖုန်းဆက်မရတော့ သားသမီးသတင်းမသိရ။ သားသမီးသတင်း မသိရတော့ ဖခင်တယောက်အနေနဲ့စိတ်ပူရတော့တာပေါ့။

ဆရာ့ရင်ဖွင့်သံတွေကို ထိုင်နားထောင်ရင်း ကျနော်ရင်ထဲမှာ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ခံစားခဲ့ရတယ်။ လက်ရှိ ဆရာ့ဘဝ တော်လှန်ရေးဇာတ်ခုံမှာ၊ စာပေအခန်းကရော လေလှိုင်းကဏ္ဍကပါ တက်တက်ကြွကြွ ကပြအသုံးတော်ခံသွားတဲ့ဆရာ့ကို ကျနော်တို့ရဲ့အသွေးထဲကရော နှလုံးသားထဲကပါ ဆရာ့ကို အမြဲတမ်းဂုဏ်ယူလေးစားနေမှာပါ။ ကဗျာချစ်တဲ့ ဆရာ့ကို ကဗျာတပုဒ်နဲ့ ကန်တော့လိုက်ပါတယ်။

ညော်သည်ကြီးအတွက်ဆုတောင်း

ဆေးထိပ်လည်းထို နေထည်းညိုပြီ
အိမ်ထိတမ်းတ ပြန်ချင်ထုတဲ့
ထဗျာပီမိုရ် ဆရာဆိုရေ --၊

အောင်သပြေဝင် ခေါင်းမှဆင်လျက်
ကြည့်ရှင်သာယာ အိမ်ဝေသာထို
သယာထင်းထွာ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့်
ဆရာ ပြန်ရောက်နိုင်စေဘော်၊
အော်--ဆရာ ပြန်ရောက်နိုင်စေဘော်၊

(၂၁-၂-၂၀၀၁)

ပြောပြပါရစေ

စစ်အုပ်စုရဲ့ ကောက်ကျစ်ယုတ်မာမှုကတော့ ကမ်းကုန်တယ်ဗျာ။ ကျနော်တို့မှာတော့ ထမင်းလေးမနက်စာညစာစားဖို့ စက်ဆွဲနေရတာ တနေကုန်တနေခန်း ထိုင်ရတာမရှိဘဲ လက်ရော ခြေထောက်ပါ အင်အားသုံးပြီးလုပ်ပါမှ တနေ့သုံးရ၊ လေးရ၊ လောက်ရတာ ဒါတောင်နေ့တိုင်းရတာ မဟုတ်ဘူး။စက်ချို့ယွင်းလို့နားရတာနဲ့ မီးပျက်လို့မလုပ်ဖြစ်တာနဲ့ နေမကောင်းလို့ ဆေးမီးတိုနဲ့ကျပြီးနားရတာနဲ့ ထမင်းနပ်မမှန်ပါဘူး။မိန်းမက လိမ္မာလို့ တော်သေးတယ်။ဒါတောင် ကလေးက သမီးလေးတစ်ယောက်ထဲမို့ (၂နှစ် သမီး) မိန်းမက ဝင်ငွေမရှိတဲ့ရက်ဆို ပန်းရံလေးရရင် ဆင်းလိုက်၊ ဇီးထုပ်လေးထုပ်လိုက်၊ မဲနယ်အိတ်ကလေးတွေ သွားထုပ်လိုက်လုပ်နေလို့ ခံသာနေသေးတာ။ဒီကြားထဲ ရပ်ကွက်ထဲမှာ ရယကလူကြီးတွေက ဘုရားအတွက် အလှူငွေ မထည့်မနေရဆိုပြီး ဖြတ်ပိုင်းစာရွက်နဲ့ ငါးဆယ်၊တရ၊ စသည်ဖြင့် ဘုရားမျိုးစုံနာမည်တပ်ပြီး ခဏခဏ အလှူခံနေတာ။မီးကင်းကြေး၊ ဧည့်စာရင်းတိုင်လို့ ပိုက်ဆံပေးရတာ၊ လက်ငင်းမဝယ်နိုင်လို့ အဝတ်အစားတွေ နေ့သွင်းနဲ့ အကြွေးယူထားလို့ တနေ့တာ ပေးရတာတွေနဲ့ လုံးလည်ချာလပတ် ရမ်းနေတာပါပဲ။ လကုန်တာနဲ့ ငှားနေတဲ့အိမ်လခပေးဖို့ ပူပင်ရ၊တောင်းပန်ရ၊လှည့်ရုံရနဲ့ မွန်းကျပ်လှတဲ့ စနစ်ဆိုးအောက်မှာ လူလာဖြစ်ရတယ်ဗျာ။ ပြည်သူ့အတွက်ဆိုရင် ဒီ စစ်အုပ်စု လုပ်ပေးတာတစ်ခုမှ မရှိဘူး။သူတို့ အာဏာတည်မြဲရေးအတွက်ဆို ဘာပဲလုပ်ရလုပ်ရ ဘနဖူးနဲ့ သိုက်

တူးမယ့်လူစားတွေ။ အရေးမပါတဲ့ တံတားတွေဆောက်၊ နယ်စပ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဆိုပြီး လမ်းတွေဖောက်လိုက်ကြတာ အခု လက်ရှိနေနေတဲ့၊ သုံးနေတဲ့ လမ်းတွေကျတော့ ချိုင့်တွေခွက်တွေနဲ့ ဒင်းဂျမ်းကို ပြည့်နေတာဘဲ။ စည်ပင်က လာဖာလိုက်၊ကားသွားလိုက် အလွှာလိုက် ပြန်ကွာပြီး နဂိုအတိုင်း ပြန်ဖြစ်တာပဲ။တကယ့်လက်ရှိ သုံးနေတဲ့ နေရာတွေကျတော့ အပေါက်လိုက်ဖာ ရိပ်နေလို့နေပြီး အိပ်ကပ်ထဲ ကောက်ထည့်တော့တာပဲ။ (လမ်းပြင်စရိတ်ဆိုပြီး အသုံးစရိတ်ပြု၍ ငွေများအလွဲသုံးစား သုံးစွဲ) အဲ ဗိုလ်ချုပ်တွေ အမြဲဖြတ်သွား ဖြတ်လာလုပ်တဲ့နေရာမျိုးကျတော့ နိုင်လွန်ကတ္တရာလမ်းကို အိနေတာပဲ။ တနေ့ တနေ့ တိုင်းပြည်အတွက် ဘာတွေ လုပ်နေလဲလို့ သူတို့ ရေဒီယိုသတင်းစာ၊တီဗွီတွေကို ကြည့်လိုက် ဘယ်နေရာမှာ ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်ပွဲ တို့၊တံတား ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်ပွဲတို့၊ မင်္ဂလာဆောင်ဧည့်ခံပွဲ တက်ရောက်တာတို့၊ ဘုန်းကြီးတွေ ဆွမ်းကပ်တာ၊ ထီးတင်တာ၊ထီးတော် အောက်ပြန်ချတာ (ဘာသာရေး လုပ်တာတော့ ကောင်းပါတယ်၊ ဘာသာရေး ခုတုံးလုပ်ပြီး နိုင်ငံရေးအမြတ် ထုတ်လွန်းလို့ပါ) အောက်ခြေရပ်ကွက် အသီးသီးမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ မိုးလင်း မိုးချုပ် ဆိုက်ကားနဲ့အလှူခံတာတမျိုး၊ ကားနဲ့ အလှူခံတာတမျိုး၊ လမ်းထိပ်တွေမှာ အသံချဲ့စက်ကြီးတွေတပ်ပြီး အလှူခံတာလည်းခံပေါ့။ နားမခံသာအောင် ဆူညံနေတာဘဲ။ ကိုယ်က ပြောပြန်ရင်လည်း ဒီဒိုလို့ပြောခံရအုံးမယ်။ တိုင်းပြည်က ဘယ်နေရာမှ သုံးစားမရအောင် စာရိတ္တတွေချို့ယွင်းပြီး ဖြစ်ချင်တိုင်းကိုဖြစ်နေတော့တာဘဲ။ အလှူခံတဲ့လူကလည်း ငွေတရားကို စားပြီးသောက်ပြီး နှစ်ဆယ်ရနေတော့ မိုးလင်းမိုးချုပ်ကို တအားကုန်းအော်ပြီး ဘာအတွက်ညာအတွက် အကြောင်းပြအလှူခံနေတော့တာ တနှစ်ပတ်လုံးပါပဲ။တကယ့်အဓိကကျတဲ့ လမ်းတွေ၊

စာသင်ကျောင်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေမှာလမ်း လမ်းမို့ စုတ်ပြတ်နေတာ၊ ကျောင်းမှာဆို ဖတ်စာအုပ်မရှိဆေးရုံမှာ ဆေးမရှိ(လုံးဝမရှိတာ၊ကိုယ့်ပိုက်ဆံနဲ့ကိုယ် အပြင်မှာ ထွက်ဝယ်ရတယ်)ပြောတော့ ပြည်သူ့အတွက်ဆိုပြီး ကမ္ဘာကိုအကြီးအကျယ် လိမ်နေတယ်။ လူကြီးတစ်ယောက်ပြောသလို ပလ္လင်ပေါ်ခွေးတက်တယ် ဆိုတာ ဒါမျိုးနဲ့တူပါတယ်။အခု ကျနော် အလုပ်က မီးနဲ့လုပ်နေရတာဆိုတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့။မီးက တစ်နေ့သုံးလေးခါလောက် ပျက်နေတာ၊ ရပ်ကွက်အလိုက် အလှည့်ကျ ပေးနေတာတဲ့။ သူတို့ အရေးပါတဲ့ လူကြီးတွေနေတဲ့ ရပ်ကွက်တွေ၊ ဗိုလ်ချုပ်အုပ်စုဝင်နေရာတွေကတော့ ၂၄ နာရီ ပိုလျှံနေတာ။ဒါကြောင့်မို့ မနက်ဂျူတီ (နံနက်ရနာရီမှ ညနေဖိနာရီထိ) အလုပ်မဖြစ်ရင် ညဂျူတီသမားဆီက (သူကလူဖျူလူလွတ်ဆိုရင်) တောင်းပြီးတညလုံးအလုပ်လုပ်ရတာ မြန်မာပြည်မှာ အလုပ်လုပ်ရတာ လူတွေနဲ့မှမတူတော့ပဲ တိရိစ္ဆာန်တွေလို ဖြစ်နေပြီ။လုပ်ခကျတော့လည်း ကိုယ့်အလုပ်တင်မဟုတ်ပါဘူး ဘယ်အလုပ်ဖြစ်ဖြစ်(ကျနော်တို့ လက်လုပ် လက်စားဘဝ)ပြည့်ပြည့်ဝဝမရ၊ အစားကျတော့လည်း ဖူဖူလုံလုံမစားရနဲ့ တကယ့်ငရဲဘုံပဲ။စစ်အုပ်စုနဲ့ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်း ပတ်သက်ရာ ပတ်သက်ကြောင်းတွေကျတော့ မြေကွက်ပေါင်းများစွာ၊တိုက်ပေါင်းများစွာ၊ အကောင်းစားအညွန့်စားကား တဝီဝိနဲ့ နိုင်ငံတကာဘဏ်တွေမှာ ပိုက်ဆံတွေသန်းနဲ့ချီအပ်ပြီး စည်းစိမ်အမျိုးမျိုး ခံစားနေတယ်ဆိုတာ မကြားချင်အဆုံးပဲ။ စစ်အုပ်စု အမြန်ဆုံး ပြုတ်ကျဖို့ဆိုရင် ဘာလုပ်ရ လုပ်ရလုပ်ချင်လာတော့တာပဲဗျာ။

ဘက်ထရီ စကားပြားဆွဲသည် လုပ်သားတဦး

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေသည်ဟုဆိုကာ ဂျပန်အစိုးရက ငွေကြေးအလုံးအရင်းနှင့် ကူညီတော့မည်

မြန်မာဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖ စစ်အုပ်စုတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေပြီ ဟုဆိုကာ ဂျပန်အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလုံးအရင်းသောငွေကြေးပမာဏကို ၁၉၈၀ခန့်မှ ရှစ်လေးလုံးအရေးအခင်းအပြီး ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အကူအညီအထောက်အပံ့ပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း အင်တာနေရှင်နယ်ဟာရယ်ထရိုဗြိန်းသတင်းစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ယခုကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် နှစ်ကာလကြာရှည်စွာ ပိတ်ဆို့ထားမှုကို အဆုံးသတ်လိုက်ပြီး ယခုအကူအညီကိုလည်း ကုလသမဂ္ဂနှင့် အမေရိကန်အစိုးရတို့၏ အကြံပေးချက်အရ

အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ရန်ကုန်တွင် ကြားနေဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်နှင့် နီးစပ်သူ၏အဆိုအရ ဂျပန်ယန်းငွေ ၃.၅ဘီလီယံ(အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂၀၆သန်း)ကို ဘီလူးချောင်းရေကာတာရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ ပြုပြင်ရန်အတွက် ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်ယခုလစောစောပိုင်းက နအဖ၏ ဗုတ်ယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်ဝင်း ဂျပန်နိုင်ငံသို့ မထင်မရှားရောက်ရှိလာစဉ် ဤကိစ္စအားသဘောတူညီခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ သိုသိုသိပ်သိပ်သာကြေညာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘီလူးချောင်းရေကာတာနှင့် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံကို ၁၉၆၀ ခန့်မှ

က ဂျပန်စစ်လျော်ကြေး အကူအညီဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုအစီအစဉ်အရ ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးရုံးမှ လေ့လာပြီးလျှင် ဂျပန်အစိုးရအဖွဲ့မှ အတည်ပြုချက်ရယူ၍ ရက်များမကြာမီအတွင်း ဂျပန်အကြံပေးအဖွဲ့တဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက် လေ့လာဦးမည်ဟုဆိုသည်။သို့သော်လည်း အဆိုပါသဘောတူညီချက်ကို ရန်ကုန်ရှိသတင်းစာများတွင် ထုတ်ဖော်ရေးသားခြင်းမရှိသလို ရန်ကုန်ရှိ မြန်မာ့ရေးရာလေ့လာနေသော သံတမန်အသိုင်းအဝိုင်းမှလူတချို့ပင် သတိမထားမိခဲ့ကြဟု သိရသည်။

ရန်ကုန်မှလာသောသတင်းများအရ ဂျပန်အစိုးရသည် ကုလသမဂ္ဂအထူး

ပြည်ပရောက်ကလေးငယ်များပြဿနာဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲကျင်းပပြီးစီးမိဘနှင့်ကလေးငယ်များ၏ ကျန်းမာပညာကိစ္စများပါဝင်ဟုသိရ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စီးပွားရေးကြပ်တည်းမှုနှင့် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုများကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့လာရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြရသော မြန်မာအလုပ်သမားမိသားစုများ၏ ကလေးငယ်များအတွက်ဦးတည်သော ပြည်ပရောက်ကလေးငယ်များပြဿနာဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတရပ်ကို မတ်လ(၈)ရက်မှ(၉)ရက်နေ့အထိ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်တနေရာတွင် ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲသို့ နယ်စပ်အခြေစိုက် လူမှုရေးပညာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့များဖြစ်ကြသော မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးပညာရှင်များအသင်း၊

တွေ့ရတယ်။ ဒီ....ကျောင်းမှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ပြောပြချက်အရဆိုရင် ကလေးတွေ ကျောင်းလာတက်နေရပေမယ့် တချိန်ပိုင်းမှာလည်း အလုပ်လုပ်နေကြရသေးတယ်။ မိဘလုပ်ငန်းကို ဝိုင်းကူကြရတဲ့အခါကျတော့ တချို့ကျောင်းဆရာတွေအနေနဲ့ မိဘအနီးအနားမှာမရှိလို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရတဲ့ အခါမျိုးလည်းရှိတယ်။ ဥပမာ....မိဘတွေက ထောင်ကျနေတာတွေ တခြားပြဿနာတွေမှာကျတော့ ဒီ....ပြည်တန်ဆာရုံတွေမှာလည်း ဒီအမျိုးသမီးငယ်တွေပေါ့ ရောင်းစားခံရတာတို့ သူကိုယ်တိုင်လည်း ဒါ....စားဝတ်နေရေးအတွက် သူတို့ဘဝနဲ့

ဆောင်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်အပြင် ထိုင်းနိုင်ငံကလေးအခွင့်အရေး လူမှုရေးပြဿနာဆိုင်ရာNGOs အဖွဲ့များထိုင်းအာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ယခုအခါ နအဖစစ်အုပ်စု လက်ထက် စီးပွားရေးကြပ်တည်းမှု အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုများကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ခိုးဝင်အလုပ်လုပ်နေကြသော မြန်မာအလုပ်သမား(၁)သန်းခန့်ရှိပြီး ထိုအထဲတွင် ကလေးသူငယ် သိန်းနှင့်ချီ၍ရှိနေကြောင်း သိရသည်။

ပြည်ပရောက်ကလေးများနဲ့ ပတ်သက်လို့ အထူးသဖြင့် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတွေမှာ အာဟာရချို့တဲ့မှု ကူးစက်ရောဂါတွေနဲ့ သေပျောက်မှုတွေ ပိုများလာတာ တွေ့ရတယ်

ဒေါက်တာ စင်သီယာမောင်

နယ်စပ်ပညာရေးကော်မတီ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အလုပ်သမားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးအဖွဲ့တို့အပါအဝင် အဖွဲ့ပေါင်း(၁၀)ဖွဲ့ တက်ရောက်ဆွေးနွေးကြကြောင်း သိရသည်။

ပြည်ပရောက် ကလေးသူငယ်များ ပြဿနာဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲကို ကမကထပြု ဦးစီးကျင်းပသူ ဒေါက်တာ စင်သီယာမောင်က “ပြည်ပရောက် ကလေးများနဲ့ပတ်သက်လို့ အထူးသဖြင့် ဆေးရုံဆေးခန်းတွေမှာ အာဟာရချို့တဲ့မှုတွေ၊ ကူးစက်ရောဂါတွေနဲ့ သေပျောက်မှုတွေပိုများလာတာ

ရင်းပြီးတော့ ဖြေရှင်းပေးနေရတာတွေ တွေ့နေရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီကလေးတွေရဲ့အရေးကို ကျမတို့ အဖြေရှာဖို့ဖို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ အခုလို ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးပွဲလုပ်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။

ယခုဆွေးနွေးပွဲမှ ထိုင်းနိုင်ငံရောက် ကလေးငယ်များအတွက် နေ့ကလေးထိန်းကျောင်းများ ဖွင့်ပေးကြရန်၊ မိဘမဲ့ဂေဟာများဖွင့်ပေးကြရန်နှင့် ကလေးငယ်များ၏ မိဘများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဗဟုသုတဆိုင်ရာ ပညာပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်

ဘာကို ရွေးမလဲ ကလေးတို့ရယ်

မိုးကြိုးသတင်းစဉ်

P.O. Box (91)
Mae Sod, 63110
Tak
Thailand.
binamojo@cscoms.com

ဖက် ဆစ် စ နစ် နှင့် သ ခင် ဗ ဟိန်း ၏ အ မြင်

အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးတွင် ကာယစွမ်းအား၊ ဥာဏစွမ်းအားတို့ဖြင့် ပြောင်မြောက်စွာ ရှေ့ဆောင်ပါဝင်ခဲ့သူ သခင်ဗဟိန်းအား ဦးညွတ်ဂုဏ်ပြုလျက်

တလောက မိတ်ဆွေတယောက်ထံမှ စာအုပ်ဟောင်းတအုပ် လက်ဆောင်ရသည်။ကျနော် ဝမ်းသာသွား၏။ စာအုပ်မှာ ကျနော်အတွက်တော့ ရှားပါးစာအုပ်။ “သခင်ဗဟိန်း၏ ဓနရှင်လောက”။ စာအုပ်က ပထမအကြိမ်တော့မဟုတ်။ ထုတ်ပေးသူ၏ အမှာအရ ၁၉၆၃ခုနှစ်တွင် ထပ်မံပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောစာအုပ်။ ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေခြင်းမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီ ၁၉၃၉ ခုနှစ်ကတည်းက ဖြစ်သည်။

သခင်ဗဟိန်းသည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် ၁၃ဝဝပြည့် အရေးတော်ပုံဟု ကမည်းတွင်သော အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး၊နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီး၏ မီးပွားဖြစ်သည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၈ ခုနှစ်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ကိုဗဟိန်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘီအေ အောက်တန်းတွင် ပညာသင်ကြားရင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။၁၂၉၉ ခုနှစ်အထက်မြန်မာပြည် ရေနံချောင်းဖို့မှ စတင်၍ဖြစ်ပွားလာသော အလုပ်သမားအခွင့်အရေး တိုက်ပွဲသပိတ်များကို ရန်ကုန်သို့ အရေးဆိုချီတက်ကြရန် ကိုဗဟိန်းက သွားရောက်ခေါင်းဆောင်လှုပ်ရှားသဖြင့် ကိုလိုနီအစိုးရက ဖမ်းဆီး၍ ထောင်ချလိုက်သည်။

“စာအုပ်ရေးတုန်းအချိန်မှာ နှင်းတွေတဝေဝေနှင့် အလွန်ချမ်း၍ကောင်းသော ပြာသိုလဆန်းဖြစ်၍ စာရေးသူမှာလည်း မြင့်မားသောထောင်နံရံကြီး၏ တိမှာဘက်ရှိသာမန်လူတွေအတွက် အိပ်မက်ထဲကတိုင်းပြည်ကဲ့သို့ ရောက်ဖူးပေါင်း၊ ရောက်ဖူးခြင်းအလျဉ်းမရှိသော လူထူးဆန်းတမျိုးတို့ နေထိုင်ရာဒေသ၌ အကျဉ်းသမားဘဝနှင့်ဖြစ်လေသည်။ အပြင်ဘက်၌ကား ဗိုလ်အောင်ကျော်ကိစ္စပြီးစ ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံမှာ အရှိန်တက်၍ ကောင်းတုန်းဖြစ်လေသည်။”

ထောင်ထဲ၌ သုံးလနီးပါး နေခဲ့ရပြီး ထိုအတောအတွင်း “ဓနရှင် လောက”စာအုပ်ကို သခင်စိုးနှင့်တိုင်ပင်၍ ရေးသားခဲ့ပုံကို စာအုပ်အတွင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုစာအုပ်ကို သခင်စိုးကပင် နိဒါန်းရေး၍ သခင်သန်းထွန်းတည်းဖြတ် အမှာရေးသားထားသည်။ “ကိုဗဟိန်းဟူသောနာမည်ကား အတော်ဟိန်း၏”ဟူ၍ စာအုပ်တည်းဖြတ်သူ သခင်သန်းထွန်းက အမှာစာထဲ ရေးထားသလို ကိုဗဟိန်း၏ ပုံရိပ်များသည် မြန်မာ့ခေတ်သစ် နိုင်ငံရေးသမိုင်း လေ့လာသူ လူငယ်များကြား ယနေ့ထက်တိုင် ဟိန်းနေဆဲပင်။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့အား “မြင်းခွာတချက်ပေါက်လျှင် မီး

ဟုန်းဟုန်း တောက်စေရမယ်”ဟု ကိုဗဟိန်း၏ ရဲရဲတောက် စိန်ခေါ်သံသည် မောင်ကျောင်းသားတို့လို လူငယ်များကို ရင်ခုန်လှုပ်ရှားစေနိုင်တုန်းဖြစ်သည်။

ယခုဆောင်းပါးတွင် **ဓနရှင်လောက** စာအုပ် ဖက်ဆစ်စနစ်အခန်းမှ ကောက်နှုတ်တင်ပြထားချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်ကျောင်းသားများအတွက် ကိုဗဟိန်း၏ အတွေးအမြင်၊ အယူအဆတို့ကို မိတ်ဆက်မြည်းစမ်းနိုင်ရန် လက်ဆင့်ကမ်းလိုခြင်းဖြစ်သည်။ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ၏ စာအုပ်အမှာတွင် ရေးသည့်အတိုင်း စာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို လေ့လာရာတွင် ပုံသေကားချပ်မဟုတ်ဘဲ ကိုဗဟိန်း တင်ပြထားသည့် ခေတ်ပြသရုပ်တို့ကို ဟိုခေတ်အခါက ဟိုလိုဖြစ်လျှင် ဤခေတ် ဤအခါတွင် ဤလိုဖြစ်ရမည်ဟူသော သဘောဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာအပ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

မောင်ကျောင်း

ဖက်ဆစ်စနစ်ဆိုတာဘာလဲ

ဖက်ဆစ်စနစ်လွှမ်းမိုးရာ နိုင်ငံကြီးများ၏ လုပ်ပုံကိုင်ပုံများကို စနစ်တကျစစ်ဆေး၍ လေ့လာကြည့်ပါမူ အောက်ပါအချက်(၇)ချက်ကို တွေ့ရပေမည်။

(၁) ကုန်လုပ်ကြိယာ စွမ်းအားတိုးတက်မှုနှင့် လူတတန်းစားနှင့် တတန်းစား ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်မှုအပေါ်တွင် အခြေတည်ကာ ဆိုက်ရောက်လာသော ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်မှုကြီးအား မျက်နှာချင်းဆိုင်နေကြရသည့် အရင်းရှင်စနစ်ကိုတည်တံ့အောင် ပြုလုပ်ခြင်း။

(ယခုခေတ်အခါ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ ကမ္ဘာ့ရွာယဉ်ကျေးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် နည်းပညာပေါက်ကွဲမှုစသည်ဖြင့် အတွေးအမြင် အယူအဆများ လူငယ်ထုကြား ရေပန်းစားလာသလို ထိုခေတ်ထိုကာလများတွင် လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်စနစ်၊ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်သည့် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး အတွေးအခေါ်များ လူငယ်ထုအကြား ရေပန်းစားခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေး ဆိုသည်မှာ ခေတ်ဟောင်း စနစ်ဟောင်းကို စနစ်သစ် ခေတ်သစ်ဖြင့် အစားထိုးပြောင်းလဲခြင်းပင် ဖြစ်လေရာ တော်လှန်ရေးသမားတိုင်း တော်လှန်ရေးအတွေး အမြင်တရပ် ရှိရပေမည်။)

(၂)အာဏာကို လက်လွှတ် စပါယ်ထင်သလို အသုံးပြုကြခြင်း။

(၃) အလုပ်သမားများ၏ လွတ်

လပ်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးမှုများကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်း။

(၄) အများပြည်သူတို့က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်သည့် ပြည်သူ့အလိုကျ အုပ်ချုပ်နည်းကို ဆန့်ကျင်ဖက်လုပ်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း။

(၅) လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်များ၏ ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်အဖွဲ့ကြီးများကို အစိုးရမှ ကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက်ဦးစီးပေးကြခြင်း။

(၆) အင်ပါယာ နိုင်ငံကြီးများကို စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးတပုံစံတည်းအောက်၌ စုပေါင်းထားရှိခြင်း။

(မြန်မာ စစ်အုပ်စု၏ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနှင့် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု ဘာသာမတူသူများအပေါ် ထားရှိသည့် အမူအကျင့်မှာလည်း မဟာအင်အားကြီးဝါဒ စစ်တပ် လက်နက်ကိုင်ကြီးစိုးရေး၊ တပုံစံတည်း ထားရှိ

ရေးဝါဒဖြစ်သည်။ ရေဗူးပေါက်တာမလိုချင်၊ ရေပါတာပဲလိုချင်သည် ဟူသော စစ်ဝါဒီတို့၏ စကားကို သတိပြုဆင်ခြင်မိပါသည်။)

(၇)စစ်အတွက် အပြင်းအထန် ပြင်ဆင်ခြင်းတို့ ဖြစ်လေသည်။

အတောင်အလက် စုံလင်ပြီးသော ဖက်ဆစ်စနစ်အကြောင်း စဉ်းစားရာ၌ ဖက်ဆစ်ဝါဒဟူ၍ ပြောပလောက်အောင် ရှိသလောဟူသော မေးခွန်းကို ပထမ ဖြေရလိမ့်မည်။

ဟစ်တလာ၊ မူဆိုလီနီ၊ လွိုဂီဘို့လာရီ၊မော်စလေစသည့် ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်ကြီးများ၊ ဖက်ဆစ် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ဟောပြော ရေးသားချက်များ၌ ဖက်ဆစ်ဝါဒသည် လူ့ဝတ္တရား၊ လူတို့၏ တိုက်ခိုက်တိုးတက်အောင်မြင်မှုများအပေါ် အရင်းတည်သည်ဟူ၍၎င်း၊ အင်ပါယာ ပိုင်ဆိုင်မှု ကြံ့ခိုင်တိုးတက်မှုသည် ဖက်ဆစ်ဝါဒအရ နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ နုပျိုသန်စွမ်းမှုပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ဖက်ဆစ်စနစ်၌ အရင်းရှင်စနစ်နှင့် မပါတ်သက်သော ပင်ကိုယ်ဝါဒ တည်ရှိသလိုလို ရေးသားဟောပြောကြသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဖက်ဆစ်စနစ်၌ ဝါဒလည်းမရှိ၊အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ကင်းလွတ်သော ပင်ကိုယ်စနစ်လည်း မဟုတ်ပေ။ ဖက်ဆစ်စနစ်ကား ပျက်စီးတိမ်ကောအံ့သော အရင်းရှင်စနစ်ဆက်လက်တည်တံ့အောင် အကြမ်းပတမ်းမှုများကို နည်းကျကျ အသုံးပြုသော စနစ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ဖက်ဆစ်ဝါဒ လွှမ်းမိုးလာခါနီး ဂျာမဏီပြည်တွင် (၁၉၃၁-၂)ခု

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၊ အင်ဂျင်နီယာကောလိပ်၊ ဆေးကောလိပ်များမှ ဘွဲ့ရသူပေါင်း(၈ဝဝဝ)အနက် (၁ဝဝဝ)သာ အလုပ်ရကြသည်။(၁၉၃၁-၂)ခု မှာပင် ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းများမှ လက်မှတ်ရပြီး ကျောင်းဆရာ (၂၂ဝဝဝ)အနက် (၉၉ဝ)သာ အလုပ်ရကြသည်။၁၉၃၂ ခုတွင် ဘွဲ့ရပြီးသူ ကျောင်းသားပေါင်း (၄၅ဝဝဝ)မှာ အလုပ် အလျဉ်းမရှိကြပေ။

ဟစ်တလာကြီးစိုးသောအခါ ဤအလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေကြသော လူ့အဘိုးတန်ကလေးများမှာ ထမင်းတလုပ်အတွက် မကြာမတင် လည်လှီးခံရမည့်အလုပ်ဖြစ်သော ရှုပ်ညှိစစ်သားအလုပ်ကို ခုံခုံမင်မင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင် အမှုထမ်းကြလေတော့သည်။

ခေတ်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲလာသော ရာဇဝင်အကြောင်းများကို ကြည့်လျှင် လူလတ်တန်းစားများသည် သီးခြားခေတ်တခုကို မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြချေ။ကုန်လုပ်ကြိယာ ပိုင်ဆိုင်သော အရင်းရှင်ကြီးများသည် လူလတ်တန်းစားများကို ကုန်စည်လုပ်ငန်းများ၌ များများစားစား မလုပ်ပေးနိုင်ကြသော်လည်း အလုပ်သမားအစည်းအရုံးအဖွဲ့များကို ဖျက်ဆီးသုတ်သင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းများ(ပုလိပ်သား၊ စစ်သား၊စုံထောက်)တွင် အလုပ်ပေးကြလေသည်။။ဤသို့သော အလုပ်များပေးကြကာ မိမိတို့အောက်သို့ အရောက်ဆွဲ၍ သွင်းတတ်ကြလေသည်။

ဖက်ဆစ်စနစ်၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်စနစ်များကား လူလတ်တန်းစားများ၏ ကြီးကျယ်သော ရန်သူကြီးများ ဖြစ်ပေသည်။ လူယောင်ဆောင်ထားသော ဘီလူးဖြစ်သည်။ လူလတ်တန်းစားများသည် လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ပေါင်းကြခြင်းဖြင့် လက်တဆုပ်မျှသော လူ့အခွင့်အရေးကလေးများ ရကြသည်မှအပ လူ့အမြောက်အများမှာ လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ညှဉ်းသမျှ သွေးစုပ်သမျှကို ခံကြရပေမည်။

ဖက်ဆစ်များသည် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ်ကို ပြိုခွဲတိုက်ဖျက်ရန်အတွက် အစိုးရအာဏာကို သိမ်းယူလိုက်ကြသည်ဟူသော ယူဆချက်မှာလည်း လုံးဝမှားယွင်းလေသည်။

ဟစ်တလာ၏ နာဇီပါတီအစိုးရအာဏာမရမီ အာဏာရှင် မဖြစ်မီတည်ထောင်စက စ၍ ဂျာမဏီအရင်းရှင်ကြီးများသာမက အခြားနိုင်ငံများမှ အရင်းရှင်ကြီးများကပင် ငွေ အမြောက်အများ ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့ကြလေသည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်၌ ရူဟာစတီးလ်ထရပ်စ်(ခေါ်)ဂျာမဏီပြည် ရူဟာနယ်ရှိ သံမဏိလုပ်ငန်း အရင်းရှင်အဖွဲ့ကြီးက မိမိအမြတ်ထဲမှခွဲ၍ ရွေးကောက်ပွဲတွင်

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ

သူ့ရင်ထဲမှာ
သူ့ရဲကောင်းတွေရဲ့
လေကစား ကြွားတလူလူဝေနေတဲ့
ရဲတံခွန်တွေ ရှိစေချင်တယ်။

သူ့လက်ဖျံမိုးထဲမှာ
အမိုးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းရဲ့
သမိုင်းမော်ကွန်းတင်ထားတဲ့
လွတ်မြောက်ရေးလင်္ကာကြီးတွေ ရှိစေချင်တယ်။

သူ့ဘဝထဲမှာ
မိခင်အိုရဲ့
မသွေ့ခြောက် မတိမ်ကောနိုင်တဲ့
အံ့ကြိတ်သံတွေ ရှိစေချင်တယ်။

သူ့ကမ္ဘာထဲမှာ
ရာဇဝင်ရုပ်ကြွင်း၊ လူထုစစ်မြင်းတွေရဲ့
လည်ဆံမွှေးထောင်းထောင်း၊ ခွာသံဖြောင်းဖြောင်း
စစ်မောင်းတုန်ဟည်း၊ သွေးချောင်းစီးပုံရိပ်များ
ချိတ်ဆွဲဆင်ယင် ရှိစေချင်တယ်။

ကျနော်ရဲ့
အားမလိုအားမရ ဖြစ်မှုများ
နိုင်ငံတကာ ကဗျာမဖြစ်ခဲ့တာ
ကြာပြီမို့လဲ။

မောင်လွမ်းဏီ

ယှဉ်ပြိုင်ဝင်ရောက်ရန် ကုန်ကျမည့် စရိတ်အတွက် နာဇီပါတီကို ထောက်ပံ့ခဲ့လေသည်။ ထိုပါတီကိုကူညီသော နိုင်ငံခြားအရင်းရှင်ကြီးများတွင် ရေနံဘုရင်ဒီတာဒင်၊ ဖွိုဒ် မော်တော်ကားကုမ္ပဏီသူဌေး ဆာဟင်နရီဖွိုဒ်လည်း ပါဝင်ကြသည်။

နောက်တဖန် ဖက်ဆစ်ပါတီသည် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ်သည် မိမိတို့အား အသက်ဆက်ပေးမည့် နာဇီပါတီကို အကြေနပ်ကြီးကြေနပ်စွာ အစိုးရအာဏာ ပေးအပ်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရ ရာဇပလ္လင်ပေါ်သို့ လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်စနစ်ကပင် လက်ဆွဲတင်ပေးခဲ့ကြသည်။ အီတလီပြည်၌ မူဆိုလိုနီကို အာဏာရှင်အဖြစ် ဘုရင်ကပင် တင်မြှောက်ပေးခဲ့၍ ဂျာမဏီ၌ ဟစ်တလာကို အာဏာရှင်အဖြစ် သမတမင်းကပင် ခန့်အပ်ခဲ့ပေသည်။ မူဆိုလိုနီ အာဏာရှင်ဖြစ်စဉ်က သူ၏ ပါတီသည် မထင်မရှားသာဖြစ်၍ ဟစ်တလာ အာဏာရှင်ဖြစ်စဉ် သူ၏ပါတီသည် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ရှုံးကောင်းတုန်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ပါတီများသည် နောက်လိုက်ကောင်းသဖြင့် သူတို့အာဏာရှင် ဖြစ်ကြရသည် မဟုတ်။ လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်များ၏ ကြေးစားလူမိုက်များဖြစ်သည့် အစွမ်းကြောင့်သာ အာဏာရှင် ဖြစ်ကြရလေသည်။

လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်စနစ်အောက်၌ လူသတ္တဝါတွေ ခံစား

ကြရသော ဒုက္ခအပေါင်းတို့မှာ ဖက်ဆစ်စနစ်လက်အောက်၌ အဆိုးဆုံးဖြစ်လာလေတော့သည်။

ဖက်ဆစ်စနစ်လက်အောက်၌ အလုပ်သမားများမှာ မိမိတို့ အခွင့်အရေးများကို တရားသဖြင့် ခုခံ ကာကွယ်ကြရန်အတွက်ပင် အသင်းအပင်း ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အစည်းအဝေးများ လုပ်ခြင်း၊ အရင်းရှင်ကြီးများ အပြုအမူကို မကြေနပ်ကြ၍ ကန့်ကွက်သည်၊ သဘောဖြင့် သပိတ်မှောက်နိုင်ကြခြင်းတို့ကို မလုပ်နိုင်ကြချေ။ ဖက်ဆစ်စနစ်မှာ အများသဘောနှင့် အုပ်ချုပ်သော စနစ်မဟုတ်ဘဲ အရင်းရှင်များအတွက်သာ ထင်သလိုအုပ်ချုပ်သော အာဏာရှင်စနစ်ဖြစ်လေရာ အလုပ်သမားများက ကိုယ်စားလှယ်တင်မြှောက်ပြီး လွှတ်တော်၌ ဆူပူခွင့် မရနိုင်ကြချေ။ အတို့ချုပ်ရလျှင် ဖက်ဆစ်စနစ်မှာ ပျက်စီးတိမ်ကောအံ့သော အရင်းရှင်စနစ်သည် အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားများကို မိမိတို့ထင်သလို နှိပ်စက်သွေးစုပ်ကြရန်အတွက် အလုပ်သမားများအပေါ် အစိုးရအာဏာကို ဒလကြမ်း သုံးသော စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။

ထာဝရစစ်တိုက်ခိုက်မှုသည် လူသတ္တဝါများကို ကြီးမြင့်စေ၍ ထာဝရချမ်းသာမှုသည် လူသတ္တဝါများကို ပျက်စီးစေလိမ့်မည်ဟု စစ်ကိုချီးကျူးခဲ့သူမှာ ဂျာမန်အရင်းရှင်များ၏ ကြေးစားလူမိုက်ကြီး ဟစ်တလာပင် မဟုတ်လော။

❖

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်သည့် သတင်းအေဂျင်စီမှထုတ်ဝေသည်။

တာချီလိတ်မြို့ လျှပ်စစ်စက်ရုံပစ္စည်းများ မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်နိုင်သဖြင့် ထိုင်းဘက်မှ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ခွင့် မပြု

နအဖစစ်အုပ်စု ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်အေး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တာချီလိတ်မြို့တွင်ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ တည်ဆောက်ရန် တရုတ်နိုင်ငံမှ မှာယူလာသော စက်ရုံပစ္စည်းများတင်ဆောင်လာသည့် ကွန်ဗိုင်းကား (၄၄)စီး ထိုင်းနိုင်ငံကိုဖြတ်အလာ မယ်ဆိုင်မြို့အရောက် ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ် သက်ဆင် ရှိဝါနာထရာ၏အမိန့်ဖြင့် ထိုင်းအမှတ်(၃)တပ်မတော်က တာချီလိတ်ဘက်သို့ ဖြတ်ခွင့်မပြုဘဲ ဧပြီလ(၁၉)ရက်နေ့တွင် ပိတ်ဆို့တားဆီးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နအဖစစ်အုပ်စု ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်အေး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် တာချီလိတ်မြို့တွင်တည်ဆောက်မည့် အဆိုပါ ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံသည် တာချီလိတ်တမြို့လုံးသာမက အနီးရှိ စက်မှုဇုန်ကိုပါ (၂၄)နာရီ မီးပေးနိုင်ဖို့ဟု သိရသည်။

ဧပြီလ(၁၉)ရက်နေ့က အဆိုပါ ကွန်ဗိုင်းကား(၄၄)စီး ထိုင်းနိုင်ငံခြား မိုင်ခရိုင်၊ မယ်ဆိုင်မြို့သို့ရောက်ရှိစဉ် ထိုင်းစစ်တပ်မှ တာချီလိတ်ဘက်သို့ ဖြတ်ကူးခွင့် မပြုခဲ့ကြောင်းထို့ပြင် အဆိုပါ ကျောက်မီးသွေးသုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံကို ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်အနီး ၄၅ကီလိုမီတာအကွာတွင် တည်ဆောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မယ်ဆိုင် မြို့သူမြို့သားများ သိရှိသွားပြီးထိုစက်ရုံမှ ကန်အဆိပ်သင့် ဓါတ်ငွေ့များ ထွက်ရှိနိုင်သည်ကို အကြောင်းပြုကာ ဧပြီလ(၂၀)ရက်နေ့ကစ၍ ဆန္ဒပြကြရာမှ မီးရှို့မည်အထိ ခြိမ်းခြောက်လာကြကြောင်းသိနှင့် ကွန်ဗိုင်းကား(၄၄) စီးလုံး ဧပြီလ(၂၁)ရက်နေ့ ညနေ(၄)နာရီ နောက်ဆုံးထားပြီး ဘန်ကောက်မှတဆင့် တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားရန် ထိုင်းဘက်မှတောင်းဆိုခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ထို့ပြင် တာချီလိတ်မြို့အနီးရှိ စက်မှုဇုန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်အေး၏

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်ခရိုင်၊မယ်ဆိုင်မြို့သို့ရောက်ရှိလာသော တာချီလိတ်လျှပ်စစ်စက်ရုံပစ္စည်းများ တင်ဆောင်လာသည့် ကားတန်းအား ထိုင်းစစ်တပ်မှ တားဆီးထားစဉ်

စီမံကိန်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကွန်ဗိုင်းကားများ မယ်ဆိုင်မြို့သို့ရောက်ရှိနေစဉ် နအဖစစ်အုပ်စုအရာရှိများက ထိပ်စွည်းများသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်အေး ကိုယ်တိုင် မှာကြားလာသောပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း၊ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ခွင့် ပြုပေးစေလိုကြောင်းတောင်းရာ မယ်ဆိုင်

ကြီး ချန်မလောင်းက ပြောဆိုကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါကုန်တွဲများကို တားဆီးရသည့်နောက်တချက်မှာ မြန်မာဘက်ကမ်းတွင် တည်ဆောက်လျက်ရှိသော ကျောက်မီးသွေးလောင်စာသုံးလျှပ်စစ်စက်ရုံသည် ‘ဝ’အမျိုးသားသွေးစည်း

ကြောင်း ထိုင်းအမှတ်(၃)တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝါတနာချိုင်းက ပြောဆိုသည်။ ကုန်တွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံ ဘက်ကမ်းသို့ တာဝန်ယူပို့ဆောင်ပေးရသော Papamas ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူတို့က မြန်မာဘက်ကမ်းသို့ပို့ဆောင်ခွင့်အမိန့်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချာဗာလစ်ထံမှ ရရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြီးပမ်းခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှုမရခဲ့ဟု သိရသည်။

Papamas ကုမ္ပဏီ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်ပွန်းသည် ထိုင်းအစိုးရ၏ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးလည်းဖြစ် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်လည်းဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချာဗာလစ်နှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တာချီလိတ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံအတွက် ပစ္စည်းများကို ထိုင်းနိုင်ငံမှတဆင့် ပို့ပေးမှု၏နောက်ကွယ်တွင် ချာဗာလစ် ပါဝင်ပတ်သက်နိုင်ကြောင်း ယူဆနေကြရာ ချာဗာလစ်ကမူ အကြောက်အကန်ငြင်းဆန်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ရှမ်းသံတော်ဆင့်သတင်းဌာန၏ အဆိုအရ အဆိုပါဓါတ်အားပေးစက်ရုံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကို နအဖ

ဒုတိယအကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်အေးကိုယ်တိုင် ပြီးခဲ့သည့်နှစ် မေလက အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့၍ စက်ရုံကို တာချီလိတ်မြို့နယ် ဘန်ဆိုင်းဆိုင်အရပ်ရှိ ပုံဂလိုစေတီအနီး မြေ(၂၅)ဧက အကျယ် အဝန်းအတွင်း တည်ဆောက်လျက်ရှိပြီး ထုတ်လုပ်ရရှိမည့်လျှပ်စစ်စွမ်းအားကို တာချီလိတ်တမြို့လုံးအား လျှပ်စစ်မီးပေးရုံမက ဘီလပ်မြေစက်ရုံတရုံ၊ ကူးတို့ဆိပ်နှင့်အခန်း(၁၅၀)ပါဟိုတယ် တခုအပြင် ဒေသအတွင်းရှိစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက်လည်း အထောက်အကူဖြစ်စေရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းဓါတ်အားပေးစက်ရုံမှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား (၁၂)မီဂါဝပ်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိပြီးထိုင်းဘက်ငွေသန်း(၂၅၀) အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစီမံကိန်းတွင် ‘ဝ’လူမျိုးပိုင် ဟုမ်ပမ်းကုမ္ပဏီမှ အများအပြား ပါဝင်ကာ ထိုင်းနှင့်အမေရိကန်တို့မှ အထူးအလိုရှိနေသော ဘိန်းနှင့် မူးယစ်ဆေး ရာဇာ တရုတ်လူမျိုး ဝေဆူခမ်း အစုရှယ်ယာအများဆုံးပိုင်ဆိုင်သော မြန်မာမေဗလားဝါးဘဏ်နှင့် နအဖစစ်အုပ်စုတို့ ပူးတွဲတည်ဆောက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံအား မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဒုက္ခပေးနေသော‘ဝ’တွေဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် ထိုင်းမြေကိုဖြတ်ပြီးဓါတ်အားပေးစက်ရုံပစ္စည်းများ မြန်မာပြည်သို့ အရောက်မခံနိုင်ကြောင်း ထိုင်းအမှတ်(၃)တပ်မတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝါတနာချိုင်းက အလေးအနက် ပြောဆိုသည်။

ထိုသို့သော အခြေအနေများကြောင့် ဧပြီလ(၂၁)ရက်နေ့ ညနေ(၄)နာရီတွင် ပို့ဆောင်ရေးကုမ္ပဏီက ကွန်ဗိုင်းကား(၄၄)စီးအား ဘန်ကောက်မြို့သို့ နောက်ကြောင်းပြန်မောင်းခဲ့ရပြီး စက်ပစ္စည်းများကို ဘန်ကောက် ဆိပ်ကမ်းတွင် စုပုံထားခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ယခုအရေးအခင်းသည် သာမန်ကိစ္စမျှသာဖြစ်ပြီး ရှေ့လ မြန်မာပြည်သို့ မိမိသွားရောက်လျှင် နအဖ စစ်အုပ်စုနှင့်ဆွေးနွေးမည်
— — — — —
ရူယာကီယက် ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရူယာကီယက် ကမူ ယခုအရေးအခင်းသည် သာမန်ကိစ္စမျှသာဖြစ်ပြီး ရှေ့လ မြန်မာပြည်သို့မိမိသွားရောက်လျှင် နအဖစစ်အုပ်စုနှင့်ဆွေးနွေးမည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။ မယ်ဆိုင်ဒေသခံ ပြည်သူများကမူ ကျောက်မီးသွေးသုံးလျှပ်စစ်စက်ရုံကို ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်နှင့် ကီလိုမီတာ(၈၀)အကွာတွင် တည်ဆောက်ရန်တောင်းဆိုပေးပါဟု ထိုင်းအစိုးရအား ပိအားပေးလျက်ရှိသည်။

တဖန် အဆိုပါကုန်တွဲများကို တားဆီးရခြင်းမှာ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဝိတ်ကို နအဖဘက်မှ ပိတ်ထားခြင်းအတွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ နအဖအနေဖြင့် သယ်ယူခွင့်ကို ထိုင်းတို့နှင့် တရားဝင် ဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝါတနာချိုင်းက ပြောဆိုသော်လည်း နအဖစစ်အုပ်စုကမူ ဆွေးနွေးလိုခြင်းမရှိဘဲ ထိုင်းအစိုးရမှ ဖြတ်ကျော်သယ်ယူခွင့်မပြုပါက ရေကြောင်းလမ်းဖြင့် မြန်မာဆိပ်ကမ်းသို့သယ်ပို့၍ ထိုမှ တဆင့် တာချီလိတ်မြောက်ပိုင်းသို့ ဆက်လက်သယ်ယူမည်ဟု ပြောဆိုကြောင်း ထိုင်းစစ်တပ်သတင်းများက ဆိုသည်။

စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေ တွေ့ရုံသက်သက် ရန်ကုန်သွားစရာအကြောင်းမရှိ ဂျာမန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ မြန်မာပြည်ခရီးစဉ်ဖျက်သိမ်း

အဖွဲ့ဝင်(၆)ဦးပါဝင်သော ဂျာမန် ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် တွေ့ဆုံရမည်မဟုတ်သဖြင့် ယင်းတို့၏ မြန်မာပြည်ခရီးစဉ်အား ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

ယင်းအဖွဲ့သည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများခရီးစဉ်အဖြစ် အာရှဒေသသို့ရောက်ရှိနေခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့လည်းသွားရောက်ရန် အစီ

အစဉ် ရှိခဲ့သည်။ “မြန်မာစစ်အုပ်စုက ကျနော်တို့ ခရီးစဉ်အတွင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်တွေ့ဖို့ ဆွံ့မပြုနိုင်ဘူးလို့အကြောင်း ပြန်ပါတယ်”ဟု အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မစွတာ ထုမ့်ရှာက ပြောဆိုသည်။ အခြားကိုယ်စားလှယ်တဦးကမူ ဒါဟာ ဝမ်းနည်းစရာပါ။အခွင့်ကောင်းတခု လက်လွှတ်ရတာဟုပြောဆိုသည်။ ဂျာမန်ပါလီမန်အမတ် မစွတာ ကောစတာလောဆန်ကမူ “စစ်ဗိုလ်

ချုပ်တွေနဲ့ တွေ့ရုံသက်သက်ဆိုရင်တော့ ရန်ကုန်သွားစရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး” ဟုပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဂျာမန်ပါလီမန် စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆပ်ကော်မတီမှ အရေးပါသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြောင်း၊ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးတိုးမြှင့်ရန် လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဂျာမန်အေဂျင်စီသတင်းက ဆိုသည်။ ❖

တရုတ်ပိုင် ဟုန်းကျီးကုမ္ပဏီလီမိတက် မုံးကိုးဒေသ၌ သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ကိုင်မည်

တရုတ်ပိုင် ဟုန်းကျီးကုမ္ပဏီ လီမိတက်(Hong Ji)က နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ရှမ်းပြည်နယ်၊မုံးကိုးဒေသရှိ သတ္တုရိုင်းများကို တူးဖော်လုပ်ကိုင်တော့မည်ဟု သတင်းရရှိပါသည်။ သတ္တုတူးဖော်မည့် နေရာမှာ မုံးကိုးဒေသ၏ အရှေ့တောင်ဘက် (၁၀) ကီလိုမီတာခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပြီး ဟုန်းကျီးကုမ္ပဏီလီမိတက်နှင့် မုံးကိုးဒေသခံတဦးတို့ လွန်ခဲ့သည့်(၁)နှစ်ကျော်က ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သောနေရာဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ဟုန်းကျီးကုမ္ပဏီလီမိတက်သည် ၁၉၉၉ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံ

တွင် မှတ်ပုံတင်ထားပြီး မုံးကိုးမြို့၌ ကုမ္ပဏီဌာနခွဲဖွင့်ရန် စစ်အုပ်စုထံတင်ပြထားသည်။ ယခု သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် တရုတ်ငွေ သိန်း(၆၀၀) အကုန်အကျခံမည်ဖြစ်ပြီး မုံးကိုးဒေသ၏ အခြားနေရာများတွင်လည်း ဆက်လက်ရှာဖွေပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်သွားမည်ဟု သိရသည်။ မုံးကိုးဒေသကို ‘ဝ’လူမျိုး လိနမင်နှင့် ကချင်လူမျိုး မုန်ဆာလတို့က ထိန်းချုပ်ထားခဲ့ပြီး ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် နအဖနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ် မုံးကိုးကာကွယ်ရေးတပ်

အတွင်း အာဏာလုပွဲဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ နအဖက ထိုဒေသကို ပြန်လည်ထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ “နအဖ အာဏာသိမ်းပြီးကတည်းက တိုင်းပြည်ရဲ့ သယံဇာတတွေကို ရောင်းစားလာတာပဲ၊ အခုမုံးကိုးဒေသက သတ္တုရိုင်းတွေလည်း ရောင်းစားပြန်ပြီနအဖနဲ့ တရုတ် ကုန်သည်တွေအတွက်ပဲ အကျိုးရှိမယ်၊ သာမန်ပြည်သူလူထုအတွက်ကတော့ ဘာမှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု မုံးကိုးဒေသခံပြည်သူတဦးက ပြောဆိုပါသည်။ ❖

ခမရ(၂၀၄)၏ လူသတ်မှု

ပြီးခဲ့သည့် မြန်မာသင်္ကြန်အတက်နေ့ ဧပြီလ(၁၆)ရက်နေ့ ညနေ(၅) နာရီအချိန်က နအဖ၏ တပ်မ(၂၂)လက်အောက်ခံ ခမရ(၂၀၄)မှ ဗိုလ်မှူး ကံညွန့် ဦးစီးအင်အား(၃၀)ခန့် ကရင်ပြည်နယ်၊လွိုင်ဘွဲ့၊မြို့နယ်၊ထီးလုံကျေးရွာအပိုင် တောင်ငူစုရွာတွင်းသို့ လက်နက်အပြည့်အစုံဖြင့် ဝင်ရောက်လာပြီး တဒဏ်မတက်ဆင်း တွေ့သမျှ ယောက်ျားမှန်သမျှတို့အား ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ်ခွဲကြကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

ဖြစ်ပွားပုံမှာ ဧပြီလ(၁၆)ရက် မြန်မာသင်္ကြန်အတက်နေ့ ညနေက ခမရ(၂၀၄)မှ အရက်မူးနေသော တပ်သား(၃)ယောက် တောင်ငူစုရွာတွင်း ဝင်ရောက်လာပြီး ရေကစားနေသော အမျိုးသမီး(၃)ဦးအား ဆွဲလားရမ်းလားလုပ်သဖြင့် ကျေးရွာရှိလူငယ်များက ဝင်ရောက်တားဆီးရာ တပ်သားများကလက်မခံသဖြင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်

ဖြစ်ပွားပြီး တပ်သားများပြန်သွားကြောင်း၊ ထို့နောက်များမကြာမီ ဗိုလ်မှူးကံညွန့်ဦးစီး၍ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး ယခုကဲ့သို့ ရွာသားများအား နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထိုသို့ ခမရ(၂၀၄)၏ရိုက်နှက်မှုကြောင့် တောင်ငူစုရွာသား စောလေးထူးနှင့် စောအောင်ထွန်းတို့ ပွဲချင်းပြီးသေဆုံးသွားကြပြီး စောပွယ်လား၊ ကိုစိုးမြင့်တို့အပါအဝင် ရွာသား(၈)ဦး ဒဏ်ရာအပြင်းအထန်ရရှိကာ ဘားအံဆေးရုံ၌ အတွင်းလူနာအဖြစ် တက်ရောက်ကုသနေရကြောင်း သိရသည်။ ရွာသားများက သေဆုံးသူ (၂)ဦးနှင့် ဒဏ်ရာရသူများအတွက် လျော်ကြေးပေး အရေးယူပေးရန် သက်ဆိုင်ရာသို့ ဧပြီလ(၁၇)ရက်နေ့ကတည်းက တိုင်ကြားထားသော်လည်း ယနေ့ထိ အရေးယူခြင်းမရှိသေးကြောင်း သိရသည်။ ❖

မြန်မာ့လွန်းပျံငွေ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေကြောင်း နအဖ စစ်အုပ်စု၏ ဝန်ကြီးများက တွင်တွင်ပြောဆိုနေသော်လည်း မြန်မာကျပ်ငွေ တန်ဘိုးမှာမူ ထိတ်လန့်စရာကောင်းလောက်အောင် ကျဆင်းနေကြောင်း သိရသည်။ အချို့က ထိုင်း–မြန်မာ နယ်စပ် ပြဿနာကြောင့်ဟု ပြောဆိုနေသော်လည်း ထိုပြဿနာမဖြစ်မီကပင် မြန်မာကျပ်ငွေတန်ဘိုးမှာ တဟုန်ထိုး ကျဆင်း

ကဒေါင်းအလံငယ်တခု ထောင်(၅)နှစ်

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလ(၂၀)ရက်နေ့က တနင်္သာရီတိုင်း ကော့သောင်ခရိုင် တရားရုံးမှ ကျောင်းဆရာ ဦးအောင်ခိုင်အား ပုန်မဉာဏ်အရ ထောင်ဒဏ် (၅)နှစ်ကျောင်းသား(၂၄)ဦးအား ဒဏ်ငွေကျပ်သုံးသောင်းနှင့် ချုပ်ရက်အား ထောင်ဒဏ်အဖြစ် ချမှတ်သောအမှုတမူ ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဖြစ်ပွားပုံမှာ ကျောင်းဆရာ ဦးအောင်ခိုင်နှင့် ကျောင်းသား(၂၄)ဦးတို့သည် မတ်လ(၂၁)ရက်နေ့ (၁၀)တန်း

စာမေးပွဲအပြီး ပျော်ပွဲစားထွက်ကြရာ ကားထိပ်ပိုင်းတွင် ကဒေါင်းအလံငယ်တခု လွှင့်ထူခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ကဒေါင်းအလံငယ် လွှင့်ထူမှုကြောင့် (၉)ဗိုင့်ရွာ ခမရ(၄၃၁) တပ်စိတ်ကပမ်းဆီးပြီး မြို့နယ်သို့လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ မြို့နယ်မှ ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်မှုမျက်ပြားအောင် ပြုမှုနှင့် တရားလိုပြုလုပ်ကာ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာမှ ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ဒဏ်များချမှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ❖

အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ အကြံပြုချက်

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဆင်းရဲမွဲတေမှုများလျော့ကျရေးနှင့် အလျင်အမြန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် မူဝါဒများပြောင်းလဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်က ပြောဆိုလိုက်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းများလျှက်ရှိပြီး ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုမပြုလုပ်နိုင်ပါက တိုင်းပြည်တိုးတက်မှု နှေးကွေးနေမည်ဖြစ်သည့် အပြင် ပြည်ပဈေးကွက်၏ ဂယက်ရိုက်မှုကိုလည်း ခံနိုင်ရည်ရှိမည်မဟုတ်ဟုဆိုသည်။

အစိုးရ အသုံးဘတ်ဂျက်စရိတ်ကိုဖြေရှင်းဖို့ လူထုအတွက်အသုံးစရိတ် လျှော့ချမည်အစား အခွန်ငွေ ပိုမိုရရှိအောင် လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း၊ ဆန်ကို ပြည်ပသို့ပို့မိတ်ပို့နိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်ပြီး၊ တချိန်တည်းမှာပင် ပြည်တွင်း၌လည်း လက်ဝါးကြီးအုပ် စနစ်များ ပယ်ဖျက်သင့်သည်ဟု အာရှဖွံ့

ဈေးပေါ် ပစ္စည်းပေါ် တရုတ်လည်းပေါ်

မယ်ဆိုင် တာချီလိတ်ဂိတ်အား ထိုင်းတို့ဘက်မှ ပြန်ဖွင့်ပေးသော်လည်း နအဖ စစ်အုပ်စုဘက်မှ ဆက်လက်ပိတ်ထားသဖြင့် ထိုင်းကုန်ပစ္စည်းများ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း တင်သွင်းရန် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ဤအခြေအနေကြောင့် ဈေးပေါသောတရုတ်ပစ္စည်းများကိုသာ အားထားလာရသဖြင့် တရုတ်လူမျိုးများ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လူကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက်ရောင်းချနိုင်ရန် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ခွင့်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးနေ

ချင်းပြည်နယ်က တိုက်ပွဲ

ချင်းပြည်နယ် ထန်တလန်ရွာဘုရားကျောင်းအနီး ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှတပ်သားများနှင့် နအဖတပ်တို့ ဧပြီလ(၁)ရက်နေ့က ထိတွေ့တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှ ရဲဘော်တဦးက ထန်တလန်ရွာ ခရစ်ယာန်ဆုတောင်းပွဲတခုတွင် ဂစ်တာဖြင့် ဝင်ရောက်ဖျော်ဖြေနေစဉ် နအဖ–ခလရ(၂၆၉)မှ တပ်သားများ ရောက်ရှိလာပြီး ဝင်ရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့ရကာ ယခုကဲ့သို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

သိရသည်။

တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားချိန် (၁၅)မိနစ်ခန့်ကြာမြင့်သော်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုမရှိကြောင်း ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးမှတပ်သားများ ဆုတ်ခွာသွားချိန် နအဖ–ခလရ(၂၆၉)မှအရာရှိတချို့ ထန်တလန်ရွာသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦးကို အားပေးကူညီသည်ဟု စွပ်စွဲကာ ကျေးရွာလူကြီးများကို တနေကုန် နေပူလှန်း ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ❖

ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနအဆို

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နအဖစစ်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲသည် စစ်မှန်စွာစတင်နေသည်ဆိုသည်မှာ မသေချာသေးသည့်အပြင် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရိပ်အယောင် မမြင်ရသေးချိန်၌ နအဖ စစ်အုပ်စုလက်အောက် မြန်မာနိုင်ငံအား ODA အကူအညီပေးခြင်းကို ဆက်လက်ရပ်တန့်ထားရန်နှင့် ယင်း

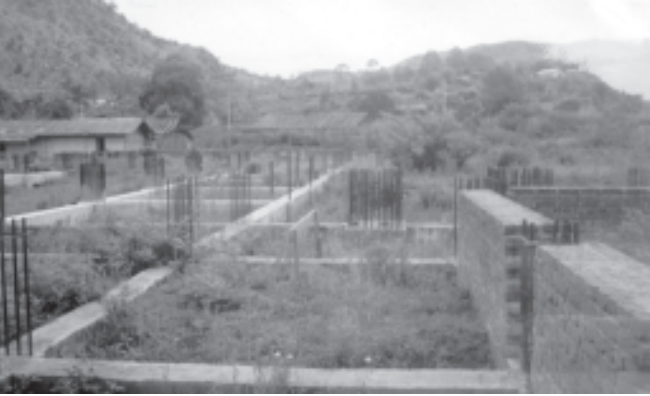
သို့ကူညီပါက စစ်အုပ်စုသာ အသက်ရှည်ရာ ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် အရှေးချယ်ခံအမတ်များကိုယ်စားလှယ် ဦးဒဲယံနီရယ်အောင်နှင့်အဖွဲ့မှ ဧပြီလဆန်းတွင် မိမိတို့အားတိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ ❖

စစ်ဘက်ရဟတ်ယာဉ်တွေ ပြင်ဆင်ထားကြ

ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်နှင့်ထိစပ်နေသော တြိဂံတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၊ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၊ ကမ်းရိုးတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၊ အရှေ့တောင်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်တို့ အနေဖြင့် စစ်ရေးသတိအသင့်ရှိနေကြရန် နအဖ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကက(ကြည်း)မှ ဧပြီလ(၁၄)ရက်နေ့က အထူးအမိန့်တရပ် ထုတ်ပြန်ညွှန်ကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါညွှန်ကြားချက်ထဲတွင် အင်အားကြီးနိုင်ငံတခုမှတပ်များနှင့် ထိုင်းစစ်တပ်တို့ မြန်မာနယ်စပ်တွင် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုရှိနေကြောင်း၊ ထိုလေ့ကျင့်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းထိုးဖောက်ဝင်ရောက်

❖

ဆောက်လို့ မပြီးတဲ့ ဘွဲ့နင်းသဘင်ကြီး

စစ် အာဏာရှင် အုပ်စုသည် သတင်းစာ၊တီဗွီတို့တွင် နေ့စဉ်လိုလို ပညာရေးကဏ္ဍတွင် မည်မျှအကုန်ကျခံသုံးစွဲသည်။ မည်သို့ စီမံကိန်းချမှတ်သည်ဟု သံယောဇဏ်ကာ မြွှေးကြော်နေသော်ငြားလည်း လက်တွေ့တွင်မူ အပြောနှင့်အလုပ် တခြားစီဖြစ်ပေသည်။ ပုံတွင် မြင်တွေ့ရသည်မှာ တောင်ကြီးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့နင်းသဘင်ခန်းမပုံ ဖြစ်သည်။၁၉၄၄ခုနှစ်တွင် တိုင်းမှူးဗိုလ်ချုပ်စောထွန်း(ယခု ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီး)က ပနွက်ရိုက်ပေးသွားသည်။ ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်တင်

ထွဋ် (ယခု လျှပ်စစ်ဝန်ကြီး)က အုတ်မြစ်ချကာ ဖေါင်ဒေးရှင်းနှစ်ပေသာ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ယနေ့အချိန်တွင် ချုံနွယ်၊ပိတ်ပေါင်းများကဖုံးလွှမ်းကာ မဲဇာရောက်အဆောက်အဦးပမာ ဖြစ်နေသည်။ မကြာခင် ပြောင်းရွှေ့တော့မည့် တိုင်းမှူးမောင်ဘိုက ချုံကို ရှင်းသွားမည်လော၊ ဥပက္ခာပြုသွားမည်လော၊မပြောတတ်ပေ။ ဆရာ တချို့ပြောသည်မှာ “ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေကို ဘွဲ့မပေးချင်တဲ့ စေတနာတော့ရှိပါတယ်”ဟု ဆိုသည်။ ❖

နအဖ၏ ခေတ်မီအိလက်ထရွန်နစ် စစ်လက်နက်

နအဖစစ်အုပ်စု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ခေတ်မီအိလက်ထရွန်နစ်စစ်လက်နက်များ မကြာမီ ထုတ်လုပ်သွားတော့မည်ဟု ဧပြီလ(၉)ရက်နေ့ကပြုလုပ်သော မေမြို့စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်သင်တန်းဆင်းပွဲတွင် နအဖ စစ်အုပ်စုအကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ပြောဆိုသွားသည်။

မေမြို့စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ထပ်မံဖွင့်လှစ်ထားသော စစ်အင်ဂျင်နီယာတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ယခုလိုပြောဆိုသွားခြင်းဖြစ်ပြီး အိလက်ထရွန်နစ်စစ်ပွဲကို ထောက်လှမ်းရေးနည်းပညာ၊ ဖောက်ခွဲရေးနည်းစနစ်များဖြင့် တို့ပြန်သွားရမည်ဟု ဆိုသည်။

စစ်အင်ဂျင်နီယာတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားများသာ ကြိုးစားပါက နိုင်ငံခြားအကူအညီမပါဘဲ ခေတ်မီစစ်လက်နက်များ ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ယခုတက္ကသိုလ်မှ စစ်အင်ဂျင်နီယာ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့အပြင် ဒေါက်တာဘွဲ့များကိုလည်း မကြခင်ပေးအပ်နိုင်တော့မည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက နိုင်ငံတကာစစ်သံမှူးများရှေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသွားသည်။

သို့သော်လည်း လက်ရှိကာလတွင်မူ သာမန်စက်ပစ္စည်းများနှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းများသာထုတ်လုပ်နေပြီး ထိုသို့ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက်ပင် တရုတ်၊ ရုရှနှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံများမှ အကူအညီရယူနေရကြောင်း သိရသည်။ ❖

စစ်မှန်သည့်ဆွေးနွေးပွဲဖြစ်ရေး လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများကို ပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်ပြုရန် စစ်တပ်၏အခန်းကဏ္ဍကို ရှေ့တန်းတင်ဆွေးနွေးနေမှုကြောင့် တိုးတက်မှုများကြန့်ကြာ

ရှေ့ဖုံးမှ အဆက်

အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ပဒို မန်းရှာလာဖန်းကမူ “ဒေါ်စုနဲ့ နအဖနဲ့ ထိတွေ့ဆွေးနွေးမှုတွေ စတယ်လို့ ကျနော် တို့သိရပေမယ့် လက်တွေ့မှာ လူမျိုးစုတွေ အပေါ်မှာ သူတို့ရဲ့ထိခိုက်မှုတွေကိုတော့ အခုထက်ထိ ဘာမှ လျော့ချတာတွေ မရှိသေးဘူးဆိုတဲ့ အချက်ကိုလည်း ကျနော်တို့ ထောက်ပြချင်တယ်”ဟု ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံသို့ ပြောဆိုသည်။

ထို့ပြင် ဧပြီလ(၁၉)ရက်နေ့က ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သော နိုင်ငံပေါင်း(၂၀)နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း(၅၀)ကျော်တက်ရောက်ပြီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာဆွေးနွေးပွဲ၏ကြေညာချက်ထဲတွင် စစ်မှန်သည့် ဆွေးနွေးပွဲဖြစ်ရေးအတွက် လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများကို ပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်ပြုရန် (၆)လကျော်ကြာသည်အထိ ဆွေးနွေးပွဲ၏ရလဒ်များကို သိသာထင်ရှားစွာ မမြင်ရသေးကြောင်း၊၁၉၉၀ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုလည်း နအဖမှ ယခုထိ အသိအမှတ်မပြုသေးကြောင်းနှင့် နိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုး

ဖောက်မှုများကို ယခုထိ ဆက်လက်ကျူးလွန်နေကြောင်းတို့ ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲများကို မြန်မာသင်္ကြန်အပြီးတွင် ပြန်စဉ်မည်ဟု ပြည်တွင်းပြည်ပ အသိုင်းအဝိုင်းတို့မှ မျှော်လင့်နေသော်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားသကဲ့သို့ ဆွေးနွေးပွဲမှာလည်း အကျယ်ချုပ် ကျခံနေရပြီဟု လေ့လာသူတချို့က ပြောဆိုလာတော့သည်။

ထို့အပြင် နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့၏ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နေသည့်ကာလ ကြာမြင့်မှုကို အားမလိုအားမရ ဖြစ်လာကြသူများ တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာကြောင်းလည်း ဝေဖန်သုံးသပ်သူတို့ကဆိုသည်။ အချို့ကလည်း စစ်တပ်၏အခန်းကဏ္ဍကို ရှေ့တန်းတင် ဆွေးနွေးနေ၍ ကြန့်ကြာနေကြောင်း၊ပြောဆိုကြသည့်အပြင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေပြီဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် နိုင်ငံတကာ၏ ဖိအား လျော့ပါးလာအောင်လည်းကောင်း၊ ဂျပန်၏အကူအညီကိုရယူတော့မည်ဟု ရှုလည်းကောင်း ပြောဆိုနေကြပါသည်။

အရေးပါတဲ့ ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်မှုရှိရမယ့် တချို့ အရေးတကြီးကိစ္စတွေ မဖြစ်သေးတာကိုလည်း ကျနော်တို့တွေ့ရတယ်။ တခုက ဘာလည်းဆိုတော့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို မလွှတ်သေးတာ၊ နောက်တခု ဒေါ်စုအပါအဝင်ပေါ့လေ အနိုင်အဲလဲဒီရဲ့ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တွေ အခုထက်ထိ ထိမ်းသိမ်းထားတာ နောက်တခုက အနိုင်အဲလဲဒီကိုလည်း အခုထက်ထိ သိသိသာသာကြီး လွတ်လပ်စွာစည်းရုံးလှုပ်ရှားခွင့် မပေးသေးတာတွေဟာ ဒါ ကျနော်တို့ တကယ်ဖြစ်ထွန်းလာရမယ့်ကိစ္စတွေ မဖြစ်သေးတာကို ကျနော်တို့တွေ့ရတယ်။ နောက်တခုက အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတခုက ကျနော်တို့လူမျိုးစုတွေကို အခုထက်ထိ ဆက်ပြီးတော့ စစ်ဆင်တုန်းပဲ။ အထူးသဖြင့် ရှမ်း၊ ကရင်နီနဲ့ကျနော်တို့ကရင်တွေအပေါ် ထိုးစစ်ဆင်မှုဟာ အခုထက်ထိ တော်တော်သိသိသာသာ ရှိနေတယ်။

ပဒို မန်းရှာလာဖန်း
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်
ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

ငြိမ်းချမ်းရေးရယူထားသောအဖွဲ့(၆)ဖွဲ့အား နအဖစစ်အုပ်စု ခေါ်ယူပြောဆို

နအဖစစ်အုပ်စုနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေမှုကို ကြိုဆိုကြောင်းစစ်မှန်သော ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေးနှင့်ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးအရ ဆွေးနွေးလိုကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရယူထားသည့် တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့တို့မှ ပြီးခဲ့သည့်မတ်လ(၁)ရက်နေ့က သဘောထား ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထို သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်ကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရယူထားသော အဖွဲ့အစည်း(၆)ဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သည့် ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း) အထူးဒေသ(၃)ဥက္ကဋ္ဌ ဦးလွယ်မောင်၊ ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)အထူးဒေသ(၇)ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးညီလုံး၊ ကယားပြည်နယ် အထူးဒေသ(၂)တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဦးမန်းသက်ဖေ၊ ကယန်းပြည်

သစ်ပါတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးသန်းစိုးနိုင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတာကလယ်၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဦးနိုင်အောင်နိုင်နှင့် အတွင်းရေးမှူး ဦးနိုင်ရောစ၊ SSNAမှ အတွင်းရေးမှူး ဦးကဏ်းရွက်တို့အား နအဖစစ်အုပ်စု အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်က မတ်လ(၂၆)ရက်နေ့ ညနေ (၅)နာရီ(၄၅)မိနစ်တွင်

ရန်ကုန်မြို့ အင်းလျားလမ်းရှိ တပ်မတော်ဧည့်ဂေဟာသို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ မတ်လ(၂၇)ရက်နေ့ထုတ် နအဖပိုင် သတင်းစာများတွင် အဆိုပါခေါ်ယူတွေ့ဆုံသည့်သတင်းကို ဖော်ပြရာ၌ တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓါတ်ခိုင်မာရှင်သန်ရေးတို့အတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

သို့သော်လည်း ခိုင်လုံသည့်သတင်းအရ ငြိမ်းချမ်းရေးရယူထားသော အဖွဲ့(၆)ဖွဲ့၏ သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက်အား နအဖစစ်အုပ်စုက သဘောမကျကြောင်း ခေါ်ယူသတိပေးခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရယူထားသော အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်း(၁၀)နှစ်ကျော်လာသည့် အထိနိုင်ငံရေးအရ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု မရှိသေးခြင်းအပေါ် သဘောမကျ ဖြစ်နေကြောင်း သိရသည်။ ❖

သဘောထားထုတ်ပြန်ခဲ့ကြသော ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူထားသည့် အဖွဲ့(၆)ဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်များ နအဖစစ်အုပ်စု အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်နှင့်အဖွဲ့အား တွေ့ဆုံနေစဉ်

အာဏာကို ရေရှည်ဆုပ်ကိုင်ထားဖို့မရည်ရွယ်ဟု ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်ပြောဆို

နအဖစစ်အုပ်စုသည် ယာယီသာဖြစ်ပြီး ရေရှည် အာဏာကိုဆုပ်ကိုင်ထားဖို့ မရည်ရွယ်ကြောင်း နအဖ စစ်အုပ်စု အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်က မလေးရှား ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် ပြောဆိုလိုက်ကြောင်း မလေးရှားနိုင်ငံထုတ် The Star သတင်းစာတွင် ရေးသားထားသည်ဟုသိရသည်။

စစ်တပ်သည် ၁၉၈၈ခုနှစ် မင်းမဲ့စရိုက်အခြေအနေကို ဝင်ရောက်ထိန်းသိမ်းပေးခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် အသွင်ကူးပြောင်းရေးအစိုးရတရပ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ယခင်အစိုးရလက်ထက်က မလုပ်နိုင်ခဲ့သောငြိမ်းချမ်းရေးကို နအဖလက်ထက်ကျမှ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးလုပ်ငန်း ငြိမ်းချမ်းရေးရယူနိုင်သည်မှာ ယခုဆိုလျှင် အဖွဲ့(၂)ဖွဲ့သာကျန်တော့ကြောင်း ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်က ပြောသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ပြင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျရွေးချယ်ထားသည့် ခိုင်မာသောအစိုးရတရပ်ကို အာဏာလွှဲပြောင်းပေးဖို့သည် နအဖ၏ အဓိကတာဝန်ဖြစ်ကြောင်း မလေးရှားနိုင်ငံထုတ် The Star သတင်းစာကို ဒု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်က ပြောဆိုသည်ဟု သိရသည်။ ❖

(၅၆)နှစ်မြောက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းတိုက်ရိုက်ချား၏ ထုတ်ပြန် ဝန်ကြားချက်

၁။ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၁ခုနှစ် မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့သည် မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူတရပ်လုံး သွေးစည်းညီညွတ်ကြလျက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွဲခဲ့ကြသည့် (၅၆)နှစ်မြောက်သော နေ့ဖြစ်ပါသည်။

၂။ သက္ကရာဇ် ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတို့၏ သူ့ကျွန်ဘဝသို့ လုံးလုံးလျားလျား ကျရောက်ခဲ့ရသည့် အချိန်မှ စတင်၍ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများနှင့် တိုင်းရင်းသား မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်များသည် ရရာလက်နက်များကို ကိုင်စွဲ၍ နည်းမျိုးစုံဖြင့် သူ့ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါသည်။ တတိုင်းတပြည်လုံး သွေးစည်းညီညွတ်သောအင်အားဖြင့် တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်သဖြင့် အောင်ပွဲခံသည်အထိ မရောက်ရှိခဲ့ပါ။

၃။ ဤကဲ့သို့သော တိုင်းရင်းသားမျိုးချစ်အင်အားစုများက ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းခဲ့ရာတွင် တိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်၏ အကျိုးဆက်အဖြစ် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကဲ့သို့သော တတိုင်းတပြည်လုံးကို ဦးဆောင်နိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါသည်။

၄။ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီး၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးပမ်းမူ ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး၏ အားပေးထောက်ခံမှုဖြင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲတွင် အောင်မြင်မှုရခဲ့သော်လည်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့၏ အုပ်စိုးမှုအောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့ရပါသည်။

၅။ ဖက်ဆစ်အုပ်စိုးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များ၊ မြန်မာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် တခြားမျိုးချစ်အင်အားစုများ၊ သွေးစည်းညီညွတ်ကြလျက် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး(ဖတပလ)အဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့စည်းကာ ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ၁၉၄၅ခုနှစ် မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၆။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီး ပြီးခဲ့သည့်အချိန်တွင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး(ဖတပလ)အဖွဲ့ကြီးကို ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်(ဖဆပလ)အဖြစ် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ဗမာပြည်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များနှင့် တသီးပုဂ္ဂလမျိုးချစ်အင်အားစုများပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ဦးဆောင်ကာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး၏ သွေးစည်းညီညွတ်မှုအားဖြင့် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၈ခုနှစ် ဂျန်နဝါရီလ လေးရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ပါသည်။

၇။ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးနောက် တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုကြီးတရပ်လုံး သွေးစည်းညီညွတ်စွာဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သင့်ကြပါလျက် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် အတူတကွ လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော နိုင်ငံရေးအင်အားစုများအကြား၊ နိုင်ငံရေးအရ ဝါဒရေးရာအရ၊ လူမျိုးရေးအရ၊ သဘောထားများကွဲလွဲကြလျက်၊ ဂိုဏ်းဂဏများ၊ မယုံသင်္ကာမှုများ၊ ကြီးထွားလာကာ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး၊ ပြည်တွင်းစစ်မီးကြီး တောက်လောင်ခဲ့ရပေသည်။ဤ ပြည်တွင်းစစ်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှာ အလွမ်းဝေးခဲ့ရပေသည်။

၈။ ဤကဲ့သို့ နှစ်ခြောက်ဆယ်မျှသော ကာလတွင် ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် တိုင်းပြည်၏အရေးကိစ္စများမှာ သင်္ခန်းစာယူကြမည်ဆိုပါလျှင် နိုင်ငံရေးအင်အားစုများ၊သွေးစည်းညီညွတ်ကြလျက်၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုကြီး၏ ထောက်ခံမှုရရှိပါက အောင်မြင်မှုများရရှိ၍ မည်မညွတ် အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်နေကြပါက ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ ကြုံတွေ့ရပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေမည်သာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၉။ ယနေ့တိုင်းပြည်၏အခြေအနေမှာ နိုင်ငံရေးအင်အားစုများအကြား၊ သွေးစည်းညီညွတ်မှု မတည်ဆောက်နိုင်သဖြင့် တိုင်းပြည်တိုးတက်သင့်သလောက် မတိုးတက်ရုံမက နိုင်ငံရေးစီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအကျပ်အတည်း၊ အခက်အခဲများလည်း ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေရပေသည်။ဤအခြေအနေကို ကျော်

စာမျက်နှာ (၄) ကော်လံ (၂)သို့. □

မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံစာမျက်နှာ

မိုးကြိုး သတင်းစဉ် အမှတ် (၁၇)

ဝါထိုးတပ်မတော်သည်
ပြည်သူများမှ ဖြစ်ပေါ်လာ၍
ပြည်သူများ၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့်
ပြည်သူများ၏အကျိုးကို
စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ဝါထိုး တပ်မတော်သည်
ပြည်သူ့တပ်မတော် ဖြစ်သည်။
ပြည်သူများနှင့် ကွဲပြားနေ၍
ပြည်သူများ၏ အကျိုးကို

ရည်ရွယ်ရင်းမရှိသော တပ်မျိုးမဟုတ်။ ပြည်သူ့ တပ်မတော်သည်
ပြည်သူများတွင် အခြေခံထား၍ ပြည်သူများနှင့်အဆက်မပြတ်
ကွဲပြားခြားနားခြင်းမရှိ အမြဲဆက်စပ်နေ၍
ပြည်သူတို့နှင့် တသားတည်းရှိသည်။ ပြည်သူ့တပ်မတော်သည်
ပြည်သူတို့၏ လက်ရုံးလက်သီး ပြည်သူများ၏ ဓားသွားဖြစ်စေရမည်။
ထို လက်ရုံး လက်သီး ဓားသွားများသည် ပြည်သူများ၏အကျိုးကို
ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။

မိုက်ချုပ် အောင်ဆန်း

(၂၉ - ၁၂ - ၄၄) နေ့က ထုတ်ပြန်သော စစ်ဝန်ကြီးရုံးတော် အမိန့်မှ ဖော်ပြပါသည်

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ
အခြေခံဥပဒေ သစ်

၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ၏ ရလဒ်နှင့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်တွင် အခြေခံရမည့်မူများအပေါ် နှစ်ဖက်အမြင် သဘောထားများကို အဓိကထားပြီး ဆွေးနွေးနေကြောင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲကို အချိန်အကန့် အသတ်ဖြင့် လုပ်နေခြင်းမဟုတ်။ ဆွေးနွေးပွဲပျက်သွားမည်အခြေအနေမတွေ့ရသေး။ ဆွေးနွေးပွဲကို ကမ္ဘာက စောင့်ကြည့်နေသဖြင့် နအဖစစ်အုပ်စုအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ ခေတ္တတန့်နေခြင်းဖြစ်သည်ကို နအဖစစ်အုပ်စုအနေဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်သည်။ ယခု တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုသည် တချိန်လုံး အသိအမှတ်ပြုရန် ငြိမ်းသို့သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုရသကဲ့သို့ပင်။ တိုင်းပြည်၌ ပြဿနာမျိုးစုံရှိနေဆဲဖြစ်သော်လည်း စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် လက်ရှိအနေအထားတွင် အခိုင်အမာရှိနေသေးသည်။

The Hindu သတင်းစာ
ဖေဖေါ်ဝါရီလ (၁၉)ရက်

ဆွေးနွေးနေတာ
(၆)လရှိသွား ပါပြီ

ဆွေးနွေးနေတာ (၆)လရှိသွားပါပြီ။ တကယ်တမ်းပြောရရင် ဒီ(၆)လဟာ နအဖအတွက် အားလပ်ရက်ရသလိုဖြစ်နေပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ ဒီကာလမှာ နိုင်ငံတကာကနေ နအဖကိုဝေဖန်ဖို့ ကန့်ကွက်တာတွေ ဖိအားပေးတာတွေ မရှိသလောက်ဖြစ်နေတယ်။ ကျမတို့ မြင်နေရတာက အခုအချိန်ထိ နိုင်ငံရေးပါတီတွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဆောင်ရွက်ခွင့်လည်းမရ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ ပြန်လွှတ်ပေးတာလည်းမရှိ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေအပေါ်ကိုလည်း ဆက်လက်ဖိနှိပ်နေတယ်။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်တာတွေကိုလည်း ဆက်လက်ကျူးလွန်နေဆဲပဲလေ။တကယ်ဆွေးနွေးနေတယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဒီအခြေအနေ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာဖို့ လိုတယ်။

မစ္စ မော်နီတာ
မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာ
မဟာဗျူဟာဆွေးနွေးပွဲမှ
ပြောခွင့်ရသူ

၁၉၉၀ခုနှစ်နောက်ပိုင်း
စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံး

ယခုကဲ့သို့ နှစ်ဖက်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးနေမှုများကို လေးစားအားရ ကျေနပ် မိပါသည်။ ၁၉၉၀ခုနှစ်နောက်ပိုင်း စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံး တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုဟု မြင်သည်။ ရှေ့ဆက်တိုးတက်စရာသာရှိပြီး ခိုရင်းဆီသို့ ပြန်လျှော့ကျသွားစရာ လမ်းမရှိပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေဖြင့် ယခု ကနဦးတွေ့ဆုံပွဲများကို အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်း၏ အရေးအကြီးဆုံး အခန်းကဏ္ဍအဖြစ် သဘောထားနေသည်။ အီးယူ၏ တာဝန်မှာ ဆွေးနွေးပွဲအထမြောက်အောင် မြင်စေရန်နှင့် အဖျားရှူးပြီးပျက်သွားတာမျိုးမဖြစ်အောင် ဝိုင်းဝန်းတွန်းအားပေးရန်သာ ဖြစ်သည်။ ယခု အစပြုဆွေးနွေးမှုများမှတဆင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးတို့အတွက် ဦးတည်ဆွေးနွေးမှုများဖြစ်လာရန် မျှော်လင့်သည်။

အီးယူထူရှင်ကာ
အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
Borje Liunggren

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို
ကြိုတင်ပြောဆိုရန် ခက်ခဲ

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် (၂)နာရီကြာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ရခဲ့သော်လည်း နအဖနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုအခြေအနေကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမပြုခဲ့။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များထဲမှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တဦးတည်းကိုသာ တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို ကြိုတင်ပြောဆိုရန် ခက်ခဲသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာလည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်ထားခံနေရသည့် အခြေအနေမှာရှိနေသေးသည်။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနွေးမှုစတင်ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် အဖွဲ့ချုပ်ကို အပြီးသတ်ချေမှုန်ရေး လမ်းကြောင်းမှ အပြန်အလှန်နားလည်မှု သဘောတူညီမှုလမ်းကြောင်းသို့ ပြောင်းလာပုံရသည်။ သို့သော် ပုံမှန်အနေအထားသို့ ရောက်ရှိရန်မှာမူ အဝေးကြီးလိုပါသေးသည်။

Johnathan Scheele
အာရှရေးရာ
ခေတ္တညွှန်ကြားရေးမှူး
အီးယူကော်မရှင်

အနောက်နိုင်ငံများ၏စီးပွား
ရေးပိတ်ဆို့မှုဒဏ်

နအဖသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရခြင်းမှာ အနောက်နိုင်ငံများ၏စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုဒဏ် အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများ၏ သံတမန်ရေးအရ ဖိအားပေးချဉ်းကပ်မှုနှင့် တဖြည်းဖြည်း ချွတ်မြုံကျလာနေသော မြန်မာ့စီးပွားရေးအခြေအနေတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဘာတေးလ်လစ်တနာ
မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကျွမ်းကျင်သူ

ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ
လမ်းစုလတ်တွင် ရှိနေဦးမည်

နအဖ စစ်အုပ်စုနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့အကြား နိုင်ငံရေးအရ သောင်မတင်ရမကျဖြစ်နေမှုကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုဖြင့် ဖယ်ရှားနိုင်ခဲ့လျှင်တောင်မှ ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ လမ်းစုလတ်တွင် ရှိနေဦးမည်။ မိမိတို့အနေဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ဒီမိုကရေစီရေးကြိုးပမ်းမှုကို ထောက်ခံသည်။ သို့သော် မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်မှာ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမဟုတ်ဘဲ အချုပ်အခြာအာဏာသာ ဖြစ်သည်။

မိုလ်မူးကြီး ယွတ်ဆဒ်
SSA (တောင်ပိုင်း)

မကြည်လင်၊ မပြတ်သား
သေးသော မြင်ကွင်း

နအဖသည် တာဝန်ခံမှုမရှိသော ပြည်သူ့အရေးကို ပစ်ပယ်သော ဆင်ကြံ ကြံနေသော စစ်အုပ်စုဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် စစ်အုပ်စုတို့၏ တွေ့ဆုံစကားပြောမှုကို မကြည်လင်မပြတ်သားသေးသော မြင်ကွင်းတခုအဖြစ်သာ ရှုမြင်သင့်သည်။ အီးယူအနေဖြင့် လက်ရှိပိတ်ပင်ထားသည့် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ဖယ်ရှားမပစ်သင့်သေးပါ။

Mis. Glennis
Kinnock
ဥရောပ ပါလီမန်ဝန်ကြီး

ဗမာနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး
များအကြား မယုံကြည်မှုများ
ကြီးမား

ဗမာနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား မယုံကြည်မှုများ ကြီးမားလွန်းသည့်အတွက် ယင်းအချက်ကို နေ့ချင်း ညချင်း ပယ်ဖျောက်ပစ်ရန် မလွယ်ကူလှကြောင်း နအဖနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အကြား သဘောတူညီချက်များ ရလျှင်တောင်မှ လူမျိုးစုကိစ္စအတွက် မေးခွန်းများစွာ ကျန်ဦးမည် ဖြစ်သည်။

ဦးရေမွန်ထူး
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
ကရင်အမျိုးသားတို့တက်ရေးပါတီ

နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို
နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းနိုင်ရေး

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်တို့အကြား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေမှုကို အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော တိုးတက်မှုတခုအဖြစ် ကြိုဆိုလိုက်သည်။ နအဖနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့အကြား လုပ်စရာရှိသည်များကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ရန် တိုက်တွန်းသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းနိုင်ရေးသာ အဓိကဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နအဖစစ်အုပ်စု၊ အတိုက်အခံဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများပါဝင်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးပွဲအား ကုလသမဂ္ဂမှ ကမကထလုပ်ပေးသည်ကို မြင်တွေ့လိုပါသည်။

ပဒို မန်းရှာလာဖန်း
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

တိုင်းရင်းသားများ
စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိတဲ့
ပြဿနာ

နအဖ စစ်အုပ်စုအနေနဲ့ သော့ချက်ကျတဲ့ကိစ္စရပ်တွေကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမပေးသေးပါဘူး။ အာဏာလွှဲပြောင်းရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးခြင်းမရှိသလို တိုင်းရင်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးလည်း မဆွေးနွေးပါဘူး။တကယ်တော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အနှစ်(၅၀) မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေတာဟာ တိုင်းရင်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိတဲ့ ပြဿနာက မြစ်ဖျားခံခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေးတိုးတက်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်နေတယ်လို့ အမေရိကန်အစိုးရက ယူဆကောင်းယူဆနိုင်ပေမယ့် ဥရောပသမဂ္ဂရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ထားတဲ့ သဘောထားကတော့ မပြောင်းလဲပါဘူး။

ပါမောက္ခ
ဂျိုးဇက်ဆေးလ်ဗားတိုင်းစတိန်း
နယူးဂျာစီတက္ကသိုလ်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၏
ဒဏ်ခတ်မှုကြောင့်မဟုတ်

နအဖသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရခြင်းမှာ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၏ ဒဏ်ခတ်မှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အာဆီယံအပါအဝင် အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

Asia Time
ဖေဖေါ်ဝါရီလ(၆)ရက်

ရည်မှန်းချက်များ
ကွဲပြားနေသေး

နအဖနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တို့ လက်ရှိတွေ့ဆုံဆွေးနွေးနေသည့်ကြား၌ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ချက်ခြင်းမပါဝင်သင့်သေးကြောင်းတဖွဲ့ချင်း၏ ရည်မှန်းချက်များ ကွဲပြားနေသေးသည်အတွက် အားလုံးတပြိုင်နက်ဆွေးနွေးလျှင် ရှုတ်ထွေးကုန်နိုင်သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော
KIO အဖွဲ့၏
ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ
မဟုတ်သေးဘူး။

ကျနော်တို့ သုံးသပ်တာကတော့ အခုဆွေးနွေးပွဲဟာ အကြံဆွေးနွေးပွဲတယောက် တယောက် စကားပြောတလောက်ပဲရှိတယ်လို့သိတယ်။တကယ်တမ်း နိုင်ငံရေးကိုဆွေးနွေးတဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ မဟုတ်သေးဘူး။ ကျနော်တို့အနေနဲ့ကတော့ ဒီ ဆွေးနွေးပွဲတွေ ဖြစ်တာကိုတော့ ကြိုဆိုတာပေါ့တကယ်စစ်မှန်တဲ့နိုင်ငံရေးဆွေးနွေး ပွဲဖြစ်အောင်တော့ ကျနော်တို့က အားလည်းပေးတယ်။ အဲဒီအတွက်လည်းပဲ သွားရမယ်လို့ ကျနော်တို့ယုံကြည်တယ်။ အာဏာခွဲဝေရေးလောက်ကတော့ ကျနော်တို့မြင်တာကတော့ အခုအခြေအနေမှာ ဖြစ်မြောက်တယ်ဆိုတာမျိုးကို မကြားဘူး။

ဒေါက်တာ စန်းအောင်
ဝန်ကြီး
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ

စစ်မှန်တဲ့ တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးစု ကိုယ်စားလှယ်များ

သုံးပွင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးပွဲဟာ မလုပ်မဖြစ်လုပ်ရမှာဖြစ်ပေမယ့် ကနဦးအဆင့်မှာတော့ အခုအနေအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်အန္တိမရည်မှန်းချက်က တိုင်းပြည်ရဲ့ အမျိုးသားချင်း ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအဖြေကိစ္စာမယ်ဆိုရင် သုံးပွင့်ဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲမှသာလျှင် ပြီးပြည့်စုံမယ်လို့ အစကတည်းက ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်ပါတယ်။အဆင့် ၂ဆင့် သွားရမှာဖြစ်တယ်လို့ ကျနော် ဒီလိုပဲ မြင်ပါတယ်။ပထမအဆင့်ကတော့ အခု ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ နအဖတို့တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးတော့ ကနဦးအဆင့် လိုအပ်ချက်တွေ အရေးကြီးတဲ့လိုအပ်ချက်တွေကို ဆွေးနွေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ တကယ်အနာဂတ် တိုင်းပြည်ရဲ့ပုံသဏ္ဌန်၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအရေးကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လာရင်တော့ စစ်မှန်တဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ပြီးတော့ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်တာဟာ ပိုပြီးတော့ ခိုင်မာပြီး မှန်ကန်တဲ့ နိုင်ငံရေးအဖြေတွေ ရရှိနိုင်မယ်။

ဦးဘိုလှတင့်
ဝန်ကြီး
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံစာမျက်နှာ

မိုးကြိုး သတင်းစဉ် အမှတ် (၁၉)

မိတ်ဆွေစစ်

ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနီဗဲလ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ မြန်မာပြည်ကလာတဲ့စာ အတွဲ(၂)ထဲမှ ဆောင်းပါးအား ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်

များပြားလှစွာသော မှန်ကန်တဲ့ အပြုအမူတွေဟာ အခက်အခဲတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရတဲ့အခါမှာ အသုံးတည့်လှပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ တန်ဖိုးအရှိဆုံးကတော့ ကျမတို့နေထိုင်တဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လူထုနည်းသေးတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို စူးစမ်းလေ့လာဖို့ အခွင့်အရေးပေးခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရက ဖိနှိပ်မှုတွေ လုပ်ဆောင်လာတဲ့အခါ အခက်အခဲများစွာ တွေ့ကြုံရပေမယ့်လည်း ကျမတို့အတွက် အတွေ့အကြုံတွေ ပိုမိုကြွယ်ဝလာစေပါတယ်။ နေ့စဉ်အမျှဆိုသလို တိုက်ခိုက်နေတာတွေဟာ တရားမျှတမှုရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး နေ့စဉ်ဘဝကို များစွာဒုက္ခရောက်စေပါတယ်။

လေးစားဂုဏ်ယူဖွယ်ရာအပြုအမူနဲ့ ဆိုးသွမ်းကြမ်းတမ်းတဲ့ အပြုအမူ သူရဲဘောကြောင်တာနဲ့ သူရဲကောင်းဆန်တာတွေဟာ တခါတရံက ကဗျာအတွေးတွေ၊ အယူအဆတွေ ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်လည်း အခုနေအခါမှာတော့ သာမန်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အရာတွေ ဖြစ်လာပြီး နေ့စဉ်နဲ့အမျှ တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းနေရတဲ့အတွက် ကဗျာရှည်ကြီးတပုဒ်လိုပါပဲ။

အယောင်ဆောင်နေရတာတွေ၊ အမှန်တရားကို ပစ်ပယ်နေတာတွေက စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းတဲ့ စာရေးဆရာတွေကို စာကောင်းပေမယ့်တွေ့ပေါ်ထွက်မလာအောင် လုပ်နေသလိုဖြစ်ပြီး သူတို့ကျင့်လည်ရန်ပယ်မှာ လွတ်လပ်စွာမပျော်မရွှင်၊ သူတို့ရဲ့အသိပညာတွေကို တခြားသူတွေဆီ လွတ်လပ်စွာမမျှဝေနိုင်ကြပါဘူး။ အယောင်ဆောင်မှုတွေဟာ ကြာရှည်ဖုံးကွယ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒီလို အယောင်ဆောင်ခြင်းဟာ သွေးအေးအေးနဲ့ သစ္စာဖောက်သလိုပါပဲ။ အရင်က အမှန်တရားကိုယုံကြည်ပြီး တန်ဖိုးထားလေးစား လက်ကိုင်ထားခဲ့တဲ့သူတွေဟာ အဲဒါတွေကို သိရှိလေ့လာပြီးမှ ကိုယ်တိုင်ယုံကြည်လက်ခံလာတယ်ဆိုတာပြသပြီးတခြားသူတွေ ယုံကြည်လက်ခံလာအောင် လုပ်ဆောင်ရပါမယ်။ ဒီလိုစိတ်ဓါတ်မျိုးဟာ မြန်မာပြည်မှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ အခြေအနေမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့ရတဲ့အခါ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလို သံမဏိလို မာကျောနိုင်သလို ဖယောင်းလို ပျော့ပြောင်းကွေးညွတ်နိုင်ပါတယ်။

လူသားအနေနဲ့ ဒီလိုမမှန်ကန်မှုတွေကို ဖယ်ရှားတဲ့နေရာမှာ ကိုယ်အနိမ့်ထဲရောက်နေတဲ့အခါ ဒေါက်တိုင်သဖွယ် ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက်ဆက်သွယ်ထောက်ပံ့ပေးရုံမက ကိုယ်အမြင့်ကိုရောက်နေတဲ့အခါ မြင့်မားတဲ့ စွမ်းဆောင်မှုမျိုးတွေနဲ့ လုပ်ဆောင်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓါတ်မျိုးတွေနဲ့ ဖြည့်

စွမ်းရပါမယ်။ လူတိုင်းချင်းအနေနဲ့ကတော့ ကိုယ်ရဲ့အားနည်းချက်တွေ ပပျောက်ဖို့အတွက် ခိုင်မာတဲ့ အရည်အသွေးတွေကို ပိုင်ဆိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိတဲ့ သွက်လက်ပေါ့ပါးမှုက ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုနဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ဓါတ်အပြည့် အဝရှိနေတယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြနေပါတယ်။

လုံးဝမတူခြားနားပြီး သိမြင်လွယ်တဲ့ စရိုက်လက္ခဏာက ဂရုတစိုက်နဲ့ပြုစုစောင့်ရှောက်တတ်တဲ့ သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးက ခန္ဓာကိုယ်ထိခိုက်နာကျင်နေတဲ့သူတွေ၊ စိတ်ဝေဒနာ ထိခိုက်ခံစားနေရတဲ့သူတွေကို သေသေချာချာပြုစုသလို သနားကျင်နာမှုရဲ့ ပြယုဂ်ကို မမျှော်လင့်ဘဲနဲ့ ပြသတတ်ပါတယ်။ အလွယ်တကူမြင်တွေ့နိုင်တဲ့ အခက်အခဲတွေက သက်တန်းရောင်စုံလိုရှိတဲ့ လူသားတွေရဲ့ သွင်ပြင်စရိုက်လက္ခဏာအမျိုးမျိုးကို ပြသနေပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ဘယ်သူက သင့်ရဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်သလဲဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ အရောင်အသွေးအမှန်ကို ဆွဲထုတ်ပြသနေပါတယ်။

စာပေကျမ်းဂန်တွေထဲမှာ ဖော်ပြထားပြီး ကျမတို့မြန်မာပြည်မှာ ရိုးရာအစဉ်အလာအဖြစ်မှတ်ယူကာ လိုက်နာပြုမူကျင့်သုံးဖွယ်ရာ လမ်းညွှန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားတဲ့ “လောကနီတိ” ဆိုတာရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ စောင့်ထိန်းလိုက်နာရမယ့် ကျင့်ဝတ်တွေ၊ ကမ္ဘာ

ဒီလိုစိတ်ဓါတ်မျိုးဟာ မြန်မာပြည်မှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ အခြေအနေမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့ရတဲ့အခါ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလို သံမဏိလို မာကျော နိုင်သလို ဖယောင်းလို ပျော့ပြောင်း ကွေးညွတ်နိုင်ပါတယ်။

လောကကြီးကို ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးစေနိုင်တာတွေနဲ့ကြုံတွေ့ရတဲ့အခါ ကျမတို့ကို များစွာအထောက်အကူပြုစေတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ “နီတိ” ဆိုတဲ့အခန်းမှာ မိတ်ဆွေသဖွယ်ခင်မင်မှုကို ကိုယ်ကျိုးကြည့်တယ်ဆိုပြီး

အခု လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။
“ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေတဲ့ အချိန်မှာ သင့်ကို မိတ်ဆွေတွေက စွန့်ခွာသွားပါလိမ့်မယ်။ သားတွေ၊ မယားတွေ၊ ညီအကိုတွေကလည်း စွန့်ခွာသွားပါလိမ့်မယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝနေရင်တော့ သင့်အနားမှာပဲ တွယ်ကပ်နေပါလိမ့်မယ်။ ချမ်းသာခြင်းဟာ လောကမှာ အကြီးမားဆုံး မိတ်ဆွေပါပဲ”။ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နောက်ထပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် ရှိပါသေးတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်နေသူတွေရဲ့ အနားကနေ အဆုံးစွန်အထိ စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးသွားတဲ့သူတွေကို ကြည့်ပြီး တကယ်တုတ်ပါလားလို့ ခေါင်းတငြိမ်ငြိမ်နဲ့ ကျန့်ခဲ့မယ် အဓိပ္ပါယ်ပါပဲ။

“သင် နာမကျန်းဖြစ်နေတဲ့ အချိန် မပြည့်စုံနေတဲ့အချိန်၊ ဒါမှမဟုတ် အခက်အခဲတွေနေတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ သင့်ရဲ့အနားမှာရှိနေတဲ့ မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူရဲ့ ဖမ်းဆီးမှုခံရတဲ့အခါမျိုးမှာ သင့်ရဲ့အနားမှာ နီးကပ်စွာရှိနေမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သင့်ရဲ့ဘက်က ရပ်တည်တဲ့မိတ်ဆွေဟာ တကယ်တုတ်စစ်မှန်တဲ့မိတ်ဆွေဖြစ်ပါတယ်”

မေလကုန်ပိုင်းနဲ့ ဂွန်လဆန်းပိုင်း အခြေအနေတွေ တင်းမာနေတဲ့ကာလ

အတွင်း အနိုင်အလံဒီရဲ့ လွှတ်တော် အမတ်တွေ အစုလိုက်အပြုံလိုက်အဖမ်း ခံရတဲ့အခါ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက် တွေ တဖွဲဖွဲရောက်လာပြီး ကျမတို့ တတွေရဲ့ အခြေအနေတွေကို ဘယ်လို ကျော်လွှားသလဲဆိုတာ လေ့လာရှာဖွေ သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကျမတို့တတွေ မပျော်မရွှင်ဖြစ်နေတာ မတွေ့ရဘူးလို့ တော်တော်များများက မှတ်ချက်ချသွား ပါတယ်။ “ဦးတင်ဦး ဆိုရင် အားရပါး ရပြုံးနေတာပဲဦးကြည်မောင် ဆိုရင် လည်း ရယ်စရာတွေ ထုတ်နေတာပဲ” လို့ တယောက်က ပြောသွားပါတယ်။ “ခင်ဗျားတို့တတွေ ဘာလို့ စိုးရိမ်ပူပန် မှုတွေ မဖြစ်တာလဲဒါဟာ စိတ်မချမ်း သာစရာ အခြေအနေမဟုတ်ဘူးလား”။

တချို့သူတွေအတွက်ကတော့ ဒီ အခြေအနေတွေဟာ စိတ်မချမ်းသာ စရာလို့မြင်ကြပေမယ့် ကျမတို့အတွက် ကတော့ နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုလို့ပဲ မြင်ပါတယ်။စိန်ခေါ်မှုကို ကျမတို့ရဲ့ စစ်မှန်တဲ့မိတ်ဆွေနဲ့ အတူစုပေါင်း ရင် ဆိုင်နိုင်ဖို့အတွက် ကောင်းစွာ အား ပေးမယ့် အကြောင်းရင်းတွေရှိပါတယ်။

ဆရာဝန်တဦးက ပျော်ရွှင်ဖွယ် ရာကောင်းတဲ့ အတွေးမျိုးကို တွေး တာဟာ မမာမကျန်းဖြစ်မှုကို အထိ ရောက်ဆုံး ကုသနိုင်တဲ့နည်းဖြစ်တယ် လို့ အကြံပြုထားတာရှိပါတယ်။ အမှန် တကယ်ကတော့ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံးအတွေးဆိုတာ အသက် အရွယ်ရင့်နေပြီးဖြစ်တဲ့ မိတ်ဆွေ ဟောင်းတွေအတွက်ကတော့ ငယ်စဉ် ဘဝကမျှော်မှန်းခဲ့တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ အကြောင်း ပြန်ပြောင်းပြောတာ ဖြစ် ပြီး ငယ်ရွယ်သေးတဲ့ မိတ်ဆွေသစ်တွေ အတွက်ကတော့ အဲဒီ ရည်မှန်းချက် တွေ ပေါက်မြောက်ဖို့အတွက် လက် တွေကြိုးပမ်း လုပ်ဆောင်တာပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။နှစ်ပေါင်းများစွာ မတွေ့ရပြီဖြစ် တဲ့ မိတ်ဆွေတွေ သူတို့ရဲ့အခွင့်အရေး တွေကို ဥပဒေအရကာကွယ်ပေးထား တဲ့တိုင်းပြည်မှာ လုံခြုံစိတ်ချစွာနဲ့ နေ ထိုင်ကြတာတွေ သူတို့အတွက်ဖူလုံရေး စောင့်ရှောက်မှုတွေဟာ ဘီလစ်တွေ ငယ်စဉ်ကာလတုန်းကထက်၊ ဒက်ဟမ္ဘား ရှိုး(ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေး မှူးချုပ်)ရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေအပေါ် ငြင်းခုံနေကြတဲ့ ကာလတုန်းကထက် အခုအခါ ပိုမို ရရှိနေကြတယ်ဆိုတာ ကိုသိရတာ ဘယ်လောက်သက်သောင့် သက်သာရှိလိက်သလဲ။ မိတ်ဆွေက တိုက်ကြီးတွေ၊ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီး

တချို့သူတွေအတွက်ကတော့ ဒီ အခြေအနေတွေဟာ စိတ်မချမ်းသာ စရာလို့မြင်ကြပေမယ့် ကျမတို့အတွက် ကတော့ နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုလို့ပဲ မြင်ပါတယ်။စိန်ခေါ်မှုကို ကျမတို့ရဲ့ စစ်မှန်တဲ့မိတ်ဆွေနဲ့ အတူစုပေါင်း ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့အတွက် ကောင်းစွာ အားပေးမယ့် အကြောင်းရင်းတွေရှိပါတယ်။

တွေကိုဖြတ်ပြီး ကျမနေထိုင်ကောင်းရဲ့ လားသတင်းတွေ အပြန်အလှန်ဖလှယ် ဖို့ ဖုန်းဆက်ကြပါတယ်။ ကျမတို့တတွေ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အဖြစ်အပျက် အပြောင်းအလဲတွေ အကြောင်း ဘယ်တော့မှ မပြောကြပါ ဘူး။ သာမန်ကိစ္စတွေထက်ကျော်ပြီး ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုတွေ ဘယ်တော့မှ မလုပ်ကြပါဘူး။ ကျမတို့ တယောက် ကိုတယောက် နေထိုင်ကောင်းကြရဲ့ လား။မိသားစုတွေ နေထိုင်ကောင်းကြ ရဲ့လားလို့ မေးမြန်းကြတာတွေ လက် ပေါ့ပါးဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာတွေ ကို ပြောဆိုကြတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ ပေမယ့် ဒီလို သိပ်အရေးမပါတဲ့ ပြော

ဆိုမှုက ခင်မင်ရင်းနှီးမှုကို ပိုမိုနက်ရှိုင်း စေပါတယ်။ကျမ မိတ်ဆွေတဦးရှိပါ တယ်။ကျမ ဖုန်းမပြောနိုင်လောက် အောင်အလုပ်သိပ်များနေရင် သူ့ အတွက်ပြောစရာစကား ရှိရုံကလေး ပဲ ထားခဲ့ပါတယ်။ “ကျမ ဖုန်းဆက် တယ်လို့ သူ့ကိုပြောပေးပါ”ဒီလောက် နဲ့တင် လုံလောက်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ ညွှန်ပြချက်အရ မိတ် ဆွေကောင်းဆိုတာ ပေးဖို့ရမလွယ် တဲ့အရာတွေကို ပေးတဲ့သူ၊ နှုတ်လိုတဲ့ သူ၊ သူ့ရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို သင့်ကို ပြောပြတဲ့သူ၊ သင့်ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက် တွေကို အမြဲတမ်း ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်တဲ့သူသင် အလိုရှိနေတဲ့ အချိန် မှာ သင့်အနားကနေ စွန့်ခွာမသွားတဲ့

သူ၊ သင် ဆုံးရှုံးပျက်စီးတဲ့အခါ သင့်ကို ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းမပြုတဲ့သူလို့ ဆိုပါ တယ်။ ဒီလို မိတ်ဆွေကောင်းတွေနဲ့ အကြမ်းတမ်းဆုံး ခရီးလမ်းတွေကို သွားတဲ့သူဟာ အခက်အခဲ အကြမ်း အတမ်းတွေကို အောင်မြင်ကျော်လွှား နိုင်ပါတယ်။အမှန်မှာတော့ သွားရမယ့် ခရီးလမ်းက ကြမ်းလေ။ကလျာဏမိတ္တ လို့ခေါ်တဲ့ ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်တဲ့ မိတ် ဆွေတွေက အခက်အခဲနဲ့ကြုံတွေ့ရတဲ့ အခါ သင့်အနားမှာရှိနေရင် ပျော်ရွှင် ကျေနပ်မှုက ပိုမိုကြီးကျယ်လေပါ။

အောင်ဆန်းစုကြည်
(၁)ဇူလိုင်၊၁၉၉၅

ပုံတူကားချပ်

(ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက်)

ကင်းပတ်(စ်)စကို ဖြတ်ပြီးကြည့်ရင် ကျမကိုတွေ့ရမယ်
ကျမကိုကျော်ပြီးကြည့်လိုက်ရင်တော့
နာမကျန်းဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံကိုတွေ့ရမယ်

အိမ်အိုကြီးတလုံးကို သံဆူးကြိုးတွေပတ်ဝိုင်း
ဝီဘီ ဂျော့မသရဖူကြီးအတိုင်း။

ခြံဝင်းတံခါးနောက်မှာ အမျိုးသမီးတယောက်
သူမရဲ့ဦးခေါင်းမှာ အဝါရောင်ပန်းတွေပန်ဆင်။

လှုပ်ခါနေတဲ့သူမရဲ့လည်ချောင်း သူမရဲ့ခြေကျင်းဝတ်တွေ
သူမရဲ့လက်ကောက်ဝတ်တွေဟာ

အသံတွေစီထားတဲ့ကြိုးတွေပေါ့၊ သေခြင်းတရားဆိုတဲ့
အနီရောင်အမိန့်ပြန်တမ်းတွေပေါ့။

ညဆိုရင်အိမ်အိုကြီးထဲမှာ သူမတယောက်ထဲ
အရာအားလုံးကိုရှောင်လွှဲလို့မရဘူးဆိုတာ

သူမနားလည်တယ်လေ၊ ဆွံ့အနေတဲ့
သေနတ်ပါးစပ်ပေါက်တွေထဲ တလှမ်းချင်းတိုးဝင်

ရှည်မျှောမျှောမျက်လုံးထဲကိုတိုးဝင်၊ စစ်မိနပ်ထဲတိုးဝင်
နောက် နိုင်ငံရဲ့အနာဂတ်ထဲအထိ တိုးဝင်ခဲ့ပါပေါ့။

နှစ်တွေကြာလာတဲ့အခါ ခါးမတ်ပြီးတိုင်နေတဲ့
နွမ်းလျလျ သူမရဲ့ပုံတူကားချပ်ကို ရှင်တို့တွေ့ရလိမ့်

(သူမရဲ့နောက်ကျောကို ဆံပင်တွေထိနေတာမျိုး
သူမ ဘယ်တော့မှ အဖြစ်မခံဘူး)

သူမရဲ့ကျက်သရေဟာ သူမရဲ့အရိုးတွေလိုပီပြင်
သူမရဲ့လျှာကလည်း ဓားတလက်လိုထက်မြဲ။

သူမလက်ထဲမှာ ဓားတလက်ကိုကိုင်း၊ ရှေ့ကိုလှမ်းပေး
အင်း၊ ရှင်ကိုတော့သူမက လက်နက်တခုဂုဏ်ပြုနေပြီလေ။

ဖေသက်နီ

Pat Lowther Award ဆုနှင့်
Governor General'aAward ဆုရှင်
ကနေဒါအမျိုးသမီး ကဗျာဆရာမ
Karen Connelly ၏
The Border Surrounds Us
ကဗျာစာအုပ်ပါ
The Portrait ကဗျာကို
မြန်မာပြန်ဆိုပါသည်